

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav pedagogiky a sociálních studií

Diplomová práce
Bc. Hana Vejmelková

HOMOSEXUÁLOVÉ A VÝCHOVA DĚTÍ

Olomouc 2013

Vedoucí práce: PhDr. Linda Švrčinová

Prohlášení

Předloženou diplomovou práci na téma *Homosexuálové a výchova dětí* jsem vypracovala samostatně a použila jsem pouze prameny uvedené v seznamu literatury a použitých zdrojů.

V Rokytnici nad Rokytinou 27. 3. 2013

.....

Bc. Hana Vejmelková

Poděkování

Děkuji PhDr. Lindě Švrčinové za odborné vedení, cenné rady a pomoc při vypracování diplomové práce.

Rovněž děkuji svým blízkým za jejich pochopení, trpělivost a podporu při mém studiu a zpracování diplomové práce.

ANOTACE

Jméno a příjmení	Bc. Hana Vejmelková
Katedra	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce	PhDr. Linda Švrčinová
Rok obhajoby	2013

Název práce	Homosexuálové a výchova dětí
Název práce v angličtině	Homosexuals and education of children
Anotace práce	<p>Diplomová práce je zaměřena na problematiku homosexuality, registrovaného partnerství a možnosti výchovy dětí homosexuálními páry. Teoretická část nejdříve vymezuje základní pojmy spjaté s homosexualitou. Dále se zabývá teorií vzniku homosexuality, registrovaným partnerstvím, mužskou a ženskou rolí z pohledu gender. Následujícím bodem jsou pohledy různých církví a náboženských institucí na homosexualitu. Práce se také zabývá výchovou dětí, homosexuálními páry a právním ukotvením této problematiky. Praktická část diplomové práce je věnována průzkumnému šetření v podobě dotazníku týkajícího se názorů, pohledů či postojů veřejnosti k problematice homosexuality, registrovaného partnerství, diskriminace či výchovy dětí homosexuálními páry. Tuto část doplňují rozhovory s homosexuály.</p>
Klíčová slova	Homosexualita, heterosexuality, gay, lesbička, registrované partnerství, rodina, sociální role, postoj veřejnosti
Anotace práce v angličtině	<p>The diploma thesis focuses on homosexuality, registered partnership and the possibility of raising children by homosexual couples. The theoretical part first defines basic terms related to homosexuality. It further deals with the theory of origin of homosexuality, registered partnership, and the role</p>

	<p>of men and women from the perspective of gender. The theoretical part subsequently gives the views of various churches and religious institutions on homosexuality. The thesis also covers the question of raising children by homosexual couples and legal basis for this point of issue. The practical part of the diploma thesis is represented by a fact-finding survey in the form of questionnaire concerning public opinions, views and attitudes to the issues of homosexuality, registered partnership, discrimination or raising children by homosexual couples. Interviews with homosexuals complement the practical part.</p>
Klíčová slova v angličtině	Homosexuality, heterosexuality, gay, lesbian, registered partnership, family, social role, public opinion
Přílohy vázané v práci	<p>Příloha č. 1 Dotazník a jeho finální podoba Příloha č. 2 Dotazník a jeho průběžný vznik Příloha č. 3 Tabulky Příloha č. 4 „Psaná forma rozhovoru“ Příloha č. 5 První rozhovor Příloha č. 6 Druhý rozhovor Příloha č. 7 Tabulky výpočtů testu dobré shody chí-kvadrátu Příloha č. 8 Obrázky</p>
Rozsah práce	91 stran + přílohy
Jazyk práce	čeština

OBSAH

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ZÁKLADNÍ POJMY	11
2 HOMOSEXUALITA	13
2.1 Homosexuální chování a orientace.....	13
2.2 Pojetí homosexuality v historii a dnes.....	15
2.3 Léčba homosexuality.....	18
2.4 Coming out.....	20
3 TEORIE VZNIKU HOMOSEXUALITY	22
4 REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ JAKO ZROVNOPRÁVNĚNÍ HOMOSEXUÁLŮ	24
4.1 Sdružení homosexuálních občanů.....	25
4.2 Průběh schvalování zákona o registrovaném partnerství Parlamentem ČR.....	25
4.3 Dnešní podoba zákona o registrovaném partnerství.....	28
5 MUŽSKÁ A ŽENSKÁ ROLE Z POHLEDU GENDER	30
5.1 Ženská role.....	31
5.2 Mužská role.....	31
5.3 Homosexualita a manželství.....	32
6 HOMOSEXUÁLOVÉ A VÝCHOVA DĚTÍ, HOMOSEXUÁLNÍ RODINA	34
6.1 Homosexuální pár a možnosti naplnění touhy po dítěti.....	36
7 POHLED RŮZNÝCH CÍRKVÍ A NÁBOŽENSKÝCH INSTITUCÍ NA HOMOSEXUALITU	38
7.1 Římskokatolická církev.....	38
7.2 Evangelická církev.....	40
7.3 Svědkové Jehovovi.....	41
7.4 Adventisté sedmého dne.....	41
7.5 Pravoslavná církev v českých zemích.....	42
8 PRÁVNÍ UKOTVENÍ PROBLEMATIKY HOMOSEXUALITY	43
PRAKTICKÁ ČÁST	46
9 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ	47
9.1 Cíl výzkumného šetření.....	47
9.2 Výzkumný vzorek – respondenti.....	48

9.3 Vlastní realizace šetření	48
9.4 Metodologie	49
10 VYHODNOCENÍ ŠETŘENÍ	54
10.1 Demografické údaje	54
10.2 Názor veřejnosti na homosexualitu.....	56
10.3 Postoj veřejnosti k homosexualitě	62
10.4 Postoj veřejnosti k problematice registrovaného partnerství	77
10.5 Postoj a pohled veřejnosti k problematice výchovy dětí homosexuály	82
11 POHLED HOMOSEXUÁLŮ A HETEROSEXUÁLŮ NA PROBLEMATIKU HOMOSEXUALITY	92
12 ZÁVĚRY A SHRUTÍ VÝSLEDKŮ PRAKTICKÉ ČÁSTI PRÁCE	94
ZÁVĚR.....	99
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	101
SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ	102
SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....	111
SEZNAM PŘÍLOH.....	113

ÚVOD

Při volbě tématu diplomové práce jsem se chtěla věnovat tématu týkající se rodiny, protože rodina pro mě představuje to nejdůležitější. Neustále slyšíme či čteme, že rodina je základ společnosti. Klasické pojetí rodiny je častým tématem bakalářských a diplomových prací, proto jsem se na rodinu zaměřila z poněkud odlišného pohledu, a to v souvislosti s homosexualitou. Ze začátku jsem se tohoto tématu obávala už jen z toho důvodu, že jsem věřící. Moje obavy se rozplynuly, jakmile jsem se začala o tuto problematiku podrobněji zajímat.

Problematika homosexuality, registrovaného partnerství a výchovy dětí homosexuály je pořád velmi aktuálním, zajímavým a diskutabilním tématem. Homosexualita je stará jak lidstvo samo. Její vnímání, přijímání okolím a míra tolerance vůči ní se i dnes výrazně liší, nejenom vlivem tradic a různých norem, ale i z pohledu různých náboženských institucí a církví. Homosexuálně orientovaní jedinci to mají v dnešní společnosti velmi obtížné i přes přijetí zákona o registrovaném partnerství. Na první pohled se od heterosexuálně orientovaných osob neliší. Hlavní odlišnost spočívá v jejich sexuální preferenci, která vyvolává nejenom v naší společnosti, ale i jinde ve světě rozporuplné reakce. Najdou se mezi námi i tací, kteří na takto orientované jedince nahlíží jako na něco nepřirozeného, či vůči nim zaujímají dokonce až odsuzující postoj. Tato kontroverznost tématu je do jisté míry posilována a udržována řadou přežívajících předsudků a mýtů v oblasti homosexuality jako takové, zřejmě především vlivem skutečnosti, že s daným jevem nemají osobní zkušenost. Lze usuzovat, že negativní postoj široké veřejnosti vychází z jejich obav z něčeho neznámého a odlišného. Díky tomu jsem se rozhodla zabývat tímto tématem více a podrobněji. Diplomová práce je rozdělena na dvě části, a to na část teoretickou a část praktickou.

Cílem **teoretické části** bylo seznámit čtenáře s problematikou homosexuality a registrovaného partnerství, nastínit jim základní pojmy spojené s problematikou apod. Tato teoretická část práce má charakterizovat čtenářům, co je homosexualita, jak byla pojata v historii a jak se na homosexualitu pohlíží dnes, nejenom z pohledu různých církví či náboženských institucí, ale především jak na ni pohlíží široká veřejnost. Následně se věnuje i teorii jejího vzniku, možnosti či nemožnosti léčby homosexuality

a v neposlední řadě i procesu coming out, který je důležitý nejenom pro homosexuálně orientovaného jedince, ale i pro jedince heterosexuální, kdy člověk začíná vnímat svoji identitu a s ní spojenou i sexualitu. Dalším cílem bylo zaměřit se na problematiku registrovaného partnerství, přijetí zákona o registrovaném partnerství, průběh jeho schvalování a také jeho dnešní podobu. Stěžejní kapitola se zabývala tím, jak mohou homosexuální páry naplnit touhu po dítěti, jaké důvody hovoří ve prospěch či neprospěch výchovy dětí těmito páry. V neposlední řadě je zmíněno i to, jak jsou homosexuálové společností diskriminováni.

Praktická část práce vychází z části teoretické. V rámci praktické části diplomové práce bude proveden kvantitativní výzkum v podobě dotazníků, který je doplněn o kvalitativní údaje. Cílem praktické části bylo především zjistit, zda má veřejnost povědomí o tom, co je homosexualita, jaký postoj, názor či pohled zaujímá k homosexualitě, registrovanému partnerství, k výchově dětí homosexuálními páry či jak lidé vnímají medializaci homosexuality. Jednotlivé odpovědi respondentů byly porovnávány z hlediska věku, pohlaví, víry, sexuální orientace či místa bydliště respondentů. Kvantitativní šetření doplňují rozhovory s homosexuálně orientovanými jedinci. Praktickou část práce považuji za stěžejní. Některé odpovědi z položek v dotazníku jsou porovnávány s jinými výzkumy nebo studii.

Diplomová práce je určena širokému okruhu čtenářů, kteří se chtějí o dané problematice dozvědět více, dále i studentům, ale také homosexuálně orientovaným lidem samotným.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY

Dítě

Podle Úmluvy o právech dítěte se dítětem rozumí jakákoliv lidská bytost, která je mladší osmnácti let. Výjimkou je, dojde-li podle právního řádu k dosažení zletilosti dříve (Úmluva o právech dítěte č. 104/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Homofobie

Tímto termínem se označují všechny možné, ale i nemožné obavy z homosexuální orientace. Strach plyne hlavně z něčeho neznámého a málo obvyklého. Osoby mající tyto obavy či se stavějící k homosexualitě jakkoliv odmítavě si je nepřipouštějí, a právě naopak se je snaží jakkoliv odůvodnit (Zvěřina, 2003).

Jedná se tedy o psychologický a společenský jev obav z homosexuality, který je založený na předsudcích, netoleranci a neinformovanosti (Stehlíková a kol., 1995).

Homoparentabilita

Termín, který je používán pro označení rodičovství gayů a lesbiček. Jedná se o označení výchovy dětí homosexuálních párů či osob homosexuálně orientovaných (Polášková, 2009).

Homosexualita

Homosexualitou rozumíme trvalou citovou, ale i erotickou preferenci osob stejného pohlaví. Jedná se o celoživotní, neměnný a nezvolený stav, který je charakterizovaný tím, že jeho nositel je pohlavně přitahován a vzrušován převážně či výlučně osobami stejného pohlaví (Janošová, 2000).

Heterosexualita

Heterosexualitou rozumíme, že se jedná o celoživotní, neměnný a nositelem nezapříčiněný stav, jehož nositel-heterosexuál je pohlavně vzrušován a přitahován osobami opačného pohlaví (heterosexuální muž je vzrušován a přitahován ženou, heterosexuální žena je vzrušována a přitahována mužem) (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Bisexualita

Bisexualita je celoživotní, neměnný, subjektem nezapříčiněný stav, jehož nositel, bisexuál, je pohlavně vzrušován a přitahován přibližně stejně silně osobami obojího pohlaví, tedy muži i ženami (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Registrované partnerství

Registrované partnerství je trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví. Partnerem se rozumí osoba, která uzavřela partnerství (§ 1, zákon č. 115/2006 Sb.).

Rodina

Rodina je chápána jako nejstarší lidská společenská instituce. Plní mnoho funkcí, jako například funkci socializační, ekonomickou, sexuálně-regulační, reprodukční a mnoho dalších. Nejčastějším a nejběžnějším modelem rodiny je rodina tzv. nukleární. Nukleární rodinu tvoří nejbližší příbuzní, tj. oba rodiče a děti (Průcha a kol., 2008).

Pro dítě by rodina měla znamenat nejenom domov, ale i základní životní jistotu (Čožíková a kol., 2008).

Sexualita

Je soubor vlastností a jevů vyplývajících z pohlavních rozdílů. Jedná se především o projevy lidského chování a citění, které vyplývají z tělesných i psychických rozdílů mezi oběma pohlavími. Zahrnuje nejenom rozdíly anatomické, hormonální, ale i reprodukční, rozdílné sociální role získané učením (Hartl, Hartlová, 2000).

Sexuální orientace

Sexuální orientace je celoživotní, neměnný a nositelem nezapříčiněný a nezvolený stav (Pondělíčková-Mašlová, Raboch, 2005). Je součástí identity jedince (Fafejta, 2004).

Sociosexuální role

Jde o vnímání sebe sama jako sexuální bytosti (tedy podle tělesného i duševního pohlaví, sexuální orientace apod.) a také začlenění se v této roli do společenského života (Stehlíková a kol., 1995).

2 HOMOSEXUALITA

Slovo homo pochází z řeckého slova homos, což v překladu znamená stejný. Sex je odvozen od slova sexus neboli pohlaví. Homosexualita tedy znamená či vyjadřuje sexuální orientaci zaměřenou na osoby stejného pohlaví (Fifková, 1998).

Roku 1869 Benkret poprvé použil pojem homosexualita. Tímto termínem označoval lásku muže či ženy k osobě stejného pohlaví a rozuměl pod ním nejenom citový vztah, ale i schopnost sexuálně reagovat na objekt stejného pohlaví, být jím vzrušen a také uskutečnit pohlavní styk (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Homosexualitou rozumíme sexuální orientaci na osoby stejného pohlaví. Jedná se o celoživotní, neměnný a nositelem nezapříčiněný, také nezvolený a nezaviněný stav, který je charakterizován tím, že nositel tohoto stavu je pohlavně přitahován a vzrušován osobami stejného pohlaví: homosexuální muž je vzrušován a přitahován mužem, homosexuální žena je vzrušována a přitahována ženou (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Nositelé homosexuálního zaměření jsou označováni jako homosexuálové, homosexuální muži jako gayové, homosexuální ženy jako lesbičky (Janošová, 2000).

Homosexualitu nesmíme chápat jako projev lidské civilizace, jelikož jím není. Vyskytuje se i u zvířat, pokud nemají v blízkosti jedince druhého pohlaví (Pondělíčková-Mašlová, Raboch, 2005).

2.1 Homosexuální chování a orientace

Sexuální chování je vnějším projevem lidské sexuality. V určitých situacích nebo za určitých okolností se mohou někteří heterosexuálové chovat homosexuálně a naopak. Lze z toho usoudit, že tato „hraná“ orientace nemusí korespondovat s orientací reálnou. Velmi zajímavé je, že velké procento jedinců, kteří se později identifikovali jako jedinci homosexuální, zahájilo svůj pohlavní život v heterosexuálním partnerství (Janošová, 2000).

Sexuální orientace tedy nemusí korespondovat se sexuálním chováním. Někteří lidé ať už heterosexuálně, nebo homosexuálně orientovaní se jakéhokoliv sexuálního chování po celý život zdržují. Naopak někteří jedinci, kteří jsou jednoznačně heterosexuálně orientovaní, se v některých obdobích svého života chovali výlučně

homosexuálně nebo bisexuálně. Jsou známy i takové případy, kdy úplně vyhraněný homosexuálně cítící jedinec se po nějakou část života nebo po celý život choval výlučně heterosexuálně. (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Komplikované je především to, že orientace – jak heterosexuální, tak i homosexuální – nemusí být stoprocentně vyhraněna. Brzek a Pondělíčková-Mašlová (1992) uvádějí pro lepší pochopení graf, který ukazuje rozložení sexuální orientace v populaci.

Obrázek č. 1 Rozložení sexuální orientace v populaci
Zdroj: Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992, s. 20

Tento obrázek představuje celou lidskou společnost nebo její reprezentativní vzorek. Uvnitř obdélníku se nachází heterosexuálně homosexuální kontinuum neboli spojité spektrum. Od levého, heterosexuálního okraje, kde jsou umístěny osoby jednoznačně heterosexuálně orientované, až po pravý, homosexuální okraj, při němž stojí osoby jednoznačně homosexuálně vyhraněné. Tato vyhraněnost se týká toho, kým je osoba pohlavně vzrušována a přitahována, zda osobou stejného, nebo opačného pohlaví. Mezi těmito krajními polohami se nacházejí osoby, které jsou schopné vzrušit se jak objektem opačného, tak objektem stejného pohlaví. Čím více se nacházíme vlevo, tím více převažuje heterosexuální zaměření nad homosexuálním, čím více vpravo, tím více převažuje homosexuální zaměření nad heterosexuálním. Poměr této heterosexuální a homosexuální vzrušivosti je zhruba vyznačen zakreslenou křivkou. Prostor pod křivkou, který je vytečkován, představuje míru homosexuálního prožívání, prostor nad ní míru heterosexuálního prožívání. V pravé části grafu, kde je zakreslena přerušovaná čára, je poměr heterosexuální a homosexuální preference vyrovnán 1:1. Do této části patří lidé,

kteří nedokáží rozlišit, zda je pro ně přitažlivější muž, nebo žena. To jsou tedy praví bisexuálové neboli nositelé sexuální orientace nazývané bisexualita (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Mnozí sexuologové se domnívají, a jsou dokonce přesvědčeni o tom, že jakékoliv výstřelky sexuálního chování nemají vliv na celoživotní orientaci jedince, pokud jsou ovšem oboustranně dobrovolné. Mezi další důvody, které vedou jedince k homosexuálnímu chování, je možné uvést například zjištění. Někdy muži raději preferují homosexuální styky ze strachu před sexuálním selháním u žen (v důsledku předchozí negativní zkušenosti). I přesto musí mít určitou homosexuální dispozici. Obdobou může být i zklamání v dětství. Někteří bisexuálové uzavírají tzv. krycí manželství. Jedná se o manželství, kde jsou manželé vzájemně informováni o své skutečné sexuální orientaci. Snahou je splynout s většinovou společností (Janošová, 2000).

2.2 Pojetí homosexuality v historii a dnes

Je známo, že se homosexualita vyskytovala a vyskytuje ve všech historických dobách i kulturách. Jak na ni bylo pohlíženo v různých časových dobách a jak je na ni pohlíženo dnes, se výrazně liší. Tento postoj k homosexualitě ve společnosti utváří náboženství, kultura, normy a hodnoty.

Starověké Řecko

Můžeme konstatovat, že historie homosexuality je s velkou pravděpodobností stará jako lidstvo samo. V prehistorické době se s touto variantou chování vypořádávali lidé různými způsoby. V některých kulturách byla potlačována, jinde postihována nebyla vůbec, někde se dokonce stala i součástí náboženských rituálů.

Dále se ukazují i rozdíly v souvislosti s postojem společnosti k ženám versus mužům a postojem k homosexualitě. V matriarchátu, kde ženy měly vysoké sociální postavení, se na homosexualitu pohlíželo jako na něco nedůležitého. Naopak v patriarchálních společnostech, kde ženy byly považovány za něco méněcennějšího než muži, byla homosexualita potlačována, a to zejména pokud šlo o homosexualitu mužskou.

Na přechodu mezi matriarchátem a patriarchátem, což je doba starého Řecka, je homosexuální chování nejvíce rozšířeno. Staré Řecko je tedy jedinou historicky doloženou společností, ve které byla homosexualita považována za rovnocennou, plnohodnotnou variantu sexuálního chování (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Homosexualita nebyla chápána či spojována se zženštilostí. Jak říká Morus (1992, s. 43): „*Volný milostný poměr s mladými děvčaty byl v Řecku neobvyklý, avšak milostný poměr s efěby, to znamená s mladými muži, byl zcela běžný. Ve starém solónském zákoníku sice byla opatření, aby se občané, holdující mužské lásce, přátelili jen s mladíky z občanských kruhů – nejen ze stavovských ohledů, nýbrž i proto, aby se zabránilo peněžním závazkům. Ale toto ustanovení se nikdy přísně nedodržovalo.*“

Starověký Řím a středověk

Starověký Řím byl k homosexualitě tolerantní. Určitou dobu byla dokonce vedle heterosexuality trpěna jako „řecký zvyk“, ale postupem času byla brána jako určitý důkaz nedostatku mužnosti. Období, které bylo určováno převládajícím působením židovsko-křesťanské tradice, kde homosexualita byla společností odmítána (Janošová, 2000).

Homosexualita byla potlačována i ve staré Číně. Tam je důležité filosofické pojetí sexuality, které je založeno na taoistické teorii vzájemného působení mužského a ženského principu. Staří Židé byli netolerantní k homosexuálním projevům a pohlavní styk mezi muži trestali ukamenováním (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Až z roku 1353 je dochovaná první významná zmínka o situaci v Čechách, kdy vydal Karel IV. tzv. Karolinský trestní kodex. Podle něj měly být homosexuální styky krutě potrestány (Janošová, 2000).

Novověk

Renesance byla obdobím, kdy se myšlení i cítění člověka odpoutávalo od dominujících postojů církve a hledalo si své cesty. Ale i v této době, přesně roku 1591, byla portugalskou inkvizicí umučena Brazilka Felipe de Couza za udržování intimního vztahu se ženami. Na její počest se od roku 1994 udílí cena za boj za práva homosexuálů.

V **17. století** došlo ke zpřísnění morálky v souvislosti se sexuálními zvyky. Mužská homosexualita nebyla vůbec tolerována (Janošová, 2000).

Zmírnění v oblasti trestů přinesla pro Čechy až vláda Josefa II. Roku 1787 byl vydán zákon, ve kterém byl snížen trest za homosexuální praktiky na vězení. Takto to u nás fungovalo do konce monarchie (Brzek, Pondělíčková- Mašlová, 1992).

Koncem **18. století** začala být homosexualita společensky více nápadnější. Právně postižitelná byla pouze homosexualita mužská, ženská nikoliv (Janošová, 2000).

V **19. století** s rozvojem přírodních věd došlo k tomu, že homosexualita začala být považována za nemoc. Nemoc, kterou je potřeba léčit. Homosexuální jedinci byli proto zavíráni do psychiatrických ústavů a léčen. Vrcholem teroru se pro homosexuály stala 2. světová válka.

Více než desítky tisíc lidí zemřelo v koncentračních táborech pro svou pohlavní identitu. Stejně tak jako Židé byli označováni na oděvu žlutou hvězdou, měli i homosexuálové (nebo lidé podezřelí z homosexuality) své označení, a to v podobě růžového trojúhelníku (Nečas, 1999).

Po 2. světové válce bylo Československo jedním z prvních států, kde byla zrušena trestnost homosexuality. Jednalo se o rok 1961, kdy vstoupil v platnost nový trestní zákoník (č. 140/1961 Sb.). Nejednalo se přímo o zrušení, ale o upuštění od postihování pohlavních styků s osobami stejného pohlaví. O prosazení tehdejší novely zákona se zasloužili pražští sexuologové Kurt Freund a Karel Nedoma. Nechtělo se upustit od trestního postihu, proto došlo ke kompromisu. Homosexuální chování nebylo stíháno vždy, jak tomu bylo podle § 241 odstavce 1 zákona č. 86/1950 Sb., ale od roku 1961 platil § 244. Jednalo se o to, že trestný byl styk s osobou stejného pohlaví, pokud ho uskutečnila osoba starší osmnácti let s osobou, která dosud osmnáctý rok věku nedovršila, dále také když bylo zneužito závislosti druhé osoby apod. Tento přístup se však neosvědčil.

Existence § 244 byla projevem trestněprávní diskriminace homosexuálů, kterým bylo kvůli tomu znesnadněno začlenění se do společnosti jako rovnoprávným občanům. **1. 7. 1990** došlo ke zrušení § 244 trestního zákona a homosexuální chování se stalo po trestněprávní stránce posuzováno stejně jako chování heterosexuální (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Současnost

Podle poslední revize americké diagnostické klasifikace byla homosexualita rozdělena na dvě skupiny, a to na tzv. egosyntonní a egodystonní. Z diagnostické klasifikace byla vyřazena homosexualita egosyntonní. Tím rozumíme případy vyrovnání

se se svou orientací. Ponechána byla homosexualita egodystonní, kdy jedinec není schopen vyrovnat se svou odlišností, snaží se usilovat o změnu sexuální orientace. Medicína se dnes proto zabývá pouze egodystonními homosexuály: „*Homosexuální orientace, s níž je její nositel smířen a vyrovnán, již tedy není považována za nemoc či zdravotní poruchu. Homosexuálně orientovaný muž či žena mohou být psychicky naprosto zdravými, dobře adaptovanými, úspěšnými jedinci, jejich práce může být velkým přínosem pro společnost*“ (Stehlíková a kol., 1995, s. 13).

2.3 Léčba homosexuality

V období, kdy přestala být homosexualita chápána jako zvrhlost, začala být posuzována jako porucha sexuálního zdraví, tudíž lékaři začali tuto poruchu léčit. Avšak tyto snahy postupně selhaly.

Nejdříve byla homosexualita léčena **hormonálně**. Lékaři vycházeli z názoru, že mužská sexualita jakožto mužská nedokonalost může být léčena podáním „správných“ mužských hormonů nebo odstraněním „špatně fungujících, homosexuálních“ varlat a jejich nahrazením varlaty dárce. Dárce byl heterosexuální muž. Dnes víme, že naprostá většina homosexuálních mužů má normální hladinu mužského pohlavního hormonu. Dále víme, že tato odlišnost nespočívá v chybění hormonu, ale v odlišnosti reakce sexuálních center mozku na hormon. Když podáme mužský pohlavní hormon homosexuálovi, který ho má dostatek, nijak se neprojeví. Pokud ho dáme homosexuálnímu jedinci, který trpí hormonálním nedostatkem, pak vede k zesílení homosexuálního chování a prožívání, tedy ke zvýšení homosexuálních projevů (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Další metoda se nazývá **metoda averzivní** neboli budící odpor. Byla založena na předpokladu, že homosexualitu lze naučit, tudíž i odnaučit. Proto se lékaři snažili spojovat pacientovy homosexuální prožitky s prožitky nepříjemnými, jako byly například prostředky vyvolávající zvracení či elektrické šoky. Očekávalo se, že si nepříjemné pocity spojí s homosexuálním prožíváním, a tak se jim homosexualita zoškliví.

U nás se touto metodou zabýval Kurt Freund, který následně prosadil, že homosexualita přestala být trestná (Kaňka, 2000 [online]).

Psychoanalytická metoda je metoda, která se u nás rozšířila na konci šedesátých a počátkem sedmdesátých let. Principem bylo podávání drogy LSD. Jedná se o drogu, která může svým chemickým složením vyvolat v mozku stav, ve kterém by mohlo dojít k odreagování od nepříjemných zážitků z dětství, i ke zbavení homosexuální orientace. Léčba se přestala aplikovat kvůli prokázání škodlivosti na zdraví jedince (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Dalším metodou je **metoda stereotaktická**. Rozvojem neurochirurgie docházelo k pokusům operačně zasáhnout do mozkových center, která řídí sexualitu. Ve velmi málo případech došlo ke změně sexuální orientace. Při této metodě byly poškozeny jiné důležité mozkové funkce a je spojena s nemalou úmrtností (Kaňka, 2000 [online]).

Kastrace má podobný charakter jako neurochirurgická operace s tím rozdílem, že je méně riskantní. Jedná se o vyoperování varlat, díky čemuž dojde ke snížení sexuálního pudu.

Dörnerova metoda je nazvaná podle berlínského endokrinologa. Jednalo se o dávkování správných pohlavních hormonů matkám v těhotenství. Vycházel tak ze svých pokusů na krysách. Tato léčba byla zamítnuta, kvůli rizikům vývoje plodu.

Mezi další lze zahrnout **pokusy o adaptaci**. Někteří homosexuálně orientovaní jedinci se kvůli výhodám manželství a rodičovství vzdávají života s preferovaným pohlavím. Procento úspěšnosti je velmi malé, a to jen u částečně bisexuálních jedinců, kteří disponují velkou motivací a silnou vůlí. Často ale dochází k maloadaptaci, někdy zvanou jako falešná adaptace, která má negativní dopad na duševní zdraví (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992; Janošová, 2000).

Mnoho lidí v dnešní době na homosexualitu pohlíží jako na sejití na špatnou cestu, mají snahu homosexualitu buď léčit, nebo ji potlačit. Mezi takové patří právě občanské sdružení Exodus. *„Naším cílem není neplodná diskuse, ale praktická podpora těm, kteří touží po změně homosexuálního citění a souvisejícího životního stylu. Žádáme společnost o toleranci, aby tyto lidi pod tlakem homosexuální doby nediskriminovala. Těm, jejichž sexuální a citovou orientaci nelze zcela změnit, nabízíme doprovázení v dalším životě v čistotě a abstinenci, která je lepší a plodnější variantou než homosexuální způsob života.“* (Exodus, 2011).

Toto sdružení chápe homosexualitu jen částečně podmíněnou dědičně. Opírají se o mnohé lékaře, kteří jsou názoru, že je v mnohých případech možné homosexualitu léčit (Exodus, 2011).

Své postoje a názory opírají také o knihu holandského psychoterapeuta Van den Aardwega nazvanou Terapie homosexuality. Kniha vyšla roku 2003 a její snahou bylo nastínit směrnice pro homosexuální terapii, sebeterapii. Aardweg homosexuály označuje za postižené a při tom zdůrazňuje, že důležitým bodem úspěšné léčby homosexuality je vůle stát se normálním. Podle jeho názoru a zkušeností je úspěšnost léčby 15-20 %. Metodu, kterou ve své knize zmiňuje, označuje jako „křesťansko“-psychologickou. Muži a ženy jsou fyzicky i psychicky zcela odlišní, proto jsou stvořeni jeden pro druhého. Z toho vyplývá, že sexualita, která nemůže dospět k cíli pohlavního spojení, je neplnohodnotná a je funkční poruchou (Aardweg, 2003).

Když homosexuální orientace přestala být sama o sobě chápána jako duševní porucha, přeneslo se těžiště psychoterapie na jiné oblasti, které jsou důležité pro zdravý psychosexuální vývoj homosexuálních jedinců a také jejich integraci do společnosti. V České republice k této změně došlo až přijetím desáté revize Mezinárodní klasifikace nemocí. Tato revize u nás vstoupila v platnost v roce 1992, ale používána byla až od ledna roku 1994. Mezi typické problémy, s nimiž se lesbičky a gayové obrací na lékaře nebo psychoterapeuty, patří hlavně potíže provázející rozpoznání a přijetí menšinové sexuální orientace. Důležitou roli hraje rodina, která může tzv. coming out (viz níže podkapitola 2.4 Coming out) – proces, který zahrnuje rozpoznání, přijetí a uvědomění si homosexuální orientace, usnadnit nebo naopak zkomplikovat (Brzek, Křížková, Procházka, [online]).

2.4 Coming out

Coming out je období, kdy člověk začíná vnímat svoji identitu, a tudíž také svoji sexualitu a její specifika, která ne vždy odpovídají normě. Toto sebeuvědomování se týká jak heterosexuálních, tak i homosexuálních lidí (Janošová, 2000).

Podle Stehlíkové (1995, s. 17) lze coming out definovat *„jako vnitropsychický konflikt mezi internalizovanou homofobií, která zahrnuje zvnitřnění a ztotožnění se se sociálně negativními postoji k homosexuální orientaci. A zároveň nově rozpoznáním nebo alespoň podstatně uvědomovaným vlastním erotickým zaměřením.“*

Procházka (2002, s. 26) definuje coming out jako „*různě dlouhý a rozmanitý proces rozpoznání, sebeuvědomění, přiznání své sexuální orientace a schopnost sdělit ji důležitým osobám*“ (podobně jako Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992; Fifková, 1998; Zvěřina 2003).

Nejčastějším obdobím, ve kterém začíná coming out, je období puberty. Je to období, kdy si homosexuál uvědomuje svoji odlišnou orientaci na základě svých sexuálních fantazií a citových prožitků. Coming out probíhá mnohem hůře u homosexuálů, kteří jsou vzdělanější, z menších sídel a věřících. U dívek tento proces probíhá oproti chlapcům snadněji, ale rozpoznání vlastní erotické a citové orientace většinou začíná později vlivem pomalejšího sociosexuálního dozrávání.

Coming out má několik základních fází, kterými jedinec musí postupně procházet a které se mohou navzájem prolínat. Mezi první lze zařadit **precoming out**, kdy si jedinec uvědomuje vlastní odlišnost, ale neumí ji pojmenovat ani přesně vyjádřit. Další je **vlastní coming out**, kdy si člověk uvědomuje svoji odlišnost nebo-li jinou sexuální orientaci. Z počátku ji odmítá a brání si ji připustit. Ale po čase si ji sám sobě přizná a později i jinému člověku. Následující fáze je **fáze explorace**. V této fázi dochází k navazování prvních sexuálních vztahů, ale často bez hlubší citové odezvy, a k experimentování. Předposlední je **fáze partnerství**, kde dochází k navazování prvních partnerských vztahů, sladění sexuální orientace a citové potřeby. Poslední fází je **fáze integrace**. Jedná se o fázi, ve které probíhá integrace osobnosti nebo-li dotváření hodnot, upevnění role jedince ve vnějším světě (Stehlíková a kol., 1995).

Jedince homosexuálně orientovaného, který prochází coming outem, čeká velký boj s vlastním sebeuvědomím. Jednak kvůli tomu, že může být zklamán sám ze sebe, ale i okolím, které se většinou staví k homosexualitě s předsudky nebo s odmítáním, je jedna z příčin jeho komplikovaného sebepojetí. Důležitou roli zde hrají i rodiče. U nich záleží na tom, zda nabídnou pomoc a porozumění (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Na postoji rodičů k homosexualitě jejich potomka se nejspíše příliš výrazně nepodílí výše jejich vzdělání ani úroveň inteligence, ale naopak kvalita vztahů uvnitř rodiny (Talandová, 1997).

3 TEORIE VZNIKU HOMOSEXUALITY

Homosexualita nebyla do současné doby natolik prozkoumána, aby společnosti bylo předloženo jednoznačné vysvětlení příčin vzniku homosexuality. Teorie vzniku homosexuality se velmi různí, některé hypotézy se doplňují, jiné naopak stojí proti sobě. Záleží také i na vědeckém oboru, z něhož odborníci čerpají (Janošová, 2000).

Biologické faktory

Na vzniku homosexuality se podle většiny vědců a lékařů podílí větší množství činitelů. Největší podíl na vzniku mají biologické faktory neboli genetické dispozice a průběh prenatalního vývoje (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992; Říčan, 2004).

„Vše nasvědčuje tomu, že souhrou dědičných (genetických) činitelů s vlivy neuroendokrinními, jež se uplatnily během nitroděložního života nebo v prvních měsících po narození, se vytvoří vrozená predispozice, která člověka činí vnímavějším k příslušným psychickým faktorům a sexuálním vlivům“ (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992, s. 29).

Rané dětství je nejdůležitější nejenom z hlediska vývoje psychiky, ale i sexuální role, kdy se vytváří identita a pohlaví. Jak uvádí Brzek a Pondělíčková-Mašlová (1992), sama predispozice k rozvoji homosexuality nestačí. Lze vyvodit tedy to, že o budoucí sexuální orientaci se rozhoduje dávno předtím, než se v pubertě probudí pohlavní citění.

Mezi další biologické faktory řadí Janošová (2008) hormonální nevyváženost. Jedná se o hormonální zásobení mozkového centra, které je odpovědné za psychosexuální vývoj jedince, a to v krátkém období jeho zrání. Jde o období, které trvá přibližně jeden týden mezi 4. a 6. měsícem prenatalního období. Pokud v těchto rozhodujících dnech dojde u dívek k nadměrnému a u chlapců k nedostatečnému působení androgenizujících hormonů na příslušná centra mozku, může dojít ke změně dispozic pro sexuální orientaci nebo identitu.

Prostředí a výchova

K dalším faktorům můžeme řadit vlivy prostředí a výchovy. Na teorii o tom, že prostředí může ovlivnit predispozice k určitému sexuálnímu založení pouze v prvních letech života jedince (asi do tří let věku dítěte), se shoduje nejvíce současných odborníků.

Působí na ně především rodičovské chování, popřípadě i další psychogenní faktory. Tyto faktory mohou mít větší vliv na ty jedince, kteří mají genetické dispozice nebo u nich probíhal jiný prenatální vývoj (Janošová, 2000).

Svedení

Odborníků, kteří se přiklání k jedné ze starších teorií, podle které může být svedení v období dospívání jedince příčinou celoživotního homosexuální orientace, je v současné době čím dál méně. I současné důkazy a poznatky tuto teorii v medicínských a psychologických oborech vyvracejí (Janošová, 2000).

4 REGISTRované PARTNERSTVÍ JAKO ZROVNOPRÁVNĚNÍ HOMOSEXUÁLŮ

Homosexuálně orientovaní jedinci vytváří rovnoprávný vztah, jejichž jednání je dobrovolné a přináší jim rovnocenné uspokojení. Partnerské soužití je určeno homosexuálním párům, kteří hodlají trvale žít ve společné domácnosti a chtějí společně na základě tohoto vztahu používat ostatních práv a výhod, které společnost přiznává pouze manželským dvojicím. Toto soužití ovšem neznamená totéž co manželství. Podstatou manželství je směřování k naplnění rodičovství a k výchově dětí, což svazek homosexuálně orientovaných osob neumožňuje (Janošová, 2000).

Hlavní význam registrovaného partnerství spočívá v upravení majetkoprávních poměrů páru, který je tímto zákonem zrovnoprávněn s manželskou dvojicí. Registrovaným dvojicím není umožněno uzavírat církevní sňatek (Brzek, Pondělíčková-Mašlová, 1992).

Svazek osob stejného pohlaví může mít různou podobu z hlediska práva. Na jedné straně se může jednat o neformální soužití dvou osob, na straně druhé o soužití formální neboli takové soužití, které vzniká ze zákonem stanovených podmínek, ze kterých vyplývají práva a povinnosti (Beňová a kol., 2007).

Schválení zákona o registrovaném partnerství nebylo vůbec lehké. Dokazují to mimo jiné pokusy tento zákon prosadit. První pokus o prosazení zákona o registrovaném partnerství byl v České republice zaznamenán už v roce 1992. V souvislosti s projednáváním tohoto zákona v parlamentu došlo k mnoha kritickým až nepřátelským úvahám vůči homosexuálům, ať už mužům či ženám. Došlo několikrát k jeho zamítnutí (Zvěřina, 2003).

V průběhu času došlo k uzákonění tohoto zákona a také k větší toleranci ze strany společnosti vůči homosexuálům. Tento zákon nabyl účinnosti dne 1. července 2006 jako Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 239/2008 Sb. (dále jen zákon o registrovaném partnerství).

Díky tomu se Česká republika zařadila mezi státy Evropy, kde je ukotveno právní normou registrované partnerství.

4.1 Sdružení homosexuálních občanů

Dne 24. června 1990 bylo v Brně založeno Sdružení homosexuálních občanů (dále jen SOHO). Vzniklo na základě konsensu zástupců hnutí, jakými byly společenská organizace Svaz LAMBDA, politické Hnutí za rovnoprávnost homosexuálních občanů (HRHO), komerční LEGA Pardubice a celoslovenské Hnutie Ganymédes (Hromada [online], 2013).

Úkolem SOHO byla snaha, aby došlo k zakotvení práv homosexuálů – tedy hlavně boj za možnost uzavření registrovaného partnerství. V roce 2000 došlo ke změně SOHO, a to k přejmenování na Gay iniciativu v ČR (dále jen GI). Zachovala si jednotlivé sekce, které pokračovaly v předchozí činnosti. GI ukončila ke dni 31.12.2006 svou činnost s tím, že všechny cíle, které si sdružení předsevzalo, se jim podařilo splnit (Hromada [online], 2013).

4.2 Průběh schvalování zákona o registrovaném partnerství Parlamentem ČR

Prvním pokusem schválení zákona o registrovaném partnerství lze považovat to, kdy SOHO se v ČR začalo zabývat tímto zákonem už v roce 1992. Až v roce 1995 však oslovilo SOHO prezidenta České republiky Václava Havla, předsedu vlády České republiky Václava Klause a předsedu Poslanecké sněmovny České republiky Milana Uhdeho a požádalo je o podporu svého plánu (Unikátní archiv SOHO v ČR a GI v ČR vývoje boje za prosazení registrovaného partnerství [online]).

Dne 8. listopadu 1995 jednala vláda o návrhu zákona, kterým se měnil a upravoval občanský zákoník. Šlo se o první návrh, který do českého právního řádu přinesl institut registrovaného partnerství. Nakonec byl návrh zamítnut (Usnesení vlády č. 624 k věcnému záměru zákona, kterým se mění a doplňuje občanský zákoník, ze dne 8.11.1995 [online]).

Druhý pokus pochází ze dne 17. prosince 1997, kdy Zuzka Rujbrová, Jana Gavlasová a Jaroslav Zvěřina předložili návrh zákona o registrovaném partnerství osob stejného pohlaví. Tento návrh obsahoval pouze osm paragrafů – jednalo se o vznik a zánik registrovaného partnerství a úpravu práv a povinností registrovaných partnerů (Seidl a kol., 2012).

Paragraf 4 odst. 1 poté stanovoval: „*Registrované partnerství má stejné následky jako manželství. To neplatí, pokud jde o úpravu vztahů k nezletilým dětem.*“ (Sněmovní tisk č. 359: Návrh zákona o registrovaném partnerství [online]).

Roku 1998 vláda Josefa Tošovského vyslovila ve svém stanovisku nesouhlas s návrhem zákona. I tento návrh zákona byl v prvním čtení Poslaneckou sněmovnou zamítnut (Seidl a kol., 2012).

Třetím pokusem byl poslanecký návrh Zuzky Rujbrové, Jana Zahradila, Jitky Kupčové, Moniky Horákové, Hany Orgoníkové a dalších poslanců z roku 1999 na vydání zákona o partnerském soužití osob stejného pohlaví se moc nelišil od návrhu z roku 1997, ale k určitým změnám došlo (Seidl a kol., 2012).

Změnil se nejenom název zákona, ale také zde byly zapracovány námítky z minulého návrhu. Paragraf 7 odst. 3 pojednává o tom, že osobám, které uzavřely smlouvu o partnerském soužití, zákon znemožňoval svěření nezletilého dítěte do společné výchovy a do společné pěstounské péče. Také výslovně vyloučil osvojení dítěte jako společného a ustanovení osob do funkce poručníků (Usnesení vlády č. 189 ze dne 10.3.1999 k poslaneckému návrhu zákona o partnerském soužití osob téhož pohlaví a o změně a doplnění některých zákonů [online]).

Vláda Miloše Zemana vyslovila souhlas s tímto návrhem zákona. Návrh prošel až do druhého čtení, kde byl opět zamítnut (Seidl a kol., 2012).

Dne 14. června 2000 na návrh Rady vlády pro lidská práva uložila ministru spravedlnosti úkol, aby předložil vládě do konce prosince roku 2000 návrh věcného záměru zákona o partnerském soužití osob stejného pohlaví. Jednalo se už o **čtvrtý pokus**. Dne 27. září 2001 byl předložen do Poslanecké sněmovny vládní návrh zákona o partnerském soužití osob stejného pohlaví a vládní návrh zákona o změnách některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o partnerském soužití osob stejného pohlaví (Seidl a kol., 2012).

Zákon o partnerském soužití osob stejného pohlaví upravoval nejenom vznik a zánik, popř. zrušení partnerského soužití, ale také výslovně upravoval práva a povinnosti partnerů. Návrh také stanovil, že oba partneři mají v partnerském soužití stejná práva, ale i stejné povinnosti, jsou povinni respektovat svoji důstojnost, vzájemně si pomáhat a zajišťovat společné potřeby podle svých schopností, možností a majetkových poměrů. Partner je oprávněn zastupovat druhého partnera v jeho běžných záležitostech a také partneři mají vzájemnou vyživovací povinnost. Nechyběla ani úprava vztahů

partnerů k dětem – i přes odmítavé postoje odpůrců zákona návrh stanovil, že uzavření partnerského soužití není překážkou výkonu rodičovské zodpovědnosti partnera vůči svému dítěti, ani překážkou svěřením takového dítěte do jeho výchovy, i s dovětkem, že na výchově se podílí i druhý partner, pokud partneri žijí ve společné domácnosti (druhý partner zaujímá postavení nevlastního rodiče). Zákon zakazoval, aby se některý z partnerů stal osvojitelem dítěte, pěstounem nebo poručníkem (Sněmovní tisk 1075: Důvodová zpráva k návrhu zákona o partnerském soužití osob téhož pohlaví [online]).

Návrh zákona byl 25. října 2001 hned v prvním čtením vrácen vládě k dopracování, což se vzhledem k blížícím se volbám do Poslanecké sněmovny rovnalo zamítnutí. I tento návrh tedy byl zamítnut (Seidl a kol., 2012).

Dne 21. dubna 2004 byl předložen Poslanecké sněmovně vládní návrh na vydání zákona o registrovaném partnerství v pořadí jako **pokus pátý**. Předkladateli tohoto návrhu byli Taťána Fischerová, Jitka Kupčová, Jan Zahradil, Kateřina Konečná, Vlastimil Ostrý, Zdeněk Jičínský, Jaroslav Zvěřina, Vladimír Koníček a Pavel Svoboda (Seidl a kol., 2012).

Došlo ke změně názvu zákona z partnerského soužití na registrované partnerství. Návrh dále upravuje práva a povinnosti partnerů stejně jako předcházejícím návrhu, včetně vzájemné vyživovací povinnosti partnerů a úpravy vztahu k dětem – a to tak, že výslovně stanovuje, že existence partnerství není překážkou výkonu rodičovské zodpovědnosti partnera vůči jeho dítěti ani překážkou svěřením jeho dítěte do jeho výchovy, ale je překážkou pro osvojení dítěte, kde přetrvává preference náhradní rodinné péče poskytnuté heterosexuálními páry. Tento návrh nově nepočítá se vznikem společného jmění registrovaných partnerů (Sněmovní tisk č. 650: Návrh na vydání zákona o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů [online]).

I přesto, že tento vládní návrh zákona postoupil v Poslanecké sněmovně jako první až do třetího čtení, ani tentokrát nebyl zákon o registrovaném partnerství přijat (Hlasování Poslanecké sněmovny č. 192 ze dne 11. 2. 2005 [online]).

Necelé tři měsíce po neschválení předchozího návrhu předložila 29. dubna 2005 skupina poslanců další, tedy **šestý návrh** zákona o registrovaném partnerství. Předkladateli tohoto návrhu byli Anna Čurdová, Jitka Kupčová, Taťána Fischerová, Kateřina Konečná, Zdeněk Jičínský, Pavel Svoboda, Vlastimil Ostrý, Vladimír Koníček, Kateřina Dostálová a Lucie Talmanová. Nejednalo se o zcela nový návrh, byl téměř shodný s návrhem z roku 2004. Návrh zákona prošel poměrně snadno v Poslanecké

sněmovně prvním čtením dne 24. června 2005 a 8. prosince 2005 druhým čtením. Vůbec poprvé tak tento návrh zákona o registrovaném partnerství postoupil až do Senátu, kde byl 26. ledna 2006 přijat.

Dne 16. února 2006 tento zákon prezident České republiky Václav Klaus vetoval, ale 15. března 2006 přehlasovala Poslanecká sněmovna veto prezidenta republiky potřebnou nadpoloviční většinou všech poslanců (Seidl a kol., 2012).

4.3 Dnešní podoba zákona o registrovaném partnerství

1. července 2006 vstoupil v platnost zákon o registrovaném partnerství. Jedná se o zákon ze dne 26. ledna 2006 o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, který byl vyhlášen ve Sbírce zákonů v částce 38 pod číslem 115/2006 Sb. dne 3. dubna 2006. Od tohoto data mohou homosexuálně orientované osoby uzavírat partnerské svazky.

Dle § 4 zákona č. 115/2006 Sb. může vstoupit do registrovaného partnerství ten, komu to zákon o registrovaném partnerství nezakazuje. Partnerem se tedy rozumí ta osoba, která uzavřela partnerství. Jednou z důležitých podmínek je, že alespoň jeden z partnerů musí mít státní občanství České republiky. Partnerský svazek nemohou uzavřít osoby navzájem příbuzné v přímé linii a sourozenci. Dále do partnerství nemůže vstoupit osoba, která nedosáhla věku 18 let, nemá způsobilost k právním úkonům, nebo již dříve uzavřela manželství, stejně jako osoba, která už dříve vstoupila do partnerství anebo do obdobného svazku osob stejného pohlaví v zahraničí, a její manželství či partnerství nebo-li obdobný svazek nadále trvá.

Partnerství vzniká projevem vůle dvou osob téhož pohlaví, a to formou souhlasného, svobodného a úplného prohlášení těchto osob, že společně vstupují do registrovaného partnerství. Prohlášení se uskutečňuje před matrikářem na základě otázky, zda spolu chtějí vstoupit do partnerství. Před tímto prohlášením musí výslovně uvést, že jim nejsou známy okolnosti, které by vylučovaly vstup do partnerství. Protokol sepisovaný o tomto prohlášení podepisují osoby, které vstupují do partnerství, dále také matrikář a tlumočnick, je-li jeho účast nutná. Poté se partnerství zapíše do knihy registrovaného partnerství. Registrace partnerství umožňuje evidenci fyzických osob, které jsou vedeny v knize registrovaného partnerství a které vstoupily do tohoto partnerství na území České republiky.

V prvním kroku k uzavření registrovaného partnerství je nutné kontaktovat příslušný matriční úřad a zeptat se, kdy a kam se má osoba, která chce vstoupit do partnerství na území České republiky, dostavit, a jaké doklady (popřípadě veřejné listiny) má za tímto účelem před vstupem do partnerství příslušnému matričnímu úřadu předložit (Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství).

Partnerství se zapisuje do občanského průkazu, a to na místo rodinného stavu. Partneri jsou zahrnuti do skupiny blízkých osob, což je důležité pro nejrůznější účely např. trestního zákona či občanského zákoníku. Osoby, které uzavřely partnerství, mají stejná práva a povinnosti jako manželé, kteří společně hospodaří s finančními prostředky a jsou oprávněni se zastupovat v obvyklých záležitostech. Pokud by se stalo, že by se partneri nedohodli na důležitých věcech, rozhodne o tom na návrh jednoho z nich soud. Obdobně jako pro manžele platí pro ně vzájemná vyživovací povinnost. I zde soud může na návrh jednoho z nich zasáhnout, a to v případě, že tuto povinnost nebudou plnit dobrovolně. Mohou se domáhat výživného u soudu, aby jejich životní úroveň byla stejná (Řezníčková, 2010).

Zákon stanovuje také okolnosti zániku partnerství, kterými může být buď smrt jednoho z partnerů nebo prohlášení jednoho partnera za mrtvého či zrušení rozhodnutí soudu. Partnerství zanikne dnem, kdy partner zemře. Pokud byl partner prohlášen za mrtvého, zanikne partnerství dnem, kdy rozhodnutí o prohlášení za mrtvého nabylo právní moci. Soud může rozhodnout o zrušení partnerství na návrh jednoho z partnerů za předpokladu, prokáže-li žalobce, že partnerský vztah již fakticky netrvá. Jestliže se k návrhu o zrušení partnerství rozhodne i druhý partner, tak soud automaticky rozhodne o zrušení partnerství (115/2006 Sb., zákon o registrovaném partnerství).

5 MUŽSKÁ A ŽENSKÁ ROLE Z POHLEDU GENDER

V heterosexuálním partnerství je rozdělení rolí jasné. Většinou je v každé rodině rozděleno, co kdo dělá, tudíž děti mají představu, co dělá žena – matka, a co muž – otec. V homosexuálním partnerství v tom děti mohou mít zmatek tehdy, pokud se s nimi o této problematice nemluví. Proto byla do práce zařazena i tato kapitola o rolích.

Pojem gender pochází z řečtiny a lze jej přeložit jako rod, pohlaví či sex. Gender můžeme chápat jako sociální konstrukt, který vyjadřuje, že vlastnosti a chování spojované s obrazem muže a ženy jsou formovány kulturou a společností. Gender se vztahuje k sociálním či kulturním rozdílům a k těm vztahům mezi ženami a muži, které jsou získané, měnitelné v čase a lišící se uvnitř jednotlivých kultur, ale i mezi nimi. Být mužem nebo ženou v určité společnosti znamená naplňování společenské představy o mužství a ženství. Hlavní společenské rozdíly mezi ženami a muži nejsou založeny pouze na biologických rozdílech, ale i na rozdílech psychologických, sociálních a kulturně historických (Fafejta, 2004).

Problematika mužských a ženských rolí se promítá do každodenního života jak jednotlivců, tak i párů, a to nejenom heterosexuálních (Renzetti, Curran, 2003).

Dle Hrdličkové (2008) představují genderové role souhrn předepsaných neboli očekávaných jednání, způsobů chování a jednání, kterými se projevujeme jako ženy nebo muži.

V běžném životě většinou nerozlišujeme podle pohlaví, tím hlavním měřítkem je gender. Příkladem může být, jak se lidé oblékají, jak gestikulují – to je dáno sociálně. Automaticky pak spojujeme sociální znaky s pohlavím. Tak tomu je už od dětství. Děti se neučí rozeznávat pohlaví podle pohlavních znaků, ale především podle genderu. Proto v sociálním jednání nelze oddělit pohlaví od genderu, jelikož spolu tvoří umělou jednotu – biologické funkce musí být ve shodě se znaky kulturními. Biologické pohlaví je sice tím, z čeho sociální konstrukce genderu vychází, ale zároveň gender musí neustále stvrzovat pohlaví – jsem-li mužského pohlaví, ale chovám se dle norem ženského genderu, zpochybňuji tak své pohlaví. I sami sebe vnímáme ve většině případů skrz gender – mnozí muži odmítají žehlit a ženy měnit žárovky (Fafejta, 2004).

5.1 Ženská role

Po dlouhé období historického vývoje evropské rodiny byl důležitější postavou v rodině otec. Ke změně došlo až ve 20. století, kdy se jí stává matka. Postupně se vytváří tzv. „kult mateřství“. Mateřství je poměrně často chápáno jako ryze biologický jev. Mateřské roli bývá přisuzován zásadní význam ve zdravém vývoji dítěte a jeho výchově (Maříková, 2004).

V posledních desetiletích se mateřství v některých ohledech znesnadnilo. V dnešní době jsou matky vystaveny psychologickým a praktickým obtížím, které vyplývají z čím dál nejistějšího vzájemného vztahu matek a společnosti (Melchiorová, 2009).

Možný (1990, s. 112) přichází s tím, že *„žena častěji pociťuje (a projevuje) nespokojenost s tím, že muž jeho zaměstnání odvádí od plnění domácích povinností, než projevuje muž nespokojenost s ženiným zaměstnáním.“*

Beck (2004) hovoří o tom, že v uplynulých desetiletích došlo k významným zvratům a tím byly ženy osvobozeny od tradičních rolí připsaných jejich ženskosti. Hovoří o pěti momentech. Prvním momentem je, že prodloužení očekávané délky života mění sled životních fází. Dříve na výchovu dětí vystačila délka ženského života. Dnes tyto mateřské povinnosti končí kolem pětáctýřicátého roku života. Po něm následuje období „prázdného hnízda“, které může trvat tři desetiletí. Dalším momentem jsou modernizační procesy, které restrukturovaly také práci v domácnosti. Následující moment nastává, pokud se mateřství stává tím, co ženy připoutává k tradiční ženské roli. Nelze podceňovat prostředky, které brání a regulují početí a právní přerušování těhotenství. Další moment je spojen s tím, že se zvyšuje počet rozvodů, dále se poukazuje na vrtkavost materiálního zabezpečení manželstvím a rodinou. Díky tomu jsou ženy „osvobozeny“ od toho, že je muž ekonomicky zajistí. Poslední moment je, že ve stejném směru působí i vyrovnávání šancí na vzdělání.

5.2 Mužská role

Matka je osobou, která se plně věnuje péči o malé děti. Otec se do jejich výchovy zapojuje až v pozdějším věku dítěte. Otcovskou roli především chápeme jako roli živitele. Otcovství jako takové může nabývat více podob, a to od nepřítomného otce,

přes tradičního přísného otce živitele až po „mateřského“ otce (Sedláček, Plesková, 2008).

Augustyn (2004) uvádí, že současný muž zaujímá ve společnosti čím dál slabší postavení. Důvodem může být to, že často není na svou úlohu připraven, a to nejenom v oblasti společenské, ale i psychologické či duchovní. V tradičním pojetí rodiny je otec stále méně potřebný. Už nemusí stavět, pěstovat plodiny či chovat dobytek. Čím dál častěji už nemusí vydělávat ani peníze, jelikož žena může vydělávat stejně nebo i více než muž.

Vznikají i první výzkumy, které se týkají mizící menšiny mužů, kteří se rozhodli ke změně rolí a stali se novými otci a muži v domácnostech (Beck, 2004).

„Základními impulsy k osvobození od mužské role nejsou nicméně imanentní, nýbrž jsou indukované zvnějšku, a to ve dvojím smyslu – na jedné straně jsou muži díky větší participaci žen na výdělečné práci zbaveni jha své role jediných živitelů rodiny. Uvolňuje se tím tlak, který je nutí podřizovat se v povolání kvůli manželce a dětem cizí vůli a citům. Díky tomu se mohou jinak angažovat v povolání a v rodině. Na druhé straně se „rodinná harmonie“ stává křehkou věcí.“ (Beck, 2004, s. 186). Muži si tak začínají uvědomovat svoji nesamostatnost ve věcech každodenního života i svoji emocionální závislost (Beck, 2004).

Od útlého dětství až po dospělost si jedinec vytváří svoji roli, a to podle sexuální identity – chlapci mužskou identitu, dívky identitu ženskou. Aby došlo ke zdravému vývoji, musí mít jedinec vhodný vzor (Oakleyová, 2000).

5.3 Homosexualita a manželství

Zjednodušeně můžeme říci, že registrované partnerství je v mnohém, ale ne zcela ve všem, podobné manželství. Hlavní rozdíly mezi manželstvím a registrovaným partnerstvím jsou zmíněny následující.

Zákon o registrovaném partnerství se nezabývá **majetkovými vztahy** obou partnerů, proto tyto vztahy musí být pořád upravovány smluvně.

Mezi další rozdíly lze zařadit i to, že při uzavření registrovaného partnerství je partnerům do občanského průkazu **zapsán údaj „partner“** namísto údaje „manžel“ či „manželka“. To může být pro osobu homosexuálně orientovanou diskriminující (115/2006 Sb., zákon o registrovaném partnerství).

Nejzásadnějším bodem je § 13 zákona č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství, a to konkrétně odstavec dva, který říká, že „*trvající partnerství brání tomu, aby se některý z partnerů stal osvojitelem dítěte.*“.

6 HOMOSEXUÁLOVÉ A VÝCHOVA DĚTÍ, HOMOSEXUÁLNÍ RODINA

Pomalu si zvykáme na to, že rodinu už ne vždy tvoří matka, otec a děti, a čím dál více akceptujeme existenci rodiny s jedním rodičem nebo model rozvedených rodin. V takovém případě dítě může za život vystřídat „rodičů“ hned několik. Akceptováno je to hlavně z toho důvodu, že se jedná o heterosexuální osoby, které tvoří ideální formu pro výchovu dětí. Rodiny, které jsou tvořeny osobami stejného pohlaví, se mohou zdát tomuto ideálu rodiny protipólem (Možný, 2002).

Důvody hovořící pro výchovu homosexuálními páry

V posledních desetiletích se ve světě zabývají studie zkoumáním dětí, které jsou vychovávány lesbičkami, gayi nebo homosexuálními páry. I přes přesvědčení laiků či dokonce některých odborníků žádný z relevantních výzkumů nezjistil, že by dítě vychovávané homosexuálními rodiči mělo větší problémy ve formování pohlavní identity, v oblasti pohlavní nebo v oblasti psychického vývoje. Nejdůležitější pro dítě je, když je vychováváno dvěma milujícími rodiči bez ohledu na to, zda jsou rodiče heterosexuálně nebo homosexuálně orientovaní (Beňová a kol., 2007).

Pawelski říká: *"Existuje dostatek důkazů o tom, že děti vychovávané rodiči stejného pohlaví si vedou stejně dobře jako děti vychovávané heterosexuálními rodiči. Více než 25 let výzkumů zdokumentovalo, že neexistuje vztah mezi sexuální orientací rodičů a zdravým emočním, psychosociálním a behaviorálním vývojem dítěte. Tato data neukázala žádné riziko pro děti v důsledku výchovy v rodině s jedním nebo více homosexuálními rodiči. Svědomití a pečující dospělí, muži i ženy, heterosexuální nebo homosexuální mohou být vynikajícími rodiči. Práva, výhody a ochrany civilního manželství mohou tyto rodiny ještě více posílit."* (Pawelski a kol., 2006 [online]).

Timothy J. Biblarz a Judith Stachy porovnávali od roku 1990 výchovu dětí heterosexuálními a homosexuálními rodiči. Nakonec došli k závěru, že žádný výzkum nepodporuje široce zastoupené přesvědčení, že prospěch dětí závisí na pohlaví rodičů (Tomeš, 2013 [online]).

Jak říká lingvistický antropolog Tomáš Samek, pro rozvoj dítěte je dobré se setkávat s mužskými i ženskými vzory. Tím může například být i další příbuzný, s nímž se pravidelně jedinec stýká. Pokud může být dítě adoptováno dvěma páry, a to jedním

heterosexuálním a druhým homosexuálním, kdy jsou oba páry milující a stabilní a oba více či méně splňují daná kritéria a liší se pouze v sexuální orientaci, měl by při adopci dostat přednost pár heterosexuální neboli pár tradiční. Ale v případě, že by dítě mělo vyrůstat v dětském domově jenom proto, že jediným párem, který chce dítě adoptovat, je pár homosexuální, který splňuje všechny ostatní kritéria až na svou orientaci, pak je takové řešení k dítěti velmi kruté (Tramptová, 2011 [online]).

Důvody hovořící proti výchově dětí homosexuálními páry

Aardweg ([online]) hovoří ve své knize Homosexuální manželství a adopce homosexuály o následujících důvodech, které jsou proti výchově homosexuálními páry.

Dítě může pociťovat stud a pocit méněcennosti při srovnávání s ostatními dětmi, výsměch, trápení, zdrženlivost až upjatost. Dále může pochybovat o vlastní sexuální normalnosti – obzvláště v období předpuberty a puberty jsou takové pochybnosti a strach o identitu velmi časté. Mezi další důvody lze zahrnout vnitřní výčitky orientované proti vychovávajícímu homosexuálnímu rodiči, jeho partnerovi a chybějícímu rodiči. U dětí, které jsou vychovávány homosexuálním párem, je zvýšené riziko (homo)sexuálních poruch. Adoptivní či vlastní děti homosexuálních párů bývají vystavovány napětím, zápletkám ve vztazích a rozvodům, které jsou spjaty s homosexuálními poměry. Vlastní otec či matka je postrádán nejenom subjektivně, kdy je dítě buď vědomě nešťastné nebo svůj smutek potlačuje, ale i objektivně, kdy dětem homosexuálních párů chybí vzor normálních vztahů mezi mužem a ženou. To může následně negativně ovlivnit jejich schopnost vytvářet pevné vztahy k druhému pohlaví. Sexuální vztahy mezi dětmi a homosexuálními rodiči jsou právě tak škodlivé jako incest. Homosexuální pár nemůže dítě naučit žádnému psychologicky a morálně zdravému pojetí sexuality, manželství, rodiny či věrnosti.

Následkem těchto uvedených faktorů může dojít k vyvolání vnitřního konfliktu, ke vzniku neuróz, samoty, komplexům méněcennosti, depresím, potížím při učení, psychické nevyzrállosti a dalším. (Aardweg, [online]).

6.1 Homosexuální pár a možnosti naplnění touhy po dítěti

I přesto, že v současné době není homosexuálním párům povolena adopce a lesbickým ženám umělé oplodnění, mnoho lidí žijících v homosexuálním svazku dítě vychovává. Někteří z nich měli děti z předešlého heterosexuálního svazku. Většinou tyto svazky bývají nestabilní a často končí rozvodem. Přesto se tito lidé chovají obvykle jako zodpovědní rodiče. Další skupinou homosexuálních osob, kteří vychovávají děti, jsou jednotlivci nebo páry, které se rozhodly mít děti, aniž by měli v úmyslu vstupovat kvůli tomu do nefunkčních heterosexuálních svazků (Beňová a kol., 2007).

Mezi možnosti mít dítě můžeme zařadit: individuální adopci, společnou adopci, adopci dítěte své partnerky nebo partnera, pěstounskou péči, umělé oplodnění či náhradní matku.

První možností je **individuální adopce**. V České republice může dle zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o rodině) adoptovat dítě každý muž nebo žena bez ohledu na sexuální orientaci, tedy všechny osoby kromě těch, kteří se rozhodnou uzavřít registrované partnerství. Tím jsou lesbičky a gayové znevýhodněni, jelikož osobám před uzavřením a po skončení registrovaného partnerství je toto právo přiznáno. Pokud chtějí homosexuální jedinci adoptovat dítě, jsou tlačeni k tomu, aby žili v neformalizovaných svazcích (Beňová a kol., 2007).

Společnou adopci se rodiči stávají oba partneři. V České republice je společná adopce umožněna pouze párům heterosexuálním. V takovém případě je nutný souhlas obou osob (Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině).

Společná adopce homosexuálními páry je možná například v Belgii, Španělsku, Nizozemí, Švédsku, Velké Británii a v některých státech USA (Beňová a kol., 2007).

U nás partneři/partnerky žijící v homosexuálních svazcích toto právo nemají, i když se podílejí na výchově dětí. Po dobu trvání registrovaného partnerství mají tuto povinnost stanovenou zákonem. Přesto jim není umožněno dítě adoptovat (Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství).

Například Belgie, Nizozemí, Španělsko, Švédsko, Velká Británie nebo Dánsko umožňují **adopci dítěte partnera či partnerky** (Beňová a kol., 2007).

Pěstounskou péči upravuje zákon o rodině (§ 45a - § 50). Uzavřením registrovaného partnerství nebrání nic tomu, aby se lesbičky či gayové stali pěstouny.

Podmínkou však je to, že pěstounem se mohou stát pouze individuálně, nikoliv jako pár. Společnými pěstouny se mohou stát jen manželé.

Svěření dítěte do pěstounské péče je možné například v Belgii, Nizozemí, Dánsku, Finsku, Francii, Norsku, Švédsku a dalších státech (Beňová a kol., 2007).

Umělé oplodnění je upraveno zákonem č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů). Umělé oplodnění je možností pouze pro lesbické páry. Česká republika povoluje umělé oplodnění jen párům heterosexuálním, což může být ze strany lesbiček diskriminující. Umělé oplodnění může využít žena a muž, ale překážkou není, když nejsou sezdáni. Umělé oplodnění tedy nemůže využít lesbický pár ani žena bez partnera.

Ve světě je umělé oplodnění umožněno přímo buď lesbickým párům, nebo ženám bez partnera například v Belgii, Dánsku, Nizozemí, Finsku, Španělsku, Velké Británii a dalších státech (Beňová a kol., 2007).

Využívat tento přístup mohou nejenom lesbické páry. Jedná se o to, že jedna partnerka je dárce vajíčka, které je oplodněno známým nebo neznámým dárce, a následně pak dítě nosí a porodí partnerka druhá. U gay párů se jeden z partnerů následně stane biologickým otcem jejich dítěte. Využívání **náhradní matky** není v České republice právně ani jinak upraveno (Rodičovství [online]).

7 POHLED RŮZNÝCH CÍRKVÍ A NÁBOŽENSKÝCH INSTITUCÍ NA HOMOSEXUALITU

Český statistický úřad se zabývá mj. i náboženským vyznáním obyvatelstva. V roce 2011 proběhlo Sčítání lidu, domů a bytů. Lidí hlásících se k jakékoli církvi či náboženské instituci bylo 13,89 %, což je 1 463 584 osob z celkového počtu obyvatelstva České republiky – 10 436 560 osob. Ze všech věřících (13,89 % populace) se nejvíce osob hlásí k Římsko-katolické církvi (10,26 % populace). Mezi další patří Českobratrská církev evangelická, Církev československá husitská, Pravoslavná církev v českých zemích, Svědkové Jehovovi, Církev bratrská a další církve (Český statistický úřad [online], 2011).

Pro účely práce tedy vybíráme nejčastěji volené církve nebo náboženské společnosti a zkoumáme jejich postoj k homosexualitě.

7.1 Římskokatolická církev

Mnozí křesťané se domnívají, že některé úryvky z Bible podporují domněnku, že se Písmo svaté staví proti homosexualitě. (Křesťanství a homosexualita, 1995). Jedná se především o texty ze Starého zákona:

Leviticus (Třetí kniha Mojžíšova) 18, 22: *„Nebudeš obcovat s mužem jako s ženou. Je to ohavnost.“*

Leviticus (Třetí kniha Mojžíšova) 20, 13: *„Kdyby muž spal s mužem jako s ženou, oba se dopustili ohavnosti; musejí zemřít, jejich krev padne na ně.“*

Ale i z Nového zákona:

Římanům 1, 26-27: *„Proto je Bůh vydal v moc hanebných vášní. Jejich ženy zaměnily přirozený styk za nepřirozený a stejně i muži zanechali přirozeného styku s ženami*

a vzplanuli žádosti jeden k druhému, muži s muži provádějí hanebnosti a tak sami na sobě dostávají zaslouženou odplatu za svou scestnost. “

První list Korintským 6, 9-10: *„Což nevíte, že nespravedliví nebudou mít účast v Božím království? Nemylte se: Ani smilníci, ani modláři, ani cizoložníci, ani nemravní, ani zvrácení, ani zloději, ani lakomci, opilci, utrhači, lupiči, nebudou mít účast v Božím království.“* (Bible, 1985).

Podstatou je to, že v Bibli není jednoznačně napsáno nic o pohlavním životě osob stejného pohlaví, který mimo jiné symbolizuje i lásku mezi nimi. Oproti tomu Písmo svaté odmítá sobecké užívání sexuality a podle ní má pohlavní život lidí vyjadřovat odevzdání a přijímání mezi životními partnery na všech úrovních. Smilstvo, které je chápáno po mravní stránce jako špatné, je považováno veškeré násilí, neúcta k lidské důstojnosti a jakákoliv forma prostituce (Křesťanství a homosexualita, 1995).

Církev učí, že homosexuály lze respektovat, ale s čím nemůže souhlasit, je homosexuální chování nebo legální uznání homosexuálních svazků. Pro veřejný prospěch je důležité, aby zákony uznávaly, chránily a podporovaly manželský svazek jako základ rodiny a jako primární složku společnosti. Právním uznáním homosexuálních svazků nebo jejich zrovnoprávnění s manželstvím by znamenalo schvalování scestného chování, které by bylo považováno za model pro současnou společnost. Také by došlo k zatemnění smyslu základních hodnot (Kongregace pro nauku víry [online], 2003).

Katechismus katolické církve (1995) hovoří v článku šestého přikázání Desatera o čistotě homosexuality, kde zaujímá tento postoj:

Článek 2357

Homosexualita označuje vztahy mezi muži nebo ženami, kteří zakoušejí pohlavní přitažlivost k osobám stejného pohlaví. Během staletí a v různých kulturách se projevuje velmi rozmanitými podobami. Tradice, které se opírají o Písmo svaté, představují homosexuální vztahy jako těžkou mravní spoušť, vždy hlásila, že „homosexuální úkony jsou vnitřně nezřízené“. Odporují tak přirozenému zákonu a odlučují pohlavní úkon od předávání života. V žádném případě by neměly být schvalovány.

Článek 2358

„Nezanedbatelný počet mužů a žen má hluboce zakořeněné homosexuální sklony. Toto zaměření, které se objektivně vymyká řádu, je pro většinu z nich zkouškou. Proto mají být přijímáni s úctou, soucitem a jemnocitem. Vůči nim je třeba se vyhnout jakémukoliv náznaku nespravedlivé diskriminace. Takové osoby jsou povolány naplnit Boží vůli ve svém životě, a jsou-li křesťany, spojit těžkosti, s nimiž se mohou setkat v důsledku svého stavu, s obětí Pána na kříži.“

Článek 2359

„Homosexuální osoby jsou povolány k čistotě. Skrze ctnost sebeovládání, jež vychovává k vnitřní svobodě, často skrze podporu nezištného přátelství, modlitbu a svátostnou milost mohou a mají se postupně a rozhodně přibližovat ke křesťanské dokonalosti.“

Římskokatolická církev se tedy nevyjadřuje přímo proti homosexualitě, spíše nabádá ostatní k respektování homosexuálně orientovaných osob. Na druhou stranu by neměly být homosexuální svazky schvalovány či dokonce uznávány, protože manželský svazek mezi mužem a ženou je základem rodiny.

7.2 Evangelická církev

V evangelické církvi se vyskytují dva proudy, které mají odlišné názory na homosexualitu. Od katolíků se evangelíci moc neliší. Základem je křesťanská víra v jednoho Boha, který skrze Ježíše Krista sestoupil na zem, aby spasil svět. Tím, čím se od sebe odlišují, je například vedení – katolíci mají více centralizované vedení, kdy v čele stojí papež, oproti tomu evangelíci, kteří mají vedení spíše decentralizované. Liší se i úctou ke svatým a k Panně Marii, kterou evangelíci neuznávají jako relevantní (Evangelíci a katolíci – rozdíl? [online], 2008).

První skupina souhlasí s homosexuálním partnerstvím a připouští homosexuálně orientované jedince. Druhá skupina se řídí tzv. „Schladmingerským prohlášením“, kdy je vyžadován biblický řád pohlaví. Toto prohlášení hovoří o tom, že homosexualita odporuje Boží vůli a nemělo by jí být požehnáno, protože podstata manželství tkví v rozdílnosti obou pohlaví (Laun, 2003).

7.3 Svědkové Jehovovi

Boží slovo – Bible říká, že když Jehova Bůh stvořil člověka, jeho záměrem bylo, aby člověk své sexuální potřeby uspokojoval pouze v manželství – mezi mužem a ženou (Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania [online], 2008).

V bibli, v Genesis (1. kniha Mojžíšova) 1, 27-28 se uvádí: „*Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. A Bůh jim požehnal a řekl jim: „Plodte se a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.“*“

V dalším úryvku Genesis 2, 24 se pojednává: „*Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem“*.

Dále hovoří o tom, že pokud člověka přitahuje někdo stejného pohlaví, ještě to nemusí znamenat, že je jedinec homosexuálně orientovaný. Proto existují „pravidla“, kterým by se měl daný jedinec řídit: modlit se, přemýšlet nad tím, co je hodnotné, vyhýbat se pornografii a všemu, co propaguje homosexualitu a hlavně se nevzdávat.

Slova na závěr: „*Spoléhej na Boha a proti nesprávným touhám bojuj“*. Nebo „*Oškliv si, co je ničemné, a lni k tomu, co je dobré.“* (Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania [online], 2008).

7.4 Adventisté sedmého dne

Církev adventistů sedmého dne vyznává, že každý lidský jedinec má z pohledu Boha stejně vysokou hodnotu. Věří, že sexuální intimita náleží výhradně do manželství muže a ženy. Adventisté nepřijímají homosexuální praktiky a svazky. Celé Písmo je založeno na heterosexuálním modelu a nevytváří žádný prostor pro homosexuální svazky a praxi (Stanovisko Církve adventistů sedmého dne k homosexualitě [online], 1999).

Mezi hlavní důvody uvádí verš z Genesis 2, 24 (viz výše citace, 7.3 Svědkové Jehovovi).

Dalším textem je Matouš 19, 4-6: „*Nečetli jste, že Stvořitel od počátku, muže a ženu učinil je? A řekl: „Proto opustí muž otce i matku a připojí se ke své manželce, a budou i dva jedno tělo“; takže již nejsou dva, ale jeden“*.

Generální konference Církve adventistů sedmého dne schválila úpravu některých stanovisek z roku 1999. Zdůrazňuje se potřeba soucitu vůči gayům a lesbičkám. Pro označení homosexuality výbor nahradil termín „zvrhlost“ termínem „narušenost“. Nově upravená věta zní: „*Homosexualita je výrazem narušenosti a úpadku v lidských sklonech a vztazích, což je způsobeno tím, že do světa vstoupil hřích*“. Nová verze také říká, že: „*Všichni lidé, bez ohledu na jejich sexuální orientaci, jsou milováni Bohem*.“ (Kábrt [online], 2012).

7.5 Pravoslavná církev v českých zemích

Homosexuální vztahy jsou chápány z pohledu Bible, ale i z pohledu učení církve hříchem, který odděluje člověka od Boha (Prohlášení biskupů Pravoslavné církve v českých zemích [online]).

Bible zaujímá k problematice homosexuality jednoznačný postoj. Matouš 18, 22 říká: „*Nebudeš obcovat s mužem jako s ženou, je to ohavnost*“. Svatý apoštol Pavel hovoří o hanebných vášních, dále také zmiňuje, že Božího odsouzení se dostane i těm, kdo takové jednání schvalují.

8 PRÁVNÍ UKOTVENÍ PROBLEMATIKY HOMOSEXUALITY

Tato kapitola se zabývá problematikou homosexuality a registrovaného partnerství z pohledu Listiny základních práv a svobod. Dále se zabývá diskriminací homosexuálně orientovaných osob.

Listina základních práv a svobod

Listina základních práv a svobod (dále jako LZPS) je důležitým ústavním zákonem č. 2/1993 Sb. Už v prvním článku je zmiňováno, že lidé jsou svobodní a rovní jak v důstojnosti, tak i v právech.

V odstavci 1 článku 3 LZPS je zakotveno, že *„základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení.“*

Článek 7 hovoří o nedotknutelnosti osoby a jejího soukromí, která je zaručena, a omezena může být pouze v případech stanovených zákonem. Z toho vyplývá, že se jedná opět o netrestnost homosexuálního soužití, ale pro jeho právní úpravu nemá skoro žádný význam.

V odstavci 1 a 2 článku 10 se pojednává o tom, že *„každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno. Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.“*

V odstavci 1 článku 32 je stanoveno: *„Rodičovství a rodina jsou pod ochranou zákona. Zvláštní ochrana dětí a mladistvých je zaručena.“* Náš právní řád ale nikde nedefinuje pojem rodina, proto není vyloučeno do něj zahrnout i soužití homosexuálních párů.

Homosexuálně orientované osoby se musí potýkat s různými problémy. Například to, že veřejné záchody nesou značku ženy, muže, popřípadě ženy a dítěte. Ač to všem přijde normální a běžné, najdou se i tací, kterým by to mohlo vadit. Příkladem může být muž, který se z jakéhokoli důvodu stará o své děti, či homosexuální pár s dětmi.

Dalším „problémem“ může být založení rodiny homosexuálním párem. Jak už jsem zmiňovala (viz výše, kapitola 6.1 Homosexuální pár a možnosti naplnění touhy

po dítěti) adopce v České republice není možná. Pěstounská péče je umožněná homosexuálně orientovaným lidem, ale jen v případě, že nejsou ve svazku registrovaného partnerství. Proto některé homosexuálně orientované páry, které si chtějí založit rodinu, odcházejí do zemí, kde jim to zákon umožňuje. K tomuto se přiklonil i respondent, který mi byl ochoten odpovědět na otázky v „psané formě rozhovoru.“ Přímou říká: „*s přítelem uvažujeme i o možnosti odstěhování se do zemí, kde jsou loajálnější práva.*“ (viz příloha č. 5).

Diskriminace homosexuálů

I v současné době je většina lidí pořád ještě vůči homosexuálně orientovaným osobám předpojatá. Gayové či lesbičky se musí v každodenním životě vypořádávat s diskriminací, odmítáním, verbálními útoky či dokonce někdy i s fyzickým násilím.

Divies a kol. (1996) rozlišují oblasti, ve kterých se nejčastěji projevují předsudky vůči gayům a lesbičkám. Jedná se především o **slovní napadání** – šíření vtípů s homosexuálním podtextem, nenávistné nadávky směřované k homosexuálům či ponižující oslovení, **diskriminaci** a **fyzické násilí** – tělesné napadání, znásilňování apod.

Za diskriminaci lze považovat nerovné zacházení. Z právního hlediska se dělí na diskriminaci přímou a nepřímou. Přímá diskriminace je znevýhodňující jednání s osobou nebo osobami, které jsou nositeli určitého rysu – věk, pohlaví, původ, sexuální orientace, rodinný stav, náboženské vyznání apod. Tento druh diskriminace je znatelný; dotčený si uvědomuje, že je s ním neoprávněně zacházeno. Nepřímá diskriminace není příliš zjevná a jedinec si ji nemusí uvědomovat. Prokazuje se mnohem složitěji než diskriminace přímá. Jedná se o to, že na základě nějakého předpisu či ustanovení dojde k znevýhodnění určité skupiny oproti skupině jiné. Příkladem těchto skupin mohou být ženy, starší osoby, Romové či homosexuálně orientované osoby (Štěpánková, 2006).

K ochraně lesbiček, gayů, bisexuálů a transsexuálních osob před diskriminací Českou republiku zavazuje Smlouva o Evropském společenství (Pechová, 2006), zejména článek 13, který byl přijat roku 1997 v rámci smlouvy z Amsterdamu. Tento článek hovoří o tom, že „...*může Rada na návrh Komise a po konzultaci Evropského parlamentu*

jednomyslně přijmout vhodná opatření k boji proti diskriminaci na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.“ (Amsterodamská smlouva [online]).

Zákaz diskriminace na základě sexuální orientace se v České republice stal součástí zákona o zaměstnanosti i Zákoníku práce (Pechová, 2006).

Diskriminací z hlediska sexuální orientace se myslí diskriminace osob homosexuálně orientovaných. Homosexualita je vrozená a v zásadě nezměnitelná součást identity člověka. Důsledkem této diskriminace může být vyloučení až odsunutí dané minority na okraj zájmů, ale i práv. Tato diskriminace může mít také podobu omezení přístupu k základním lidským právům a může nastat v různých oblastech života: diskriminace v oblasti ekonomické činnosti nebo ve veřejných službách, rodičovských práv, adopce a s ní spojené výchovy dětí, reprodukčních práv a podobně (Bobek, Boučková, Kühn, 2007).

Dalším typem diskriminace je nepřijetí uchazeče o zaměstnání na základě jeho sexuální orientace. A to i přesto, že tento druh diskriminace je dle zákona o zaměstnanosti a zákoníku práce nezákonný. „*V pracovněprávních vztazích je zakázána jakákoliv diskriminace.*“ (§ 16 odst. 2, Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).

Zaměstnavatel sice nesmí položit uchazeči o zaměstnání otázku, která zjišťuje jeho sexuální orientaci, ale pokud uchazeč například předloží občanský průkaz a je ve svazku registrovaného partnerství, zaměstnavatel se o jeho sexuální orientaci dozví.

Dle ustanovení § 12 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, není dovoleno zaměstnavateli při výběru zaměstnanců vyžadovat informace, které se týkají mj. sexuální orientace. Dále zaměstnavatel musí zaručovat rovné příležitosti všem fyzickým osobám, které se ucházejí o zaměstnání.

Viz výše v podkapitole 5.3 Homosexualita a manželství se zabývám těmi největšími rozdíly, které plynou z manželství a registrovaného partnerství.

V kapitole 6 Homosexuálové a výchova dětí, homosexuální rodina popisují příklady, v čem se „liší“ homosexuální rodina od rodiny heterosexuální, v jakých případech jsou osoby v registrovaném svazku diskriminovány oproti svazkům heterosexuálním apod.

II PRAKTICKÁ ČÁST

9 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Praktická část diplomové práce se zabývá problematikou homosexuality, registrovaného partnerství a výchovy dětí homosexuály a navazuje tak na teoretickou část práce, která jednotlivá témata podrobně popsala. Na základě těchto zjištěných dat a na základě toho, že se stále jedná o velmi aktuální a diskutabilní téma, bylo provedeno následující šetření. Jedná se o kvantitativní šetření doplněné o kvalitativní údaje.

9.1 Cíl výzkumného šetření

Gavora (2000, s. 26) definuje tři základní typy výzkumných problémů: deskriptivní, relační a kauzální. **Deskriptivní** výzkumný problém „zjišťuje a popisuje situaci, stav nebo výskyt určitého jevu.“ Tento výzkumný problém může být i diagnosticko-vyhodnocovací, kdy můžeme hodnotit učební výsledky žáků, efektivnost nových učebnic apod. Dalším výzkumným problémem jsou problémy **relační**. Pro ně je charakteristické, jak autor uvádí (tamtéž, s. 27) ověřují, „zda existuje vztah mezi zkoumanými jevy a jak těsný tento vztah je.“ Do vztahu lze dát nejenom dva činitele, ale i větší množství dalších činitelů. **Kauzální** výzkumné problémy zjišťují příčinné (kauzální) vztahy. Zjišťuje se příčina, která vedla k určitému důsledku či jevu.

Obecný cíl:

- zjistit informovanost a postoje veřejnosti k vybraným otázkám homosexuality

Konkrétní cíl:

- zjistit postoje vztahující se k problematice homosexuality
- zjistit postoje vztahující se k problematice diskriminace homosexuálů
- zjistit postoje vztahující se k problematice registrovaného partnerství
- zjistit postoje vztahující se k problematice výchovy dětí homosexuálními páry

- zjistit názory na problematiku spojenou s medializací homosexuality
- zjistit názory na problematiku spojenou s tím, jak veřejnost chápe homosexualitu

- porovnat jednotlivé odpovědi s ohledem na věk, sexuální orientaci, víru, místo bydliště respondentů

Vedle výše zmíněných deskriptivních cílů šetření definujeme také cíle relační:

- Definovat vliv pohlaví respondentů jako nezávisle proměnné v názoru na problematiku homosexuality, registrovaného partnerství a výchovy dětí homosexuály.
- Definovat vliv věku respondentů jako nezávisle proměnné v názoru na problematiku homosexuality, registrovaného partnerství a výchovy dětí homosexuály.
- Definovat vliv víry (nezávisle proměnné) na názoru problematiky homosexuality, registrovaného partnerství a výchovy dětí homosexuály.

9.2 Výzkumný vzorek – respondenti

Základním a jediným kritériem výběru respondentů byla dolní věková hranice 18 let – tudíž hranice získané plnoletosti. Plnoletost nebo-li zletilost je v České republice upravena v občanském zákoníku, kdy § 8 uvádí, že „*zletilost nabývá dovršením osmnáctého roku,*“ a že „*způsobilost fyzické osoby vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti (způsobilost k právním úkonům) vzniká v plném rozsahu zletilostí.*“ (Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník).

Výběr respondentů byl výběrem náhodným. Jak charakterizuje Gavora (2000), jedná se z hlediska teorie pravděpodobnosti o nejlepší výběr. Tito respondenti dobře reprezentují základní soubor, proto bývá označován za reprezentativní výběr. Respondenti byli osloveni ve škole, v místě mého bydliště, Rokytnici nad Rokytnou, a v jeho blízkém okolí, v kruhu rodiny, prostřednictvím známých apod. Předem byli informováni o tom, že dotazník je anonymní a výsledky budou sloužit pouze k účelům diplomové práce.

9.3 Vlastní realizace šetření

Dotazníky, které byly vytvořeny pro tuto diplomovou práci, byly šířeny v období od listopadu do prosince roku 2012. Jak už bylo zmiňováno výše, lidé byli osloveni

ve škole, v místě mého bydliště a okolí, v kruhu rodiny, prostřednictvím známých apod. Díky tomu byla návratnost dotazníků poměrně vysoká.

Mezi hlavní rizika tohoto šetření může být dle Chrásky (2007) malá návratnost dotazníků. V tomto případě se o malou návratnost nejednalo. Dalším rizikem je, že dotazník nezjišťuje, jací respondenti ve skutečnosti jsou, ale pouze to, jak sami sebe vidí, nebo chtějí, aby byli viděni.

9.4 Metodologie

K dosažení stěžejní části a pro získání potřebných dat byla zvolena kvantitativní metoda dotazníkového šetření. Jak už název vypovídá, jedná se o metodu, která se používá převážně pro hromadné získávání údajů s velkým počtem dotazovaných respondentů. Pro dokreslení praktické části diplomové práce byla zvolena metoda rozhovoru s homosexuálně orientovanými jedinci.

Dotazník

Dotazník je jednou z nejčastějších používaných metod zjišťování údajů (Chráska, 2007).

Gavora (2000, s. 99) vymezuje dotazník jako „*způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí*.“ Dále uvádí, že „*dotazník je určen především pro hromadné získávání údajů. Myslí se tím získávání údajů o velkém počtu odpovídajících*.“ Výhodou je, že dotazníkem můžeme získat velké množství informací za krátký časový úsek.

Mezi nevýhody lze zařadit to, že nezjišťuje, jací respondenti ve skutečnosti jsou, ale pouze to, jak sami sebe vidí, nebo chtějí, aby byli viděni. Mezi další nevýhody patří i malá návratnost dotazníků (Chráska, 2007).

Podle Gavory (2000) jsou rozlišovány v dotazníku tři základní typy otázek – otázky uzavřené (strukturované), otevřené (nestrukturované) a polouzavřené (nebo též polootevřené). Prvním typem otázek jsou **otázky uzavřené**, které nabízí už hotové, předem připravené odpovědi. Hlavní výhodou těchto otázek je jejich lehčí zpracování. Dalším typem jsou **otázky otevřené**, které dávají respondentovi volnost u odpovědí.

Výhodou tedy je, že respondenta nějak neomezují. Na tento typ otázek se odpovídá mnohem obtížněji než na otázky uzavřené, respondent musí hledat vhodnou odpověď. Nevýhodou je, že se tyto odpovědi obtížněji zpracovávají. Posledním typem jsou **otázky polouzavřené**, které nabízí nejprve alternativní odpověď a poté ještě žádají o doplnění odpovědi.

K těmto základním typům otázek, které se nejčastěji vyskytují v dotaznících, lze zařadit i otázky škálové. U škálových otázek odpovídá respondent tak, že vybírá určitý bod na předložené škále. Škálových položek existuje celá řada a liší se tím, že mají různou podobu (Chráška, 2007).

Při sestavování dotazníku byl kladen důraz na to, co bylo potřeba zjistit – pohled, názory a postoje veřejnosti na problematiku homosexuality, registrovaného partnerství a výchovy dětí homosexuály. Vytvořený dotazník a jeho podoby při realizaci jsou uvedeny v příloze č. 1 a č. 2. V první části dotazníku se nachází hlavička s informacemi o autorce a instrukce, jak dotazník správně vyplnit.

Dotazník obsahuje celkem 15 položek. Dvě z nich jsou otevřené – položky č. 5 a 12; čtyři položky jsou škálové – položky č. 2, 6, 7 a 8; tři jsou uzavřené – položky č. 9, 11 a 13; zbylých šest položek jsou položkami polouzavřené (s možností *jiné...*) – položky č. 1, 3, 4, 10, 14 a 15.

Škálové položky zahrnují čtyři možnosti výběru: 1 – souhlasím, 2 – spíše souhlasím, 3 – spíše nesouhlasím a 4 – nesouhlasím. I přesto, že se v dotaznících objevují spíše škály s lichým počtem možností, byla zvolena škála se sudým počtem možností výběru. Snahou bylo, aby se dotazovaní přiklonili k jedné nebo k druhé možné variantě, popřípadě nad danou problematikou zapřemýšleli. Záměrem bylo také předejít tomu, aby respondenti bez rozmyšlení volili možnost „nevím“.

Finální podoba dotazníku je uvedena v příloze č. 1 a průběžné podoby dotazníku v příloze č. 2.

Rozhovor

Rozhovor lze obecně charakterizovat jako jednu z kvalitativních metod, která nabízí výhodu v tom, že je zde možnost navázání osobního kontaktu mezi tazatelem

a respondentem. Další výhodou je to, že osobní kontakt tazatele s respondentem umožňuje hlubší proniknutí do motivů a postojů respondenta (Chráška, 2007).

Metodu rozhovoru lze také rozdělit podle strukturovanosti neboli připravenosti a podle standardizace. Mezi základní typy rozhovoru patří **rozhovor strukturovaný**, který je předem připravený. V tomto případě tazatel čte připravené otázky a zaznamenává odpovědi respondenta. Dalším typem je **rozhovor nestrukturovaný**, který umožňuje úplnou volnost otázek a odpovědí. Více se tak přibližuje komunikaci mezi lidmi. Tazatel se může kdykoliv vrátit k nejasným nebo zajímavým bodům respondenta. Výhodou je, že tento typ rozhovoru umožňuje snadnější navázání kontaktu mezi tazatelem a respondentem. Posledním typem je **rozhovor polostrukturovaný**. Jedná se o kompromis mezi výše uvedenými typy rozhovorů (Gavora, 2000; Chráška, 2007).

Při sestavování otázek položených v rozhovoru vycházíme z toho, aby kopírovaly a dokreslovaly položky v dotazníkovém šetření. Tyto otázky přináší pohled či postoj druhé strany, tedy homosexuálů. Rozhovory jsou pouze dva, jelikož se mi nepodařilo získat více homosexuálně orientovaných jedinců, kteří by mi byli ochotni zodpovědět dané otázky. Byla by však škoda tyto dva rozhovory jen kvůli malému počtu dotazovaných nezmínit.

Při setkání s homosexuály mi tito sami navrhli, abych jim dané otázky raději poslala, aby na ně mohli v klidu odpovědět. Tomuto přístupu z jejich strany jsem se nebránila, naopak jsem byla ráda, že dotyční byli ochotni vůbec na moje otázky odpovídat.

Vytvořila jsem tedy „psanou formu rozhovoru“, která obsahovala informace o autorce, ale i o tom, k čemu daný rozhovor bude sloužit. Další částí rozhovoru byly samotné otázky (viz příloha č. 4). Homosexuálové byli obeznámeni s tím, že veškeré jejich údaje budou použity pouze k účelům diplomové práce. V příloze č. 5 a 6 se nachází samotné rozhovory s homosexuály.

Hypotézy v pedagogickém výzkumu

Statistická hypotéza se vždycky ověřuje nepřímo proti nějakému tvrzení, a to většinou proti nulové hypotéze. Nulová hypotéza je jakási domněnka, která říká, že na základě statistických termínů mezi zkoumanými proměnnými vztah není. Pokud se

tedy při analýze ukáže, že nulovou hypotézu lze odmítnout, přijmeme hypotézu alternativní (Chráška, 2006).

Chráška (2006, s. 82-83) uvádí: „Nulová hypotéza, která se označuje jako H_0 je předpoklad, že mezi sledovanými jevy není vztah, rozdíl či souvislost.“ Naproti tomu „alternativní hypotéza, která se označuje jako H_A , je předpoklad, že mezi sledovanými jevy je vztah, rozdíl či souvislost.“

V diplomové práci bude ověřeno celkem 14 statistických hypotéz.

Vyhodnocování formulovaných hypotéz pomocí testu dobré shody

chí-kvadrát

„O přijetí nebo nepřijetí uvedených hypotéz rozhodneme na základě ověření (testování) nulové hypotézy. Zpravidla se k tomuto účelu vypočítává tzv. testové kritérium, což je určitá číselná charakteristika odvozená ze zjištěných dat. U testu dobré shody chí-kvadrát je testovaným kritériem hodnota

$$x^2 = \sum \frac{(P-O)^2}{O}$$

kde x^2 je testové kritérium chí-kvadrát, P je tzv. pozorovaná četnost a O očekávaná četnost.“ (Chráška, 2006, s. 83).

Testování významnosti bude ve všech případech provedeno na hladině významnosti 0,05 (5 %).

Aby bylo možné ověřit vypočítané hodnoty x^2 , je nutné vypočítat stupeň volnosti vypočítaného testového kritéria. Pro tabulku o r řádcích a s sloupcích se určí počet stupňů volnosti podle rovnice.

$$f = (r-1) \cdot (s-1), f = 1$$

Pro vypočítaný počet stupňů volnosti 1 a pro zvolenou hladinu významnosti 0,05 byla v tabulce testového kritéria chí-kvadrát nalezena kritická hodnota testovaného kritéria $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$.

10 VYHODNOCENÍ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření veřejnosti proběhlo na téma Homosexuálové a výchova dětí. Zaměřeno bylo především na pohlaví a věk respondentů. Současně byly zkoumány i odpovědi, které se týkaly problémů spjatých s tímto tématem – homosexualita, registrované partnerství a výchova dětí homosexuály.

Návratnost byla vysoká – 91 %. Po překontrolování všech vrácených dotazníků, kterých bylo původně 351, muselo být dvanáct z nich vyřazeno. V těchto dvanácti případech se jednalo o špatné vyplnění položek v dotazníku, kdy některé údaje chyběly, proto musely být tyto dotazníky z výzkumu vyřazeny. To ovšem neplatilo pro položku č. 5 Jaký máte názor na medializaci homosexuality, jelikož si autorka byla vědoma toho, že ne každý bude chtít sdělit svůj názor. Ke zpracování tedy bylo použito celkem 339 dotazníků.

Autorka měla možnost vést rozhovor se dvěma homosexuálně orientovanými jedinci. Tyto dvě osoby jí byly ochotny poskytnout informace týkající se problematiky homosexuality, registrovaného partnerství apod. Jelikož se jednalo o velmi citlivé téma a tito jedinci chtěli mít na dané otázky větší klid a větší prostor pro přemýšlení, proběhl rozhovor netradičně. Jak už bylo zmíněno výše, jedinci chtěli dané otázky raději poslat. Šlo tedy o „psanou formu rozhovoru“.

Dotazník obsahuje 15 položek. Pro vyhodnocování bylo pracováno se souborem 339 respondentů. Odpovědi na jednotlivé položky, mimo demografických údajů, byly také zpracovány do tabulek, které jsou uvedeny v příloze č. 3. V tabulkách jsou znázorněny počty odpovědí dotazovaných respondentů a jejich procentuální zastoupení, které je uvedeno za počty respondentů v závorce. Pro přehlednost bylo voleno zaokrouhlování na jedno desetinné místo, proto jsou odchylky v zaokrouhlování v rozmezí 0,1 – 0,2 %.

10.1 Demografické údaje

Demografickými údaji se zabývaly položky č. 11, 12, 13, 14 a 15, viz příloha č. 1. Z nichž položka č. 12, která zjišťovala věk respondenta, sloužila pouze orientačně.

Na základě věku byli respondenti rozděleni do jednotlivých kategorií. Zlomovým věkem pro rozdělení je chápán 30. rok života jedince, kdy se většinou mění hodnotová orientace a pohled na život. Jedná se o kategorie ženy do 30 let, ženy nad 30 let, muži do 30 let a muži nad 30 let.

Pohlaví a věk

Výzkumný vzorek je tvořen 339 respondenty. Z toho 185 respondentů (neboli 54,57 %) tvoří ženy, a to bez ohledu na věk. Zbytek, tedy 154 respondentů (neboli 45,43 %) reprezentují muži bez ohledu na věk. Pohlaví zjišťovala položka č. 11, která též byla stěžejní k rozdělení do skupin podle pohlaví. Pohlaví slouží jako nezávisle proměnná v některých otázkách a hypotézách.

Položka č. 11 v dotazníku, která se ptala na věk respondentů, sloužila především k zařazení jednotlivých respondentů do kategorií.

V tabulce č.1 blíže vidíme rozdělení respondentů podle pohlaví a věku.

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Počet	97 (28,6)	88 (26)	80 (23,6)	74 (21,8)	339 (100)

Tabulka č. 1 Rozdělení respondentů podle pohlaví a věku

Zdroj: Vlastní

Sexuální preference

Ze všech dotázaných respondentů, tedy 339 respondentů, uvedla naprostá většina, 99,1 % (n=336), sexuální preferenci heterosexuální. Zbytek respondentů (0,9 %, n=3) uvedl sexuální preferenci homosexuální. K bisexualitě se žádný z dotazovaných nevyjádřil. Počet zastoupení v jednotlivých kategoriích uvádí tabulka č. 2, Sexuální preference, v příloze č. 3.

Bydliště

Na položku č. 14, Kde bydlíte, odpovědělo všech 339 respondentů. Nejvíce odpovědí získala možnost menší obec (vesnice). To činí 62,2 % (n=211).

Druhou odpověď – město – zakroužkovalo 34,8 % (n=118) respondentů. Zbylým 3 % (n=10) patřily odpovědi, kde jedinci dopsali místo bydliště, pokud jim ani jedna zmíněná možnost nevyhovovala. Nejčastější odpovědí byl zmíněn městys, který uvedlo sedm osob. Další dopsané odpovědi po jedné zmínce představují menší město, předměstí a velkoměsto.

Přesné vyjádření počtu odpovědí pro jednotlivé kategorie najdete v tabulce č. 3, Bydliště, v příloze č. 3.

Otázka víry

Položka č. 15, která zjišťuje, zda jsou dotazovaní věřící či nikoliv, byla zařazena do dotazníku úmyslně. Jelikož já sama věřící jsem, zajímalo mě, jaký pohled, názor či postoj k problematice homosexuality a registrovaného partnerství budou zaujímat věřící či nevěřící lidé. Víra je tedy nezávisle proměnná. Až polovina respondentů, konkrétně 54 % (n=183), uvedla možnost ano nebo spíše ano. Menší polovina zaujímavější (43,3 %, n=147) se přiklonila k možnosti spíše ne nebo ne. Zbylých 2,7 % (n=9) respondentů uvedlo odpověď *jiné*, mezi které někteří zmínili například: „*v něco věřím, ale nedokážu to popsat, ale nejedná se žádný směr náboženství*“; jiný uvedl, že věřící v pravém slova smyslu není, ale zároveň ne úplně nevěřící; někdo se označil za „pokryteckého věřícího“, který věří jen tehdy, když mu je nejhůře, jinak zaujímá ateistický postoj; největší počet zaujímaly hodnoty, z nichž nejčastější byly peníze, vyšší smysl – dobro, láska, lidská důstojnost, Bůh, příroda, přirozenost apod.

V tabulce č. 4, Otázka víry, v příloze č. 3 jsou vyčísleny přesné počty odpovědí respondentů.

Velmi překvapujícími výsledky byla polovina respondentů, která uvedla, že jsou věřící. Při hlubším zkoumání bylo zjištěno, že většina těchto věřících osob uvedla místo bydliště menší obec. Je tedy zřejmé, že lidé žijící na vesnicích mají k víře mnohem blíže než lidé žijící ve městech.

10.2 Názor veřejnosti na homosexualitu

Tuto problematiku zkoumaly položky č. 1, 4 a 5. Z nich první dvě položky byly polouzavřené, kde si respondenti mohli vybrat z nabízených odpovědí. Pokud se jim žádná z těchto nabízených odpovědí nelíbila, mohli zvolit odpověď *jiné* a doplnit svoji

vlastní odpověď. Položka č. 5 byla otázkou otevřenou. Zde měli možnost respondenti vyjádřit svoje názory či postoje k problematice medializace homosexuality.

Položka č. 1 zjišťovala, co se respondentům vybaví pod pojmem homosexualita. Výsledky byly velmi zajímavé, proto uvádíme tabulku č. 5 do textu. Zhruba 79 % všech respondentů (n=268) zadrželo odpověď první, a to, že se jedná o sexuální preferenci. Je vidět, že většina z dotázaných chápe homosexualitu jako sexuální preferenci. Jak také tabulka č. 5 ukazuje, **kategorie žen do 30 let** drtivě označila možnost sexuální preference. Pouze 4 ženy volily možnost jinou. V této kategorii ani jedna žena nevolila možnost módní vlny. Druhou nejčastěji volenou odpovědí byla odpověď nemoc. Tu volilo necelých 11 % všech respondentů. Je smutné, že si jedna desetina všech respondentů pořád myslí, že homosexualita je nemoc. **U obou kategorií do 30 let** se jednalo o 7 respondentů, **u kategorií nad 30 let** byla hodnota velmi vysoká. Zde uvedlo tuto odpověď 30 osob. Z toho můžeme usuzovat, že povědomí o této problematice především u veřejnosti nad 30 let je pořád nedostačující a mají o tomto zkreslené informace. Nejméně častou odpovědí byla odpověď b) módní vlna, kterou zvolilo pouhých 3,5 % všech respondentů. Je patrné, že respondenti homosexualitu z větší části nechápou jako módní výstřelek. Poslední možnou volbu využilo necelých 6,5 % všech respondentů. Jednalo se o odpověď *jiné*, kdy respondenti mohli dopsat svoji odpověď. Odpovědi dle pohlaví či věku se výrazně nelišily, proto jsou uvedeny souhrnně. Pod pojmem homosexualita se osmi respondentům vybaví, že jde o vrozenou orientaci či sexuální přitažlivost k jedinci stejného pohlaví. Sedm respondentů odpovědělo odlišnost nebo sexuální úchylnka. Mezi další odpovědi bych zmínila, že někdo na tom nevidí nic špatného, jiný zase že to není úplně normální, dále že je to každého individuální věc a nebo to, že u některých je to vrozená dispozice a u některých jedinců naučené chování.

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Pojem homosexuality					
Sexuální preference	93 (27,4)	59 (17,4)	66 (19,5)	50 (14,7)	268 (79)
Módní vlna	- (0)	6 (1,7)	4 (1,2)	2 (0,6)	12 (3,5)
Nemoc	2 (0,6)	14 (4,1)	5 (1,5)	16 (4,7)	37 (11)
Jiné	2 (0,6)	9 (2,6)	5 (1,5)	6 (1,8)	22 (6,5)
Σ	97 (28,6)	88 (25,8)	76 (23,7)	74 (21,8)	339 (100)

Tabulka č. 5 Pojem homosexuality
Zdroj: Vlastní

Položka č. 4 byla do určité míry podobná položce č. 1. Zde bylo zjišťováno, jak respondenti chápou homosexuality. I nyní měli respondenti možnost výběru a možnost doplnit vlastní odpověď, pokud se jim žádná z nabízených nezamlouvala. Přesné počty respondentů v jednotlivých kategoriích je možné zjistit v tabulce č. 6 v příloze č. 3.

U této položky byly odpovědi ještě více překvapující než u položky předešlé (č. 1). Zde více než 81 % všech respondentů (n=275) uvedlo odpověď, že homosexuality chápou jako vrozenou, kdy ji jedinec nemůže ovlivnit vůlí. Je vidět, že veřejnost má určité povědomí jednak o tom, že homosexuality lze brát jako sexuální preference, a hlavně, že ji již zmíněných 81 % chápe jako vrozenou, i když ji nelze ovlivnit vůlí. Pro srovnání této položky s položkou předchozí (č. 1) je zjevné, že těchto 81 % respondentů chápe homosexuality jako vrozenou, kdy ji jedinec nemůže ovlivnit vůlí, a na druhé straně 79 % respondentů uvedlo, že homosexuality je sexuální preference.

Při hlubším zkoumání bylo zjištěno, že v 90 % tyto respondenti volili tyto dvě možnosti. Potěšující je, že se tyto respondenti nad daným problémem opravdu zamysleli. Mezi další nejčastěji volené odpovědi byla odpověď nemoc, která je ovlivnitelná např. terapií či farmaky. Tato odpověď zaujímá hodnotu téměř 6,8 %. V porovnání s předešlou

položkou č. 1, kdy necelých 11 % respondentů uvedlo, že homosexualitu chápe jako nemoc, je hodnota u této položky nižší. Výrazný rozdíl je u **kategorií nad 30 let**, kdy z původních 30 osob považující homosexualitu za nemoc uvedlo zde 15 osob. Nižší hodnotu můžeme přisuzovat tomu, že zde je zmíněn dodatek, že homosexualita je sice chápána jako nemoc, ale lze ji ovlivnit. Odpověď módní trend volilo jenom 3,5 % všech respondentů. Obdoba je u položky č. 1, možnost módní vlna, kterou také volilo 3,5 % všech dotázaných. Z toho vyplývá, že respondenti volící možnost módní vlna u položky č. 1 zřejmě označili i odpověď módní trend u položky č. 4. 3,8 % všech dotázaných se přiklonilo k tomu, že homosexualitu chápou jako vlastnost, která může být získaná výchovou. Tito respondenti se k otázce osvojení a výchovy dětí klonili spíše negativně: nesouhlasí s tím, aby homosexuálně orientované osoby měly právo vychovávat děti, ani s tím, aby jim mohlo být dítě svěřeno do vlastní péče. Zbylých 4,7 % respondentů doplnilo odpověď vlastní. Jelikož se odpovědi lišily nejenom vzhledem k pohlaví, ale i vzhledem k věku, byly vyjmenovány pro každou kategorii zvlášť.

Nejčastější odpovědi u **kategorie žen do 30 let** byla, že homosexualita je součástí jedince a že se jedná o emoční poruchu. Mezi další lze uvést, že homosexualita může být někdy vrozená, někdy je ovlivněná výchovou nebo je vrozená, když se nedá ničím ovlivnit, a nebo naopak, že se jedná o sexuální preferenci ovlivnitelnou vůlí. Objevila se také zajímavá odpověď, kterou stojí zato ocitovat: *„Homosexualita je převážně vrozená, ale u některých lidí se jedná o otázku image, módy, vzdoru či něčeho takového, případně frustrace neuspokojivého heterosexuálního vztahu.“* Z této odpovědi můžeme vyčíst spoustu úhlů pohledu na tuto problematiku.

Odpovědi **žen nad 30 let** například uvádí, že je to individuální záležitost každého jedince. Další odpovědi byla ta, která homosexualitu chápe především jako vrozenou a těžko ovlivnitelnou výchovou. Opačná odpověď zněla, že je homosexualita vrozená a ovlivnitelná vůlí. Vůle hraje důležitou roli, protože díky ní lze změnit i chování. Jedna respondentka uvedla, že si jedinci homosexuální orientaci vsugerují do hlavy.

I když se zdají být odpovědi velmi podobné, je patrné, že v **kategorii žen do 30 let** se vytvořily dvě protichůdné skupiny, kdy jedna zastává názor, že homosexualita je vrozená a zároveň součástí jedince, druhá se přiklání k úsudku založeném na emoční poruše. Oproti tomu v kategorii žen nad 30 let mě doslova zaskočila odpověď, kdy dotyčná si myslí, že homosexualitu si lze vsugerovat.

U mužů do 30 a nad 30 let byly odpovědi velmi podobné. Nebyl zde takový velký rozdíl jako v kategorii žen. Muži se shodli na tom, že homosexualita je vrozená sexuální preference, která je z části ovlivnitelná vůlí. K tomuto mínění se přiklání většina dotazovaných. U dalších odpovědí byly uvedeny názory jako „člověk to tak cítí, proto se tak i chová“ nebo se může jednat o kompromis mezi možnostmi a) homosexualita je vrozená, jedinec ji nemůže ovlivnit vůlí a možnostmi d) je to vlastnost, která může být získaná výchovou.

81 % dotázaných označilo u položky č. 4, že homosexualitu chápou jako vrozenou, kdy ji jedinec nemůže ovlivnit vůlí. Jak již bylo uvedeno výše u položky č. 15, 54 % respondentů uvedlo, že jsou věřící. Někteří z nich, také zároveň zvolili tuto možnost. Jednalo se o 41 % (n=139) osob. K tomuto výsledku nejvíce přispěly obě skupiny žen.

Jak už bylo zmíněno výše, položka č. 5 byla otevřená. Snahou této položky bylo zjistit názor respondentů na medializaci homosexuality. Pro velmi zajímavé hodnoty byla tabulka č. 7 s počty respondentů vložena do textu.

Až 86,7 % (n=294) respondentů se podělilo o svůj názor na medializaci homosexuality. Zbýlých 13,3 % dotazovaných nechalo otázku nezodpovězenou. Z 294 respondentů 48 dotázaných (16,3 %) uvedlo, že na problematiku medializace homosexuality názor žádný nemají nebo že se o to nezajímají. Jelikož se odpovědi dle věku ani pohlaví výrazně nelišily, odpovědi byly brány souhrnně.

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Názor na medializaci					
Odpověděli	93 (27,4)	70 (20,6)	68 (20,1)	63 (18,6)	294 (86,7)
Neodpověděli	4 (1,2)	18 (5,3)	12 (3,5)	11 (3,3)	45 (13,3)
Σ	97 (28,6)	88 (25,9)	80 (23,6)	74 (21,9)	339 (100)

Tabulka č. 7 Názor na medializaci
Zdroj: Vlastní

Z těch nejzajímavějších odpovědí byly alespoň některé ocitovány. Zajímavé bylo, že většina odpovědí souhlasila s medializací homosexuality. *„Souhlasím, aby byla medializována, protože řada lidí v dnešní době neví, co to homosexualita je, hlavně starší generace, ale vím, že i řada gayů s medializací nesouhlasí.“* Také velmi záleží, jak je medializace homosexuality veřejnosti sdělena. *„Naprosto neutrální, registrované partnerství či to, zda sdělí svoji sexuální orientaci, je každého dotyčného člověka svobodná volba.“*

Další odpověď byla, že *„v současné době se k medializaci homosexuality přistupuje zcela objektivně a bez nadsázky, lascivně nebo naopak vážně nebo skepticky. Myslím, že nejlepší formou medializace je prostřednictvím příběhů lidí, kteří jsou homosexuály.“* Další respondent uvedl, *„pokud medializace pochází od samotných homosexuálů, kteří tak upozorňují na to, že nejsou nijak odlišní, pak s medializací souhlasím.“* Pro veřejnost je vždy lepší danou problematiku ukázat na nějakém příkladu. Bylo potěšující, že se respondent zmínil o tom, že by medializaci postavil na skutečných příbězích samotných homosexuálů. *„Medializace homosexuality je, za současného stavu, zcela v pořádku – zřejmě je v naší společnosti stále zapotřebí tuto problematiku lidem připomínat a vysvětlovat. Na druhou stranu, kdybychom byli tolerantnější, medializace by nebyla potřeba.“*

V dalších odpovědích je uvedeno, že *„je správné o homosexualitě mluvit, aby lidé věděli, že takoví lidé mezi námi žijí a že jich je podle mého stále více. Ale mají to v naší společnosti těžké, někteří lidé na to nejsou nebo nechtějí být připraveni je přijmout mezi sebe. I když na druhou stranu se tato situace zlepšuje oproti letům minulým.“* Velmi obdobnou, jinak formulovanou odpověď, přináší i další respondent, který se domnívá, že *„otevření tohoto tématu přináší osvětu, přinejmenším se diskutuje, co je vlastně homosexualita. Otevírá se tabu, které přinášelo spíš odsouzení. Představuji si, jak Ti lidé musí strádat, bojovat sami se sebou, s okolím. A pokud se budou lidé dozvídat, že například orientace je dána lidskému jedinci už v okamžiku početí, pak může přinést tato medializace více pochopení a méně odsouzení, toleranci, respekt.“* Možná si to veřejnost neuvědomuje, pokud nezná blíže nějakého homosexuála, ale musí to být v naší společnosti velmi těžké, proto se ani některým homosexuálům nemůžeme divit, že svoji sexuální orientaci před ostatními tají. *„Jinde na světě je na to asi jiný názor než u nás, nejsme na to zvyklí.“* Problém v naší společnosti vidím především v nízké toleranci vůči

jakýmkoliv minoritám a vůči tomu, co je v rozporu s tradicí společnosti. Opačně se k tomuto staví další respondent, který uvedl, že „v minulosti byla homosexualita trestná a tito lidé se museli schovávat. Myslím, že by měli homosexuály nechat žít stejně jako heterosexuály.“

Tato odpověď se také vyskytovala poměrně často. Tím můžeme usuzovat, že dotyční upozorňují na medializaci především slavných a známých osobností, které se třeba chtěli zviditelnit. „Zbytečně moc se s tím zabývají. Každý člověk je nějaký a média nejvíc zajímá člověk, který se od jiných nějak liší.“

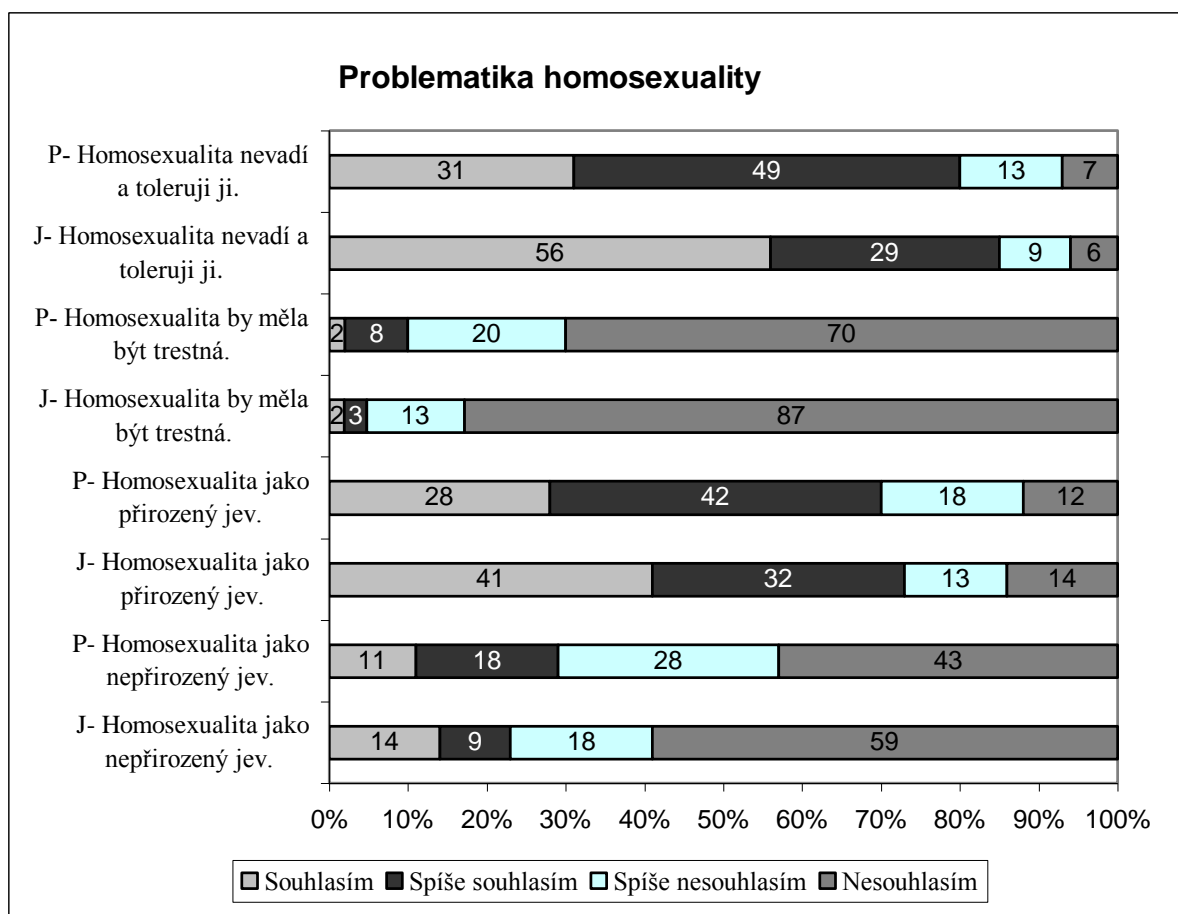
Mezi ty méně pozitivní jsou zmíněny například tyto: „Medializace je nadsazená v důsledku módní vlny sexuálních odlišností od majoritní heterosexuální orientace. Jako heterosexuál nejsem neobyčejný a tudíž hodný pozornosti.“ Z dalších odpovědí jsem vybrala i následující: „Přehnaná medializace mi je nepříjemná a mám pocit, že se tam spíše prezentují extroverti než normální homosexuálové, z tohoto důvodu se mi těžko odpovídalo na následující otázky, protože u některých homosexuálů bych neměla problém s výchovou dětí.“ Je vidět, jak už bylo zmíněno výše, že přehnaná a špatná medializace homosexuality v některých lidech zakořenila a od toho se odvíjí i jejich názor a postoj vůči homosexuálům. Další respondent uvedl, že „se z toho všeho dělá zbytečně velká věda a některé argumenty, které odsuzují homosexualitu, jsou zcela scestné.“

10.3 Postoj veřejnosti k homosexualitě

Touto oblastí se zabývaly položky č. 2, 3 a 6. Položky č. 2 a 6 jsou položkami škálovými, kdy respondenti volili možnosti na hodnotící škále. První část položky č. 3 byla výběrová ze tří možností. Pokud respondent zvolil odpověď ano, byla k ní vázaná druhá část s výběrem možností, mezi kterými byla i možnost *jiné*. Kdy respondent uvedl odpověď svoji vlastní.

Položka č. 2 se vztahovala se svými výroky také k problematice homosexuality. Zjišťovaný zde byl postoj, který zaujímají k této problematice nejenom samotní dotazovaní, ale i to, jak si dotazovaní myslí, že na homosexualitu pohlíží jejich přátelé. Pro lepší přehlednost byl vytvořen obrázek č. 2, kde jsou zapsány hodnoty dotazovaných i hodnoty toho, jak si dotazovaní myslí, že na homosexualitu pohlíží jejich přátelé.

Zaznamenané hodnoty pro jednotlivé kategorie jsou v příloze č. 8 jako obrázky č. 3 až 6 v pořadí skupin ženy do 30 a nad 30 let a muži do 30 a nad 30 let.

Obrázek č. 2 Problematika homosexuality

Zdroj: Vlastní

Vysvětlivky: P – Pohled přátel

J – Pohled respondenta

Nejenom z obrázku č. 2, kde jsou uvedeny hodnoty všech respondentů, ale i z grafů pro jednotlivé skupiny (graf č. 3, 4, 5 a 6 v příloze č. 8) je patrné, že se ve většině případů hodnoty odpovědí lišily. Je zjevné, že většina dotazovaných se při kroužkování odpovědí nad tímto tvrzením opravdu zamyslela.

Prvním bodem položky č. 2 je tvrzení: homosexualita mi nevádí a toleruji ji. S tímto výrokem souhlasilo necelých 85 % (n=287) všech dotázaných. Zbylým 15 % (n=52) respondentů homosexualita vadí a netolerují ji. **V kategorii žen** do 30 let 95 % (n=92) žen uvedlo, že homosexualitu připouští a nevádí jim. 82 % (n=72) **žen nad 30 let** s tímto výrokem souhlasí. **U obou kategorií mužů** se jedná o podobné hodnoty, 80 %

mužům homosexualita nevádí. Z výsledků vyplývá, že u mužů majících stejný postoj v tomto případě nehraje věk žádnou roli.

Možnosti, které volili dotazovaní dle toho, jak si myslí, že se na homosexualitu dívají jejich přátelé, vyšly v některých ohledech různě, i když v celkovém počtu se lišily pouze o 4 %.

Jak již bylo zmíněno výše, 80 % **mužů do 30 let** souhlasilo s tímto tvrzením, že jim homosexualita nevádí a tolerují ji. To samé procentuální číslo vyšlo i u otázky, jak si dotazovaní myslí, že na homosexualitu pohlíží jejich známí. Z toho usuzují, že tato skupina mužů volila stejné možnosti u obou tvrzení. **V kategorii žen do 30 let** si ženy myslí, že jejich přátelé jsou méně tolerantní než ony samy. Rozdíl v odpovědích byl až 10 %. U zbylých skupin mužů a žen nad 30 let se hodnoty od původních lišily o necelých 5 %.

Z výsledků vyplývá, že respondenti sdílí především pozitivní postoj k sobě samému než vůči přátelům. Sami sebe hodnotí mnohem tolerantněji než své přátele.

Centrum pro výzkum veřejného mínění se zabývalo v roce 2007 otázkami zjišťujícími toleranci české veřejnosti vůči některým skupinám lidí. Respondentů bylo 1046 a bylo jim předloženo čtrnáct různých skupin, například drogově závislí, alkoholici, staří, mladí, chudí a bohatí lidé, homosexuálové, psychicky nemocní lidé aj. U každé této skupiny se měli vyjádřit, zda by dané jedince chtěli nebo nechtěli mít za sousedy. Pro vysvětlení uvádíme, že negativní postoj v souvislosti se sousedstvím převládl u české populace u drogově závislých, kteří se umístili na první příčce, na druhém místě byli alkoholici a třetí místo obsadili lidé s kriminální minulostí. Na pátém místě se v žebříčku umístila skupina homosexuálů. Více jak jedna čtvrtina české populace by nechtěla žít vedle homosexuálně orientované osoby. Pod touto skupinou se umístily například skupiny lidí s jinou barvou pleti či kuřáci. Je zajímavé, že člověk, který homosexuálně orientovanou osobu nezná, ve většině případů nemusí poznat její sexuální orientaci. (Dimitrová [online], 2007).

V druhém bodě této položky bylo zjišťováno, zda by dle veřejnosti měla být homosexualita trestná.

Výsledek byl velmi překvapivý, přestože nebyl očekáván opak. Necelých 96 % (n=324) všech respondentů si myslí, že by homosexualita být trestná neměla. O něco méně dotázaných si myslí, že 90 % jejich přátel by s tímto výrokiem nesouhlasilo.

U jednotlivých kategorií jsou výsledky velmi vyrovnané, liší se o 1 – 2 % (kromě skupiny mužů do 30 let). S tímto výrokiem nesouhlasí 98 % (n=95) **žen do 30 let**, 97 % (n=85) **žen nad 30 let** a 96 % (n=71) **mužů nad 30 let**. **Skupina mužů do 30 let** překvapila, jelikož pouze 91 % (n=73) mužů by s tímto výrokiem souhlasilo.

V tomto bodě se hodnoty dotázaných a hodnoty přátel dotázaných výrazně lišily. Nejpatrnějším příkladem byly **skupiny žen** nejenom do 30, ale i nad 30 let, kde rozdíl byl u obou až 8 %. **U mužů pod 30 let** se jednalo o 90 %, tedy o 1 % méně než u samotných dotázaných, a **u mužů nad 30 let** byl pak rozdíl 4 %.

Ve výzkumu z let 1988 a 1994 P. Tuček a J. Holub zjišťovali, jaký pohled zaujímá veřejnost k otázkám homosexuality, konkrétně její trestnosti. Počet lidí požadujících homosexualitu za trestnou klesl z 11 % na 2 %. Nepodařily se najít přesné počty těchto respondentů. Pro srovnání našich výsledků plyne, že necelé 2 % (n=6) dotázaných souhlasí, aby homosexualita byla opět trestná. Můžeme tedy předpokládat, že tolerance veřejnosti k tomuto tématu se pomalu zvyšuje, i přestože ji někteří jedinci pořád vidí jako trestnou (Kaňka [online], 2000).

Třetím bodem je tvrzení, že homosexualita je v dnešní době naprosto přirozený jev.

S tímto výrokiem souhlasilo 73 % (n=248) všech dotázaných. Zbylým 27 % homosexualita jako přirozený jev v dnešní době nepřijde. Odpovědi respondentů a odpovědi, které vyplňovali dotazovaní z pohledu svých známých se výrazně nelišily. Rozdíl byl pouhé 3 %.

To je zjevné i u jednotlivých kategorií, kdy se **u všech skupin** rozdíl pohybuje kolem 5 %. To znamená, že většina respondentů volila obdobnou možnost jak z pohledu svého, tak i z pohledu svých přátel.

Čtvrtým a posledním bodem byl výrok, že homosexualita je něco nepřirozeného a nemorálního. Tento výrok se velmi podobá bodu předešlému, který byl položen v kladném znění.

K homosexualitě jakožto k něčemu nepřírozenému a nemorálnímu se přiklonilo zhruba 29 % (n=77) všech dotázaných. Zbýlých 71 % (n=241) osob s tímto výrokem nesouhlasí. Těší mě, že se jedná o nadpoloviční většinu všech respondentů.

U kategorie žen a mužů nad 30 let se odpovědi z obou pohledů nelišily. S tímto tvrzením nesouhlasilo 71 % žen a 68 % mužů. **U kategorií pod 30 let** byly rozdíly výraznější – u žen s rozdílem 10 % a u mužů až 13 %. Je vidno, že v tomto bodě sehrál výraznou roli věk. Rozdíly lze spatřovat i v tom, že skupiny pod 30 let se stýkají s takovými známými, u kterých si myslí, že na homosexualitu mají jiný názor než oni sami.

V otázce homosexuality z pohledu veřejnosti došlo během několika desítek let k výraznému posunu. Ve výzkumech P. Tučka aj. Holuba z roku 1994 je tento posun zřetelný. Porovnávali postoje společnosti vůči homosexualitě jak v roce 1988, tak i v roce 1994. Pouhé 2 % respondentů homosexualitu hodnotilo negativně. Pro představu ani zde se nepodařilo najít přesné počty dotázaných, aby mohlo být učiněno srovnání. Z našeho šetření vyplývá, že 14 % (n=46) respondentů souhlasí s tím, že homosexualita je něco nepřírozeného a nemorálního (Kaňka [online], 2000).

Pro porovnání třetího a čtvrtého bodu u položky č. 4, pouze z pohledu dotazovaných, se hodnoty u některých skupin poměrně liší. Z celkového počtu všech dotázaných s rozdílem 1 % se shodují na tom, že homosexualita je v dnešní době naprosto přirozený jev a naopak, že homosexualita není něco nepřírozeného a nemorálního (Tabulka č. 6 v příloze č. 3).

Nejmenším rozdílem 3 % a 4 % byly kategorie **žen nad 30 let a žen pod 30 let**. **U mužů v kategorii nad 30 let** byl rozdíl o něco málo vyšší než u žen, a to 6 %. Největším rozdílem 12 % byla **kategorie muži pod 30 let**. Je tedy zřejmé, že kategorie žen pod a nad 30 let a kategorie mužů nad 30 let si stojí za svým názorem. Oproti tomu muži pod 30 let názor častěji mění.

Získané odpovědi byly ověřeny pomocí vyhodnocení formulovaných hypotéz na základě výpočtu testu dobré shody chí- kvadrát.

Pro výpočty byla stanovena tolerance vůči homosexualitě versus pohlaví a poté věk.

Pohlaví a tolerance

H_{01} – Tolerance mužů a žen vůči homosexualitě je stejná.

H_{A1} – Tolerance mužů a žen vůči homosexualitě se liší.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 5, jak je uvedeno v tabulce č. 8 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi mužů a žen je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou větší. Proto nulovou hypotézu zamítáme a **přijímáme hypotézu alternativní**.

Věk a tolerance

Tato hypotéza byla stanovena za účelem zkontrolování zjištěných dat.

H_{02} – Tolerance osob pod 30 let a nad 30 let vůči homosexualitě je stejná.

H_{A2} – Tolerance osob pod 30 let a nad 30 let vůči homosexualitě se liší.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 3,38, jak je uvedeno v tabulce č. 9 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi osob pod a nad 30 let je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou nižší. **Proto přijímáme nulovou hypotézu.**

Další položkou, která byla zaměřena na tuto problematiku, byla položka č. 3, která zjišťovala, zda respondenti znají nějakou homosexuálně orientovanou osobu, popřípadě jaký vztah k ní mají.

V tabulce č. 10 lze vidět, kolik osob z jednotlivých kategorií zná nějakého homosexuálně orientovaného jedince.

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Znám homosexuálně orientovanou osobu?					
Ano, znám.	70 (20,6)	40 (11,8)	48 (14,2)	29 (8,6)	187 (55,2)
Ne, neznám.	14 (4,2)	37 (10,9)	17 (5)	31 (9,1)	99 (29,2)
Nevím o tom.	13 (3,8)	11 (3,2)	15 (4,4)	14 (4,1)	53 (15,6)
Σ	97 (28,6)	88 (25,9)	76 (23,6)	74 (21,8)	339 (100)

Tabulka č. 10 Homosexuálně orientovaná osoba v mém okolí
Zdroj: Vlastní

Z tabulky č. 10 vyplývá, že homosexuálně orientovanou osobu zná více než polovina (n=187) všech dotázaných. 29,2 % (n=99) respondentů žádnou takovou osobu nezná a zbývajících 15,6 % (n = 53) o tom neví.

V tabulce č. 11, která je součástí položky č. 3, můžeme vidět, jaký vztah k homosexuálně orientované osobě mají respondenti, kteří uvedli, že znají osobu s touto sexuální preferencí. Je zde přehled u jednotlivých kategorií. Byly možné čtyři odpovědi, z nichž poslední obsahovala možnost jiný, kam respondent mohl uvést svou vlastní odpověď.

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Vztah k homosexuálně orientované osobě.					
Tolerantní	45 (24)	31 (16,6)	26 (13,9)	14 (7,5)	116 (62)
Neutrální	18 (9,6)	9 (4,8)	19 (10,2)	13 (7)	59 (31,6)
Odsuzující	1 (0,5)	- (0)	1 (0,5)	1 (0,5)	3 (1,6)
Jiný	6 (3,2)	- (0)	2 (1,1)	1 (0,5)	9 (4,8)
Σ	70 (37,4)	40 (21,4)	48 (25,7)	29 (15,5)	187 (100)

Tabulka č. 11 Vztah k homosexuálně orientované osobě
Zdroj: Vlastní

116 ze 187 respondentů, kteří znají homosexuálně orientovanou osobu, k ní má velmi tolerantní vztah. Jedná se o více než polovinu dotázaných. 32 % (n=59) jedinců má k osobě s touto sexuální preferencí spíše neutrální vztah. Je zřejmé, že těmto jedincům až tak nezáleží na tom, jakou sexuální preferenci daná osoba má. Necelé 2 % (n=3) respondentů má k homosexuálům odsuzující vztah. U kategorie žen nad 30 let neoznačila tuto možnou odpověď žádná z žen. Z toho plyne, že z každé kategorie se našel alespoň jeden, který má odsuzující postoj.

Ve výběru zvolilo možnost *jiný* necelých 5 % (n=9) osob. **Ženy v kategorii nad 30 let** se k této možnosti opět nepřiklonily. **V kategorii mužů nad 30 let** jeden muž odpověděl, že se jedná o dlouholetou přítelkyni. **U kategorií mužů a žen do 30 let** se jednalo o velmi podobné odpovědi. Mezi časté patřila například tato: „*k osobám s touto sexuální preferencí mám vztah přátelský a normální.*“ Nejfrekventovanějšími odpověďmi byly tyto: „*Ke slušným lidem se chovám stejně bez ohledu na sexuální orientaci,*“ či „*Normální, jako ke komukoliv jinému.*“

Položka č. 6 byla zaměřena na problematiku vztahující se k diskriminaci homosexuálů. Tato položka byla otázkou škálovou, kdy se respondent musel přiklonit

k určitému postoji. Tato položka měla osm bodů, kdy tři z nich byly zaměřeny na diskriminaci, zbylých pět na projevy homosexuálů na veřejnosti. Tabulka č. 12 uvádí odpovědi všech dotazovaných osob. Tabulky pro jednotlivé skupiny jsou uvedeny v příloze č. 3. (Tabulka č. 13 – ženy nad 30 let, č. 14 – ženy pod 30 let, č. 15 – muži pod 30 let a č. 16 – muži nad 30 let).

Získané odpovědi byly opět ověřeny pomocí vyhodnocení formulovaných hypotéz na základě výpočtu testu dobré shody chí- kvadrát. Za každou následující položkou budou ověřeny i dané hypotézy.

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Diskriminace homosexuálů					
Homosexuálové jsou společnostmi diskriminováni.	27 (8)	133 (39,2)	99 (29,2)	80 (23,6)	339 (100)
Diskriminováni jsou více muži (gayové) než ženy (lesbičky).	81 (23,9)	95 (28)	66 (19,5)	97 (28,6)	339 (100)
Diskriminační je, že v ČR je asistovaná reprodukce umožněna pouze pářům heterosex. i neseszdaným.	20 (5,9)	29 (8,6)	75 (22,1)	215 (63,4)	339 (100)
Vadilo by mi mít v kolektivu (pracovním, školním) homosexuála.	57 (16,8)	60 (17,7)	81 (23,9)	141 (41,6)	339 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – vodění za ruce.	116 (34,2)	68 (20,1)	78 (23)	77 (22,7)	339 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – líbání.	57 (16,8)	49 (14,5)	91 (26,8)	142 (41,9)	339 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – partnerské vystupování.	137 (40,4)	91 (26,9)	71 (20,9)	40 (11,8)	339 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – přehnaná prezentace vl. homosexuality.	37 (10,9)	96 (28,3)	77 (22,7)	129 (38,1)	339 (100)

Tabulka č. 12 Postoj veřejnosti k diskriminaci homosexuálů
Zdroj: Vlastní

Prvním bodem u položky č. 6 jsem zjišťovala, zda si veřejnost myslí, že jsou homosexuálové společnostmi diskriminováni. Z tabulky č. 12 vyplývá, že zhruba 47 %

(n=160) všech respondentů se domnívá, že jsou homosexuálové diskriminováni. Zbýlých 53 % (n=179) naopak s tímto tvrzením nesouhlasí.

Z tabulek č. 14 a 15 v příloze č. 3 plyne, že **obě kategorie** (muži i ženy) **pod 30 let** mají na tuto problematiku stejný názor. 55 % respondentů z těchto kategorií souhlasí s tím, že homosexuálové jsou diskriminováni. **U kategorie mužů nad 30 let** souhlasí s tímto výrokem 46 % (n=34) mužů. **V kategorii žen nad 30 let** byly hodnoty odlišné od zbývajících kategorií. Zajímavé je, že pouhých 33 % (n=29) žen se domnívá, že jsou homosexuálové ve společnosti diskriminováni (viz tabulky č. 13 a 16 v příloze č. 3).

Diskriminace a pohlaví

H₀₃ – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda jsou homosexuálové společností diskriminováni, je stejná.

H_{A3} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda jsou homosexuálové společností diskriminováni, je odlišná.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 1,35, jak je uvedeno v tabulce č. 17 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi mužů a žen je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou nižší. **Přijímáme tedy nulovou hypotézu.**

Druhý bod položky č. 6 zjišťoval postoj veřejnosti k tomu, zda jsou diskriminováni více gayové než lesbičky. Výsledky tohoto bodu byly u všech respondentů téměř vyrovnané. Veřejnost se v necelých 48 % případech přiklonila k nesouhlasu s tímto tvrzením. Lze tedy usoudit, že z hlediska diskriminace nezáleží na pohlaví homosexuála.

S tímto tvrzením souhlasilo 49 % (n=36) **mužů nad 30 let**, 55 % (n=53) **žen do 30 let**, 78 % (n=62) **mužů do 30 let** a 28 % (n=25) **žen nad 30 let**. Při srovnání s předešlým bodem se hodnoty výsledku u kategorie žen do 30 let nezměnily. Tudíž 55 % (n=44) žen v obou případech souhlasí s tím, že jsou homosexuálové diskriminováni a že jsou muži častěji diskriminováni než ženy. U obou kategorií nad 30 let hodnoty nesouhlasu vzrostly o necelé 4 % (54 % - 40 mužů a 72 % - 63 žen). Nejzajímavější porovnání výsledků bylo u kategorie mužů do 30 let. U předešlého bodu 55 % (n=44)

mužů souhlasilo s výrokem, že homosexuálové jsou společností diskriminováni. S tvrzením, že diskriminováni jsou více muži než ženy, souhlasilo 78 % (n=62) mužů. Takový výsledek se dal očekávat, jelikož každé pohlaví si myslí, že zrovna jeho pohlaví je diskriminováno více než to druhé.

Mezi další ověřované hypotézy patří:

Diskriminace a pohlaví

H_{04} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda jsou diskriminováni více gayové než lesbičky, je stejná.

H_{A4} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda jsou diskriminováni více gayové než lesbičky, je odlišná.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 15,55, jak je uvedeno v tabulce č. 18 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi mužů a žen je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou vyšší. Proto nulovou hypotézu zamítáme a **přijímáme hypotézu alternativní**.

Předposlední bod, zabývající se diskriminací, se týkal otázky asistované reprodukce. V České republice je asistovaná reprodukce možná pouze u párů heterosexuálních, a to i nesezdaných. U tohoto bodu vyšly velmi překvapující výsledky.

Z tabulky č. 12 je zjevné, že 61 % (n=206) respondentů si nemyslí, že asistovaná reprodukce, která je umožněna pouze párům heterosexuálním i nesezdaným, je diskriminační. Zbylých 39 % (n=133) respondentů smýšlí opačně. K této hodnotě přispěly především **skupiny mužů a žen nad 30 let** (viz tabulka č. 13 a 16 v příloze č. 3). 69 % (n=61) žen nesouhlasilo s tímto tvrzením, u mužů se jednalo o hodnotu 76 % (n=56).

V kategorii do 30 let šlo o něco nižší hodnoty než u již zmíněných kategorií. Z tabulek č. 14 a 15 v příloze č. 3 plyne, že 60 % (n = 48) mužů nesouhlasí s tím, že by asistovaná reprodukce byla pro homosexuální páry diskriminační. U žen šlo o hodnotu 42 % (n=41).

Z výsledků vyplývá, že veřejnosti nepřijde omezující, že homosexuálním párům není umožněna asistovaná reprodukce. To je nejvíce zřetelné u kategorie nad 30 let, jak u mužů, tak u žen. Pouze v jedné kategorii do 30 let, a to u žen, souhlasí 58 % (n=56) žen.

Mezi další ověřované hypotézy patří:

Diskriminace (asistovaná reprodukce) a pohlaví

H₀₅ – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda je diskriminační to, že asistovaná reprodukce je v ČR umožněna pouze párům heterosexuální a to i nesezdaným, je stejná.

H_{A5} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda je diskriminační to, že asistovaná reprodukce je v ČR umožněna pouze párům heterosexuální, a to i nesezdaným, je odlišná.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 5,4, jak je uvedeno v tabulce č. 19 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi mužů a žen je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou vyšší. Proto nulovou hypotézu zamítáme a **přijímáme hypotézu alternativní**.

Další body u této položky se týkaly projevů homosexuálů na veřejnosti či toho, zda by respondentům vadilo mít homosexuála ve svém kolektivu.

Na podotázku, zda by respondentům vadilo mít homosexuála ve svém pracovním či školním kolektivu odpovědělo 86 % (n=290) všech dotázaných, že nevadilo. Zbylým 14 % (n=49) by vadilo mít v kolektivu homosexuála (viz tabulka č. 12).

Z tabulky č. 14 v příloze č. 3 lze vyčíst, že 95 z 97 **žen do 30 let** by nevadilo mít v kolektivu homosexuálně orientovanou osobu. U **mužů pod 30 let** se hodnoty nesouhlasu pohybovaly kolem 83 % (n=66). Hodnoty **u obou skupin nad 30 let** se pohybovaly v podobném rozmezí. S tímto tvrzením nesouhlasilo 78 % (n=58) mužů a 81 % (n=71) žen (viz tabulky č. 13 a 16 v příloze č. 3).

Z výsledků vyplývá, že tolerantnější jsou skupiny pod 30 let než nad 30 let.

Prvním a častým projevem homosexuality je vodění za ruce. Necelým 66 % (n=222) všech dotázaných tento projev nevadí. Zbylým 34 % (n=117) osob vodění

za ruce homosexuálů vadí. Radikálnější hodnoty lze najít u skupin nad 30 let (viz tabulky č. 13 a 16 v příloze č. 3) než u skupin pod 30 let (viz tabulky č. 17 a 18 v příloze č. 3).

Nejvyšší hodnota souhlasu je **u mužů nad 30 let**. Více jak polovině (n=38) mužů vadí, že se homosexuálové drží za ruce. **U žen nad 30 let** je hodnota o něco nižší, a to 42 % (n=37). O 8 % méně než u žen nad 30 let má **skupina mužů pod 30 let**, kdy 34 % (n=27) mužů odpovědělo, že souhlasí s tímto výrokiem. Nejtolerantnější skupinou byly **ženy pod 30 let**, kdy pouhým 16 % (n=15) žen tento projev homosexuality vadí.

Dalším projevem homosexuality je líbání na veřejnosti. Z tabulky č. 12 zjistíme, že hodnoty souhlasu a nesouhlasu jsou velmi podobné lišící se pouze o 8 %. Kdy 54 % (n=184) respondentů líbání homosexuálů na veřejnosti vadí.

Podobné výsledky vyšly **u skupiny mužů pod 30 let a u žen nad 30 let**. 59 % (n=47) těchto mužů a o 2 % méně (n=50) žen odpovědělo, že jim tento projev homosexuality na veřejnosti vadí (viz tabulky č. 13 a 15 v příloze č. 3). Mnohem vyšší hodnoty vyšly **u skupiny mužů nad 30 let**. Z tabulky č. 16 v příloze č. 3 plyne, že až 65 % (n = 48) mužů vadí, když se na veřejnosti líbají dva homosexuálové. **V kategorii žen pod 30 let** uvedlo 60 % (n=58) žen, že jim líbání homosexuálů nevadí.

Opět se potvrdilo, že ženy pod 30 let jsou nejvíce tolerantní.

Předposledním projevem homosexuality je partnerské vystupování. Tabulka č. 12 uvádí, že 69 % (n=233) dotázaným vystupování homosexuálů nevadí. Zbývajících 31 % (n=106) respondentů má názor opačný.

Z tabulky č. 14 v příloze č. 3 vyplývá, že 89 % (n=86) **ženám pod 30 let** nevadí partnerské homosexuální vystupování na veřejnosti. U ostatních skupin se hodnoty nesouhlasu pohybují od 54 % - 68 %, kdy **u mužů nad 30 let** se jedná o 54 % (n=40), **u mužů pod 30 let** 68 % (n=54) a **u žen nad 30 let** 60 % (n=53) (viz tabulky č. 13, 15 a 16 v příloze č. 3).

Posledním projevem homosexuality na veřejnosti je přehnaná prezentace vlastní homosexuality.

Z tabulky č. 12 můžeme vyčíst výsledky, které byly předpokládány. 67 % (n=228) dotázaných se shodlo na tom, že jim tento projev homosexuality vadí. Zbylým 33 % (n=111) respondentů je opačného názoru, to znamená, že si nemyslí, že se homosexuálové nějak přehnaně prezentují.

Obdobné výsledky, 63 % souhlasu, vyšly **u skupiny žen do a nad 30 let**. Je vidět, že ženy mají na tuto problematiku stejný názor bez ohledu na věk. 70 % (n=52) **mužů nad 30 let** vadí přehnaná prezentace homosexuality, **u mužů pod 30 let** byla hodnota ještě vyšší, a to 75 % (n=60).

Velmi překvapující výsledky vyšly právě u položky č. 6. Jednalo o projevy homosexuality na veřejnosti. U tvrzení, zda by respondentům vadilo mít v kolektivu homosexuála, uvedlo 65,5 % (n=222) dotázaných, že nevadilo. Z tohoto můžeme usoudit, že je veřejnost víceméně tolerantní.

Prvním projevem homosexuality bylo zmíněno vodění za ruce. Zde se 54,3 % (n=184) respondentů přiklonilo k tomu, že jim tento projev na veřejnosti vadí, oproti 45,7 % (n=155) dotázaným, kterým to nevadí. Druhým projevem bylo líbání na veřejnosti. Paradoxní je, že tento projev nevadí 68,7 % (n=233) dotázaným, zbylým 31,1 % (n=106) respondentům ano. Následujícím paradoxem je další projev homosexuality, a to partnerské vystupování, které vadí 67,3 % (n=228) respondentům, 32,7 % (n=111) dotázaným tento projev nevadí. Je velmi zvláštní, že lidem vadí více partnerské vystupování než líbání homosexuálů na veřejnosti. Dále lidem více vadí přehnaná prezentace vlastní homosexuality než líbání. 60,8 % (n=206) dotázaným tento projev nevadí. Zbylým 39,2 % (n=133) respondentům přehnaná prezentace homosexuality vadí.

Je možné, že někteří respondenti nad touto problematikou nepřemýšleli a volili jakoukoliv možnost. Z hlubšího zkoumání je patrné, že necelé většině těch (41 %), kteří uvedli, že jim vadí vodění za ruce, zároveň nevadí líbání, což je velkým paradoxem. Spíše byly očekávány výsledky opačné. Z odpovědí respondentů, kteří zvolili možnost, že jim vadí vodění za ruce, se 48,6 % osob přiklonilo k tvrzení, že jim vadí také partnerské vystupování. Z těch respondentů, kterým vadí partnerské vystupování, uvedlo 31,3 % osob, že jim zároveň nevadí přehnaná prezentace vlastní homosexuality.

Mezi další ověřované hypotézy patří:

Projev homosexuality (vodění za ruce) a věk

H₀₆ – Tolerance osob pod 30 let a nad 30 let vůči projevu homosexuality – vodění za ruce – je stejná.

H_{A6} – Tolerance osob pod 30 let a nad 30 let vůči projevu homosexuality – vodění za ruce – se liší.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 19, jak je uvedeno v tabulce č. 20 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi osob pod a nad 30 let je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou mnohem vyšší. Proto nulovou hypotézu zamítáme a **přijímáme hypotézu alternativní.**

Projev homosexuality (líbání) a věk

H₀₇ – Tolerance osob pod 30 let a nad 30 let vůči projevu homosexuality – líbání – je stejná.

H_{A7} – Tolerance osob pod 30 let a nad 30 let vůči projevu homosexuality – líbání – se liší.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 4,86, jak je uvedeno v tabulce č. 21 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi osob pod a nad 30 let je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou vyšší. Proto nulovou hypotézu zamítáme a **přijímáme hypotézu alternativní.**

Projev homosexuality (partnerské vystupování) a věk

H₀₈ – Tolerance osob pod 30 let a nad 30 let vůči projevu homosexuality – partnerské vystupování – je stejná.

H_{A8} – Tolerance osob pod 30 let a nad 30 let vůči projevu homosexuality – partnerské vystupování – se liší.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 18,5, jak je uvedeno v tabulce č. 22 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi osob pod a nad 30 let je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou

kritickou hodnotou mnohem vyšší. Proto nulovou hypotézu zamítáme a **přijímáme hypotézu alternativní.**

Projev homosexuality (přehnaná prezentace vlastní homosexuality) a věk

H_{09} – Tolerance osob pod 30 let a nad 30 let vůči projevu homosexuality – přehnaná prezentace vlastní homosexuality – je stejná.

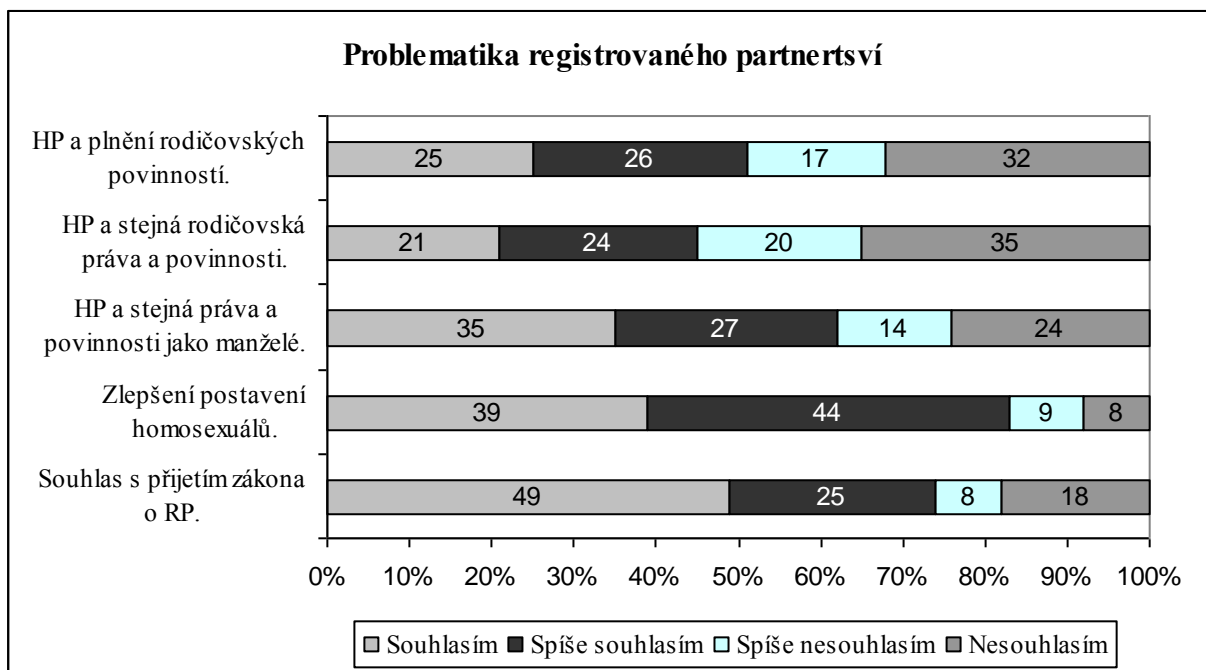
H_{A9} – Tolerance osob pod 30 let a nad 30 let vůči projevu homosexuality – přehnaná prezentace vlastní homosexuality – se liší.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 0,21, jak je uvedeno v tabulce č. 23 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi osob pod a nad 30 let je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou mnohem nižší. **Přijímáme tedy nulovou hypotézu.**

10.4 Postoj veřejnosti k problematice registrovaného partnerství

Tuto oblast problematiky zjišťovala pouze položka č. 7 s hodnotící škálou. V tomto případě se respondent musel přiklonit k nějakému postoji vůči registrovanému partnerství. Pro lepší představivost je uveden obrázek č. 7, který představuje odpovědi všech respondentů. Tabulky pro jednotlivé kategorie (č. 24 – ženy do 30 let; č. 25 – ženy nad 30 let; č. 26 – muži pod 30 let; č. 27 – muži nad 30 let) jsou uvedeny v příloze č. 3. Pro lepší přehlednost jsou zvoleny zkratky, kdy RP je registrované partnerství a HP je homosexuální pár či páry. Hodnotící škála zahrnuje čtyři možnosti, viz podkapitola 8.4.1 Dotazník.

Obrázek č. 7 Problematika registrovaného partnerství (dále jako RP)

Zdroj: Vlastní

Z obrázku č. 7 lze vyvodit, že až 74 % všech respondentů (n=249) volilo možnost souhlasím nebo spíše souhlasím s přijetím zákona o registrovaném partnerství. Necelá polovina (n=166) ze všech dotazovaných označila odpověď souhlasím s přijetím zákona o RP. Zbýlých 26 % by nesouhlasilo s přijetím tohoto zákona.

Velmi překvapující byly výsledky u kategorie žen do 30 let a u mužů nad 30 let, jak ukazuje tabulka č. 24 a 27 v příloze č. 3. 86,6 % **žen do 30 let** souhlasí s přijetím zákona o RP, oproti tomu v kategorii **muži nad 30 let** souhlasí pouhých 58,1 %. U ostatních kategorií se výsledky pohybovaly v rozmezí 71,6 % pro **kategorii žen nad 30 let** a 74 % **mužů v kategorii pod 30 let**.

Z výsledků vyplývá, že k přijetí tohoto zákona jsou tolerantnější skupiny žen do 30 i nad 30 let a muži do 30 let. Oproti tomu skupina mužů nad 30 let se k tomuto tématu staví radikálněji a nesouhlasně. U obou kategorií nad 30 let je zřejmé, že ženy jsou tolerantnější než muži. Důvodem může být to, že jsou ženy empatičtější než muži.

Pro srovnání výsledků tohoto šetření jsou uvedeny další výzkumy týkající se registrovaného partnerství. Touto problematikou se zabývalo Centrum pro výzkum veřejného mínění (dále jen CVVM). V roce 2008 byl proveden výzkum s názvem *Češi o některých právech homosexuálních párů*, kde počet respondentů činil 1066. Z toho

uvedlo 75 % (n=800) osob, že homosexuálně orientovaný muž či žena má právo uzavřít registrované partnerství. Naopak 19 % (n=202) jedinců s tímto tvrzením nesouhlasilo. Zbylých 6 % (n=64) uvedlo odpověď nevím (Škodová, 2008 [online]).

V květnu 2012 byl proveden obdobný výzkum, nazvaný *Postoje veřejnosti k právům homosexuálů*. Zde bylo 1042 dotázaných. Ke stejnému tvrzení, jaké je zmíněno výše u prvního výzkumu, se přiklonilo 75 % (n=781) osob. 21 % (n=218) dotázaných nesouhlasí s tím, aby homosexuální muži a ženy měli právo uzavřít registrované partnerství. Zbylé 4 % (n=43) se přiklonilo k odpovědi nevím. (Tabery, 2012 [online]). Je vidět, že postoje veřejnosti jsou velmi podobné i v rozmezí čtyř let.

Položka v tomto dotazníku se přímo neptala na to, zda veřejnost souhlasí s tím, aby homosexuálové měli právo na uzavření registrovaného partnerství, ale na to, zda dotazovaní souhlasí, aby byl přijat zákon o registrovaném partnerství. Tím, že jedinec souhlasí s přijetím tohoto zákona, zároveň souhlasí i s tím, že homosexuálové mohou uzavírat registrované partnerství. Z výsledků vyplývá, jak je vidět výše, že v tomto výzkumu 74 % (n=249) respondentů souhlasí s přijetím zákona o registrovaném partnerství.

Dalším bodem u položky č. 7 bylo tvrzení, které zjišťovalo, zda se schválením zákona o RP zlepšilo postavení homosexuálů ve společnosti. 83 % (n=280) všech dotázaných se domnívá, že se opravdu postavení homosexuálů zlepšilo. Je to ještě větší procentuální zastoupení než u předešlého bodu, kdy pouze 74 % všech souhlasilo s přijetím zákona o RP.

Za zmínku stojí **kategorie žen do 30 let**, kdy téměř 93 % žen odpovědělo, že díky přijetí zákona se postavení homosexuálů zlepšilo. I **u žen nad 30 let** volilo možnost souhlasu 88,6 %. **U obou kategorií mužů** souhlasilo necelých 73 %. Muži bez rozdílu věku mají na danou problematiku podobný názor.

Necelých 39 % (n=131) ze všech dotázaných nesouhlasí s tím, aby měly homosexuální páry stejná práva a povinnosti jako manželé. Překvapujícím výsledkem byla opět **skupina mužů nad 30 let**, kdy 58 % mužů nesouhlasí s tím, aby homosexuální páry měly stejná práva a povinnosti jako manželé. Naopak **u mužů do 30 let** nesouhlasí 33 % dotázaných. U kategorií žen byly výsledky podobné jako u mužů, jen hodnoty byly

nepatrně vyšší. V **kategorii žen do 30 let** nesouhlasí pouhých 27 % žen, **u žen nad 30 let** 41 %.

Z toho vyplývá, že obě kategorie do 30 let jsou tolerantnější než skupiny nad 30 let. Příčinou může být, že ženy a muži nad 30 let zastávají názor ovlivněný tradicí, oproti skupinám do 30 let, které jsou více tolerantnější.

Další bod položky č. 7 je obdobou bodu předešlému. V tomto bodě jsem zjišťovala, zda by homosexuální páry měly mít stejná rodičovská práva a povinnosti jako páry heterosexuální.

S tímto tvrzením nesouhlasila více než polovina (n=185) dotázaných. Z tabulek č. 24 a 27 v příloze č. 3 je očividné, že se na tomto výsledku nejvíce podílela skupina mužů a žen nad 30 let. **U žen** to bylo necelých 63 % a **u mužů** 70 %. Oproti tomu skupiny mužů a žen do 30 let mají značně nižší hodnoty než skupiny předchozí, viz tabulky č. 24 a 26 v příloze č. 3. S tímto tvrzením nesouhlasí 55 % **mužů** a pouze 35 % **žen**. Dvěma krajními hodnotami jsou kategorie mužů nad 30 let a kategorie žen do 30 let – 70% ku 35 %. U zbývajících kategorií je rozdíl pouhých 8 %. Je vidět, že kategorie žen do 30 let je zatím nejtolerantnější skupinou.

Další získané odpovědi byly ověřeny pomocí vyhodnocení formulovaných hypotéz na základě výpočtu testu dobré shody chí- kvadrát.

Rodičovská práva homosexuálů a pohlaví

H_{010} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda by měly mít homosexuální páry stejná rodičovská práva a povinnosti, je stejná.

H_{A10} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda by měly mít homosexuální páry stejná rodičovská práva a povinnosti, je odlišná.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 6,78, jak je uvedeno v tabulce č. 28 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi mužů a žen je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou vyšší. Proto nulovou hypotézu zamítáme a **přijímáme hypotézu alternativní**.

Předposlední bod položky č. 7 zjišťoval, zda homosexuální páry mohou plnit rodičovské povinnosti stejně dobře jako páry heterosexuální. Výsledky souhlasu s tímto výrokem nabývaly větších hodnot než u předešlého bodu, jak vyplývá z grafu č. 6.

Ze všech dotazovaných s tímto tvrzením souhlasí 50,4 % (n=171). Zbýlých 49,6 % (n=169) respondentů si nemyslí, že by homosexuální pár mohl plnit rodičovské povinnosti dobře. Na tomto výsledku se značně podílela skupina mužů nad 30 let.

Krajními kategoriemi byly opět následující dvě skupiny: **skupina žen do 30 let a skupina mužů nad 30 let**. Velmi zajímavým výsledkem byl výsledek u žen – s touto tezí souhlasilo 73 %. Je to o 8 % více než u minulého bodu, kdy ženy v předešlé kategorii volily možnost, že souhlasí s tím, že homosexuální pár by měl mít stejná rodičovská práva a povinnosti jako pár heterosexuální. U skupiny mužů se jednalo o opak. Pouze 31 % mužů souhlasilo s tímto tvrzením. Zbývající skupiny, **ženy nad 30 let a muži do 30 let**, měly obdobné výsledky lišící se pouze o 8 %.

Je zjevné, že mladší ženy si myslí, že nezáleží na sexuální preferenci co se rodičovských povinností týče. To si však nemyslí muži nad 30 let.

Velkým paradoxem u této položky, ve srovnání s položkou č. 8, je, že 61,3 % (n=208) respondentů souhlasí s tím, aby homosexuální páry měly stejná práva a povinnosti jako manželé, ale oproti tomu 50,7 % (n=172) respondentů nesouhlasí s tím, aby homosexuální pár měl právo vychovávat dítě a 53,1 % (n=180) respondentů nesouhlasí s tím, aby homosexuální pár mohl získat dítě do vlastní péče.

61,3 % respondentů zvolilo u této položky možnost, že homosexuální pár by měl mít stejná práva a povinnosti jako manželé. Zároveň 36 % těchto respondentů uvedlo, že homosexuální pár by neměl mít stejná rodičovská práva a povinnosti. Jedná se tedy o paradox, protože veřejnost homosexuálům přiznává manželská práva, ale zároveň jim odpírá práva rodičovská.

Z těchto 61,3 % respondentů 31 % osob uvedlo, že by homosexuální pár měl mít stejná práva a povinnosti jako manželé, a přitom nesouhlasí s tím, že by homosexuální pár mohl plnit rodičovské povinnosti stejně dobře jako pár heterosexuální. Zajímavé by bylo zjišťovat, z jakého důvodu si to veřejnost myslí. Je vidět, že nemá povědomí o tom, že homosexuální páry mohou vychovávat děti někdy i mnohem lépe než některé páry heterosexuální. Mají tedy konzervativní pohled na rodinu.

Opět z těchto 61,3 % respondentů, kteří zvolili u položky č. 7 odpověď, že homosexuální pár by měl mít stejná práva a povinnosti jako manželé, zároveň zvolilo

43 % respondentů u položky č. 8, že nesouhlasí s povolením asistované reprodukce lesbickým párům. Tyto výsledky byly velmi paradoxní, jelikož více než polovina dotázaných přisuzuje homosexuálním párům stejná práva a povinnosti jako manželům, ale menší polovina nesouhlasí s povolením asistované reprodukce. Veřejnost by umožnila homosexuálním párům „teoretickou stránku“ – aby měli stejná práva a povinnosti jako manželé apod., ale v praxi jim nechce přiznat rodičovská práva a výchovu dětí. Z těchto výsledků lze vyvodit, že veřejnost pořád neví, k čemu konkrétně být tolerantní.

10.5 Postoj a pohled veřejnosti k problematice výchovy dětí homosexuály

K okruhu výchovy dětí homosexuály směřovaly položky č. 8, 9, 10. Položka č. 8 byla položkou škálovou, kde respondenti vybírali možnosti na hodnotící škále. Položky č. 9 a 10 byly položkami uzavřenými s možnostmi výběru. Tyto položky obsahovaly ještě podotázky, na které odpovídal ten respondent, který volil takovou možnost odpovědi, ke které patřila daná podotázka. Podotázka u položky č. 9 byla uzavřená s možnostmi výběru odpovědí, u položky č. 10 polouzavřená s možností odpovědi *jiný*, kam respondenti uvedli odpověď vlastní.

Pořadí položky č. 8 a položky č. 9 bylo vyměněno záměrně, protože jsme chtěli nejprve zjistit, zda se veřejnost domnívá, že v ČR žijí homosexuální páry a vychovávají děti.

Položka č. 9 zjišťovala, jestli mají respondenti povědomí o tom, zda v České republice žijí homosexuální páry vychovávající děti. V tabulce č. 29 lze vidět odpovědi všech skupin respondentů.

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
HP žijící v ČR a vychovávající děti.					
Ano, žijí.	65 (19,2)	46 (13,6)	38 (11,2)	36 (10,6)	185 (54,6)
Ne, nežijí.	2 (0,6)	1 (0,3)	7 (2)	1 (0,3)	11 (3,2)
Nevím.	30 (8,9)	41 (12,1)	35 (10,3)	37 (10,9)	143 (42,2)
Σ	97 (28,7)	88 (26)	80 (23,5)	74 (21,8)	339 (100)

Tabulka č. 29 Homosexuální páry žijící v ČR a vychovávající děti
Zdroj: Vlastní

Téměř 55 % (n=185) všech dotazovaných si myslí, že homosexuální páry v České republice žijí a skutečně vychovávají děti. Pouhé 3 % (n=11) si myslí, že tato situace v České republice není. Zbytek respondentů, tedy 42 % (n=143), o tom neví.

Mezi případy, kdy homosexuální páry v České republice žijí a vychovávají děti, jsou například ty, kdy se rodiče v heterosexuálním svazku rozvedou kvůli tomu, že si jeden z partnerů uvědomí, že je homosexuál. Pak může nastat situace, že děti jsou nechány v péči tohoto rodiče. Popřípadě si daná homosexuálně orientovaná osoba vezme dítě do pěstounské péče a poté žije se svým homosexuálně orientovaným přítelem atd.

Pro jednotlivé kategorie jsou vybrány pouze zajímavá zjištění. **Skupina mužů do 30 let** volila především mezi možnostmi ano, žijí a nevím. Jednalo se o 11,2 % (n=38). Zbylé 2 % (n=7) volilo možnost, že se domnívají, že homosexuální páry v České republice nežijí tak, že by vychovávaly děti. Tento výsledek byl překvapující, protože u ostatních kategorií se procentuální hodnota pohybovala maximálně do 0,6 %.

19,2 % (n=65) **žen do 30 let** uvedlo, že v České republice takové páry žijí. Oproti jiným skupinám je to hodnota vysoká – muži do 30 let 11,2 % (n=38), ženy nad 30 let 13,6 % (n=46) a muži nad 30 let 10,6 % (n=36).

I přesto, že v České republice není homosexuálním párům legálně povoleno osvojení, některé děti v takovýchto rodinách vyrůstají a žijí. Ve většině případů se jedná

o lesbické rodiny, kde jedna z matek je biologickým rodičem. (Sedláčková [online], 2011).

Podotázka položky č. 9 zkoumala, zda respondent souhlasí s formou výchovy dětí homosexuálním párem.

Z tabulky č. 30 plyne, že ze 185 respondentů jich 75 (41 %) s touto formou souhlasí. Nejvyšší hodnoty vyšly **oběma kategoriím do 30 let** – ženám 18,9 % (n=35) a mužům 8,6 % (n=16). **U kategorií nad 30 let** byly hodnoty podstatně nižší než u již zmíněných kategorií, především u mužů. Těch souhlasí pouhých 5,4 % (n=10), žen pak 7,6 % (n=14).

Možnost nesouhlasím s touto formou výchovy označilo skoro 11,9 % (n=22) **žen nad 30 let**. **V kategorii mužů nad 30 let** označilo odpověď je mi to jedno 6,5 % (n=12) osob. Poměr odpovědí ano, souhlasím a ne, nesouhlasím je patrný z hlediska věku. Muži a ženy do 30 let jsou tolerantnější než muži a ženy nad 30 let. Je to možná dáno tím, že starší generace se s tímto „jevem“ ve svém mládí nesetkala, protože se o takových lidech nemluvilo. Proto si myslím, že u většiny z nich vyhraněný postoj přetrval i do dnešní doby.

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Souhlas s formou výchovy HP.					
Ano, souhlasím.	35 (18,9)	14 (7,6)	16 (8,6)	10 (5,4)	75 (40,5)
Ne, nesouhlasím.	18 (9,7)	22 (11,9)	13 (7)	14 (7,6)	67 (36,2)
Je mi to jedno.	12 (6,5)	10 (5,4)	9 (4,9)	12 (6,5)	43 (23,3)
Σ	65 (35,1)	46 (24,9)	38 (20,5)	36 (19,5)	185 (100)

Tabulka č. 30 Souhlas s formou výchovy homosexuálním párem
Zdroj: Vlastní

Položka č. 8 a poslední bod položky č. 7 se zabývají problematikou homosexuálů a výchovy dětí. Jedná se opět o položky s hodnotící škálou; respondenti se museli přiklonit k určitému postoji spojenému s touto problematikou.

Tabulka č. 31 uvádí hodnoty všech respondentů, tabulky pro jednotlivé kategorie jsou uvedeny v příloze č. 3 – tabulka č. 32 pro ženy nad 30 let, tabulka č. 33 pro ženy pod 30 let, tabulka č. 34 pro muže pod 30 let a tabulka č. 35 pro muže nad 30 let.

U většiny bodů této položky byly získané odpovědi ověřeny pomocí vyhodnocení formulovaných hypotéz na základě výpočtu testu dobré shody chí-kvadrát. Výpočty se nachází za daným bodem.

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Problematika homosexuálů a výchovy dětí					
Dovolila/a bych lesbickým párům asistovanou reprodukci.	67 (19,8)	91 (26,8)	65 (19,2)	116 (34,2)	339 (100)
Souhlasím s tím, aby homosexuální pár měl právo vychovávat dítě.	86 (25,4)	81 (23,9)	63 (18,6)	109 (32,1)	339 (100)
Souhlasím s tím, aby HP mohl získat dítě do vl. péče (osvojení, pěstounská péče).	77 (22,7)	82 (24,2)	64 (18,9)	116 (34,2)	339 (100)
Dítě vyrůstající v rodině homosexuálů, může mít v budoucnu problémy ve vl. sociálním prostředí.	137 (40,4)	108 (31,9)	64 (18,9)	30 (8,8)	339 (100)
Výchova dítěte HP může mít vliv na sexuální orientaci dítěte.	93 (27,4)	74 (21,8)	88 (26)	84 (24,8)	339 (100)

Tabulka č. 31 Vztah veřejnosti k problematice homosexuálů a výchovy dětí
Zdroj: Vlastní

Poslední bod položky č. 7 jsem zařadila k této skupině otázek, které s tímto tématem souvisí. Tento bod byl zaměřen na to, zda by veřejnost dovolila lesbickým párům asistovanou reprodukci.

Ze všech respondentů by 47 % (n=158) dovolilo lesbickým párům asistovanou reprodukci. Větší polovina, 53 % (n=181), by s tímto nesouhlasila, jak je patrné z tabulky č. 31.

Z tabulek č. 32 až 35 uvedených v příloze č. 3 vyplývá, že podobné hodnoty pohybující se kolem 45 % mají **obě skupiny mužů a skupina žen nad 30 let**. Tyto hodnoty znamenají souhlas s tvrzením, tito respondenti souhlasí s tím, aby byla povolena asistovaná reprodukce. **Ženy pod 30 let** jsou opět tolerantnější než ostatní skupiny. Zhruba 64 % (n=82) žen souhlasí s povolením asistované reprodukce těmto párům.

U mužů jsem jiné výsledky neočekávala. U žen nad 30 let lze usuzovat, že se jich už tato problematika víceméně netýká, jelikož většina, jak předpokládám, děti má.

První bod položky č. 8 zjišťoval, zda veřejnost souhlasí s tím, aby homosexuální pár měl právo vychovávat děti. Tabulka č. 27 uvádí, že s tímto tvrzením souhlasí necelá polovina všech respondentů (49 %, n=167). Naopak 51 % (n=172) dotázaných si myslí, že by homosexuální pár toto právo mít neměl.

Nejtolerantnější skupinou jsou opět **ženy pod 30 let**. V tomto případě souhlasí 67 % (n=65) žen. Opačný názor zaujímá **skupina mužů nad 30 let**: s tímto tvrzením souhlasí jen 37 % (n=14) mužů. Ze zbývajících skupin jsou tolerantnější **muži pod 30 let**, zde s tvrzením souhlasí 49 % (n=39) mužů. **U žen nad 30 let** souhlasilo 41 % (n=36) žen (viz tabulky č. 32 až 35 v příloze č. 3).

Z výsledků lze usoudit, že skupiny pod 30 let jsou tolerantnější než skupiny nad 30 let.

Homosexuálové a výchova dětí a pohlaví

H₀₁₁ – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda by měl homosexuální pár mít právo vychovávat dítě, je stejná.

H_{A11} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda by měl homosexuální pár mít právo vychovávat dítě, je odlišná.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 4,67, jak je uvedeno v tabulce č. 36 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi mužů a žen je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou vyšší. Proto nulovou hypotézu zamítáme a **přijímáme hypotézu alternativní**.

Další bod této položky byl zaměřen na to, zda veřejnost souhlasí s tím, aby homosexuální pár mohl získat dítě do vlastní péče – prostřednictvím osvojení či pěstounské péče.

Jak z tabulky č. 31 vyplývá, zhruba 47 % (n=159) osob souhlasí. Naopak 53 % (n=180) respondentů nesouhlasí, aby homosexuální pár mohl získat dítě do vlastní péče, ať už osvojením či pěstounskou péčí.

Z tabulky č. 32 a 35 v příloze č. 3 je patrné, že **obě skupiny nad 30 let** – muži i ženy mají obdobné výsledky a tudíž i názory. Pouze 34 % osob z obou skupin souhlasí s tím, aby homosexuální pár mohl získat dítě do vlastní péče. Tolerantnější skupinou jsou **muži pod 30 let**, kdy souhlasí 48 % (n=38) mužů. Nejtolerantnější skupinou jsou opět **ženy pod 30 let**. Až 67 % (n=65) žen souhlasí s tímto tvrzením (viz tabulky č. 33 a 34 v příloze č. 3). Lze tedy soudit, že z hlediska tolerantnosti hraje roli především věk.

Získání dítěte homosexuály do vlastní péče a pohlaví

H₀₁₂ – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda by mohl homosexuální pár získat dítě do vlastní péče (osvojení, pěstounská péče), je stejná.

H_{A12} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda by mohl homosexuální pár získat dítě do vlastní péče (osvojení, pěstounská péče), je odlišná.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 4,04, jak je uvedeno v tabulce č. 37 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi mužů a žen je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou vyšší. Proto nulovou hypotézu zamítáme a **přijímáme hypotézu alternativní**.

Pro srovnání výsledků této práce jsou uvedeny další výzkumy týkající se osvojení (adopce). Touto problematikou se zabývalo CVVM. V roce 2008 byl proveden výzkum s názvem *Češi o některých právech homosexuálních párů*, kde počet respondentů činil 1066. Z toho 23 % (n=245) osob uvedlo, že nesouhlasí, aby homosexuální muž či žena měli právo adoptovat děti. Naopak 65 % (n=693) jedinců s tímto tvrzením nesouhlasilo. Zbýlých 12 % (n=128) uvedlo odpověď nevím (Škodová, 2008 [online]).

V květnu 2012 byl proveden obdobný výzkum, který se jmenoval *Postoje veřejnosti k právům homosexuálů*. Zde bylo 1042 dotázaných. Ke stejnému tvrzení, jaké

je uvedeno výše u prvního výzkumu, se přiklonilo 37 % (n=386) osob. 55 % (n=573) dotázaných nesouhlasí s tím, aby homosexuálové měli právo osvojit si dítě. Zbýlých 8 % (n=83) se přiklonilo k odpovědi nevím (Tabery, 2012 [online]). Je patrné, že postoje veřejnosti se pomalu mění k lepšímu. U druhého bodu položky č. 8 se zjišťovala obdoba tvrzení zmíněného výše. 47 % (n=159) osob uvedlo, že souhlasí, aby homosexuální pár měl právo získat dítě do vlastní péče buď formou osvojení, nebo pěstounské péče.

Předposledním bodem položky č. 8 bylo tvrzení, které zjišťovalo, jestli děti vyrůstající v rodině homosexuálů mohou mít v budoucnu nějaké problémy ve svém sociálním prostředí. Výsledky vyšly ne právě překvapivě.

72 % (n=245) respondentů si myslí, že dítě vyrůstající v rodině homosexuálů může mít v budoucnu problémy. Pouze 28 % (n=94) si myslí opak. Je vidět, že o této problematice nemá veřejnost téměř žádné povědomí a informace (viz tabulka č. 32).

Nejvíce překvapující výsledek byl **u mužů pod 30 let**. 83 % (n=66) těchto mužů se domnívá, že děti žijící v homosexuální rodině mohou mít nějaké problémy (viz tabulka č. 34, příloha č. 3).

S tímto tvrzením souhlasí i 72 % (n=63) žen nad 30 let. Skupina žen pod 30 let a mužů nad 30 let mají podobné výsledky, a to 68 % (viz tabulky č. 32, 33 a 35 v příloze č. 3).

Problémy dětí a pohlaví

H_{013} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda dítě vyrůstající v homosexuální rodině může mít v budoucnu nějaké problémy ve svém sociálním prostředí, je stejná.

H_{A13} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda dítě vyrůstající v homosexuální rodině může mít v budoucnu nějaké problémy ve svém sociálním prostředí je odlišná.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 1,32, jak je uvedeno v tabulce č. 38 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi mužů a žen je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou nižší. **Přijímáme tedy nulovou hypotézu.**

Posledním bodem položky č. 8 je tvrzení, které se týká toho, jestli výchova dítěte homosexuálním párem může mít vliv na sexuální orientaci dítěte.

Z tabulky č. 31 plyne, že výsledky souhlasu a nesouhlasu jsou podobné. 49 % (n=167) souhlasí s tímto tvrzením, 51 % (n=172) naopak nesouhlasí.

Ač jsem čekala výsledky jiné, jsem ráda alespoň za ono 1 %. Pouze **u skupiny žen pod 30 let** byla hodnota nesouhlasu vyšší než 50 %. Předpokládám, že tato skupina žen má o této problematice alespoň nějaké povědomí.

Vliv na sexuální orientaci dítěte a pohlaví

H_{014} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda výchova dítěte homosexuálním párem může mít vliv na sexuální orientaci dítěte, je stejná.

H_{A14} – Tolerance mužů a žen vůči tomu, zda výchova dítěte homosexuálním párem může mít vliv na sexuální orientaci dítěte, je odlišná.

Vypočítaná hodnota testového kritéria chí-kvadrát je 3,12, jak je uvedeno v tabulce č. 39 v příloze č. 7.

Mezi odpověďmi mužů a žen je patrné, že existuje statisticky významná závislost, neboť výpočtem bylo zjištěno, že hodnota kritéria je ve srovnání se zjištěnou kritickou hodnotou nižší. **Přijímáme tedy nulovou hypotézu.**

Homosexuální páry mohou tvořit stejné podmínky pro výchovu dítěte jako páry heterosexuální. Vědecké důkazy nashromážděné v angloamerických zemích nezastávají názor, že homosexualita rodičů negativně ovlivňuje vývoj dítěte. Stejně tak nemůžeme očekávat to, že heterosexuální páry zaručí schopnost vytvořit vhodné rodinné prostředí pro děti. Pro jejich zdravý vývoj jsou nejdůležitější především dobré vztahy v rodině (Tomeš [online]). Další studie jsou podrobně uvedeny výše v kapitole č. 6 s názvem Homosexuálové a výchova dětí, homosexuální rodina.

U bodu položky č. 8, který zjišťoval, zda veřejnost souhlasí s tím, aby měl homosexuální pár možnost získat dítě do vlastní péče – osvojením či pěstounskou péčí, je podrobně popsáno v podkapitole č. 6.1 Homosexuální pár a možnosti naplnění touhy po dítěti. Zde je popsáno například i to, kde je ve světě možná adopce, asistovaná reprodukce apod.

Problematikou výchovy dětí homosexuály se zabývá i položka č. 10. Tato položka byla uzavřená s možností odpovědi, dále obsahovala podotázku, na kterou odpovídal ten respondent, který označil odpověď, se kterou daná podotázka souvisela. Podotázka měla možnost výběru, ale i možnost *jiné*, kam respondent mohl dopsat vlastní odpověď.

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Výchova homosexuálními rodiči					
Ano, dokázal/a.	32 (9,6)	15 (4,2)	14 (4,5)	9 (2,7)	70 (20,6)
Ne, nedokázal/a.	65 (19,1)	73 (19,4)	66 (21,4)	65 (19,1)	269 (79,4)
Σ	97 (28,7)	88 (23,6)	80 (25,9)	74 (21,8)	339 (100)

Tabulka č. 40 Představa výchovy homosexuálními rodiči

Zdroj: Vlastní

Z tabulky č. 40 vyplývá, že pouze 21 % (n=70) respondentů by si tuto situaci dokázalo představit. Zbýlých 79 % (n=269) dotázaných by si takovouto situaci, kdy by byli vychováváni homosexuálními rodiči, představit nedokázalo.

Největší počet těch, kteří si takovou situaci dokáží představit, byly **ženy pod 30 let**. Jednalo se o 32 z 97 žen. Nejmenší počet představovali **muži nad 30 let**, těch bylo 9 ze 74. Obdobný počet vyšel **u žen nad 30 let** 15 z 88 žen a **mužů pod 30 let** 14 z 80 mužů.

Ti, kteří odpověděli, že nesouhlasí, měli zvolit možnost, z jakého důvodu by si to nedokázali představit.

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Představa veřejnosti					
Oslovení „mami a tati“	9 (3,3)	12 (4,5)	12 (4,5)	15 (5,6)	48 (17,9)
Postoj společnosti	33 (12,3)	41 (15,3)	42 (15,6)	28 (10,4)	144 (53,7)
Jiný	23 (8,6)	20 (7,4)	12 (4,5)	21 (8)	76 (28,4)
Σ	65 (24,2)	73 (27,2)	66 (24,6)	65 (24)	268 (100)

Tabulka č. 41 Představa veřejnosti být vychovávána homosexuálními rodiči
Zdroj: Vlastní

Tabulka č. 41 ukazuje výsledky těch, kteří zvolili možnost spojenou s podotázkou. Bylo jich 268.

54 % (n=144) respondentů označilo odpověď pohled společnosti. Je vidět, že více jak polovina dotázaných by se bála reakce okolí. Jen 18 % (n=48) uvedlo problém v oslovování „mami a tati“. Zbýlých 28 % (n=76) respondentů využilo možnosti *jiné*, kdy uvedlo odpověď svoji vlastní. Ve většině případů šlo spíše o negativní odpovědi nebo o takové, že „*by si to nedokázali prostě představit*“ nebo že „*bych s nimi musela žít odmala*.“

Mezi další, které bych ocitovala, jsou: „*Vliv na sexuální orientaci dítěte, za chvíli by tu všichni byli homosexuálové a normální rodina by se vytratila*.“ Z této odpovědi jsem byla docela v rozpacích. Je vidět, že někteří z nás si myslí, že homosexualitu lze „jen tak“ napodobit. „*Nevěděla bych, jak funguje normální rodina a vztahy v ní, proto bych si třeba následně neuměla založit svoji vlastní rodinu*.“ Někteří lidé, jak je patrné, nemají o této problematice povědomí, ani žádné informace. Jiní se domnívají, že každý z nás by si měl zvolit sám, v jaké rodině bude chtít vyrůstat, což dokazuje tato citace: „*Právo narodit se a být vychováván v heterosexuální rodině, vnímám jako základní lidské právo*.“ Vybrala jsem i další citaci, která není až tak proti: „*Je vůbec těžké si něco takového představit, když celý život vyrůstám v heterosexuálními rodiči. Ale neříkám, že by to nešlo*.“

11 POHLED HOMOSEXUÁLŮ A HETEROSEXUÁLŮ NA PROBLEMATIKU HOMOSEXUALITY

Tato kapitola představuje pohled či názor heterosexuálně, ale i homosexuálně orientovaných osob na problematiku spojenou s homosexualitou.

Sexuální preferenci dotázaných zjišťovala v dotazníku položka č. 13 (tabulka č. 2, příloha č. 3). Ze všech dotázaných (n=339) uvedli 3 respondenti, že jsou homosexuálně orientovaní. Další dva homosexuálně orientovaní jedinci byli ochotni sdělit informace spjaté s touto problematikou v podobě rozhovoru (viz příloha č. 4). Díky tomu, i přes malý počet homosexuálů, lze porovnat jejich názory a postoje s názory a postoji heterosexuálů.

Uvědomění si, že jedinec je homosexuálně orientovaný, je poměrně složité. Nejdříve si to jedinec musí uvědomit v sobě samém a následně i připustit. Respondent v rozhovoru (viz příloha č. 6) odpověděl na otázku, jak zjistil, že je homosexuál, odpověděl: *„to, že som homosexuál, som zistil podľa toho, že v mojich erotických predstavách, prianiach, víziách a plánoch do budúcnosti jednoducho absentovali ženy. Uvedomil som si, že ma vzrušuje a priťahuje jednak mužská anatomia a takisto vzorce chovania typické pre mužov. Naopak, ženy ako erotické objekty, mi prišli prinajmenšom neatraktívne.“* Druhý respondent uvedl, že se jedná o složitou otázku, na kterou nelze jednoduše odpovědět. Jedná se tedy o individuální záležitost každého homosexuála. Oba dva respondenti se shodují na tom, že by sexuální preferenci neměnili, ba naopak jsou tak spokojeni. Zarážející zjištění bylo v jednom z dotazníků homosexuálně orientovaného jedince, že podle něj by měla být homosexualita trestná, ale i jeho názory, postoje byly vůči homosexualitě velmi negativní. Z toho může plynout, že tento jedinec se s touto sexuální orientací ještě nesmířil, a tudíž je ve fázi odsuzování. Nebo naopak, což nelze určit, tento jedinec vyplnil dotazník jen z nudy či legrace.

Na otázku týkající se medializace homosexuality uvedli respondenti s heterosexuální orientací názory, které jsou uvedeny výše v podkapitole 10.2 Názor veřejnosti na homosexualitu. Názory homosexuálně orientovaných osob se na toto téma výrazně lišily. V dotazníku tyto osoby odpověděly například: *„Díky medializaci a otevřenosti lidí (okolí) se homosexuálové už tak nebojí dávat najevo svoji orientaci (z homosexuality se stává přirozená věc).“* Dále tento respondent zmiňuje i negativní

stránku v podobě toho, že muži mají tendenci k zženšťování se, zatímco ženy (lesbičky) se chovají pořád jako ženy. Paradoxem byla odpověď dalšího respondenta: „*Je to nafouknutá mediální bublina a módní vlna, která se zvrhla ve společenskou normu.*“ Další odpovědi jsou uvedeny v příloze č. 5 a položka č. 3.

S diskriminací ohledně sexuální preference se respondenti setkali v podobě slovních narážek a vulgárních urážek. Více je uvedeno v kapitole č. 8 Právní ukotvení problematiky homosexuality. Z pohledu heterosexuálů je patrné, že 53 % všech respondentů (n=179) si nemyslí, že jsou homosexuálové společností diskriminováni. Necelých 47 % (n=160) dotázaných si naopak myslí, že homosexuálové jsou diskriminováni.

Otázky, které se týkaly založení rodiny, výchovy dětí či toho mít stejná práva jako heterosexuálové, se homosexuálové kromě jednoho vyjádřili souhlasně. Tedy že chtějí v budoucnu založit rodinu a chtěli by vychovávat děti. Jeden z nich uvedl, že „*s přítelem uvažujeme i o možnosti odstěhování se do země, kde jsou loajálnější práva.*“ Heterosexuální osoby se k tomuto tématu staví různě. Podrobněji je tomu věnována podkapitola č. 10.4 Postoj veřejnosti k problematice registrovaného partnerství a podkapitola č. 10.5 Postoj a pohled veřejnosti k problematice výchovy dětí homosexuály.

Za zmínku stojí i odpovědi na položky č. 9 a 10 uvedené v přílohách č. 5 a 6. Oba respondenti uvedli, že rodiče znají jejich sexuální orientaci. Rodiče obou jedinců se shodli na tom, že svoje děti milují i přes jejich sexuální preferenci, která pro ně není prioritou.

Za odcitování stojí také odpověď uvedená v položce č. 11 v příloze č. 5, kdy zde respondent nastínil i problematiku náboženství. „*Myslím, že zajímavý je i konflikt s náboženstvím, který dělá v srdcích mnohých homosexuálů a jejich bližních neskutečný bordel. Náboženství a má orientace je to nejtěžší, s čím se budu muset v životě poprat – dvě víry, dvě části mé duše tak promíchané, že je nelze od sebe oddělit, dvě filosofie, které se dle některých vylučují...Konflikt, kdy podle papeže bych měl vzít kámen a ukamenovat sám sebe. A jak z toho ven?*“

12 ZÁVĚRY A SHRNU TÍ VÝSLEDKŮ PRAKTICKÉ ČÁSTI PRÁCE

Praktická část diplomové práce podává přehled výsledků dotazníkového šetření, které bylo doplněno o kvalitativní údaje. Hlavní metodou šetření byl tedy dotazník. Šetření bylo provedeno s 339 respondenty. Na dotazník odpovídalo 97 žen a 80 mužů pod 30 let a 88 žen a 74 mužů nad 30 let. Dotazník se skládal z patnácti položek, z nichž byly dvě položky otevřené, čtyři položky škálové, tři položky uzavřené a zbylých šest položek polouzavřených. Podrobněji se popisu dotazníku věnuje podkapitola č. 9.4.1 s názvem *Dotazník*. Dotazník byl zaměřen na oblasti spojené s homosexualitou, registrovaným partnerstvím a výchovou dětí homosexuály.

Při vyhodnocování dotazníkového šetření je pracováno především s popisnou statistikou. Na základě zjištěných dat jsou popisovány a vyhodnocovány výsledky v procentuálním vyjádření, ale i v početním zastoupení respondentů. Vybraná tvrzení jsou poté statisticky ověřována pomocí testu dobré shody chí-kvadrátu. Jednotlivé hypotézy se nacházejí v práci za tvrzením, které bylo ověřováno. Na základě toho, zda došlo k přijetí nebo odmítnutí nulové či alternativní hypotézy, jsou předpoklady potvrzeny či vyvráceny.

Z vyhodnocení sesbíraných dat jsme zjistili následující:

V oblasti homosexuality

Rozdíl v počtu mužů a žen bez ohledu na věk coby respondentů je 31 osob. Ve výzkumném vzorku pracujeme s 339 respondenty, z nichž 55 % (n=185) tvoří ženy a 45 % (n=154) mužů.

Oproti původní autorčině domněnce, že výzkumný vzorek budou tvořit pouze lidé s heterosexuální orientací, bylo necelé 1 % (n=3) osob homosexuálně orientovaných.

Z hlediska místa bydliště respondentů uvedla převážná část (62,2 %, n=211), že bydlí v menší obci (vesnici). 34,8 % (n=118) respondentů se přiklonilo k možnosti *město*. Zbylé 3 % (n=10) dotázaných dopsalo možnost *městys*, *předměstí* či *velkoměsto*.

Z výzkumného vzorku 339 dotázaných uvedlo v otázce víry, že 54 % (n=183) osob je věřících. Menší polovina se přiklonila k možnosti, že věří nejsou.

79 % (n=268) respondentů si pod pojmem homosexualita vybaví sexuální preferenci. Jedna desetina (37 %, n=11) dotázaných ji vnímá jako nemoc. K této vysoké hodnotě přispěly především obě skupiny nad 30 let (4,1 %, n=14 žen a 4,7 %, n=16 mužů).

81 % (n=275) dotázaných chápe homosexualitu jako vrozenou, jedinec ji nemůže ovlivnit vůlí. 6,8 % (n=23) osob ji vnímá jako nemoc, kterou lze ovlivnit různými terapiemi či farmaky. Oproti předešlému bodu je hodnota spojená s nemocí nižší. Lze usuzovat, že nižší hodnotě pomohl již zmíněný dodatek, že homosexualitu lze ovlivnit. Tuto možnost zároveň volilo 41 % (n=139) věřících.

Při hlubším zkoumání jsme došli k závěru, že ti respondenti, kteří volili u položky č. 1 odpověď *módní vlna*, volili obdobnou odpověď u položky č. 4, a to *módní trend*. Jednalo se totiž o shodné 3,5 % respondentů.

3,8 % (n=13) všech dotázaných se přiklonilo k tomu, že homosexualitu chápou jako vlastnost, která může být získána výchovou. Tito respondenti se k otázce osvojení a výchovy dětí homosexuály vyjádřili spíše negativně, když nesouhlasí, aby homosexuálně orientovaná osoba měla právo vychovávat děti, natož aby jim bylo dítě svěřeno do vlastní péče.

85 % (n=287) dotázaným homosexualita nevadí a tolerují ji. Naopak zbylým 15 % (n=52) respondentů vadí a netolerují ji. Pro srovnání kategorií uvedlo 95 % (n=92) žen pod 30 let, 82 % (n=72) žen nad 30 let a podobné hodnoty u obou skupin mužů (80%), že jim homosexualita nevadí.

55,2 % (n=187) respondentů uvádí, že ve svém okolí zná nějakou homosexuálně orientovanou osobu, naopak 29,2 % (n=99) osob žádnou takovou osobu nezná. Zbylých 15,6 % (n=53) jedinců o tom ani neví. Nelze se divit, protože ne každý homosexuál vysloví svoji sexuální orientaci.

Z hlediska diskriminace homosexuálů uvedlo 47 % (n=160) jedinců, že homosexuálové jsou společností diskriminováni. Toto si nemyslí zbývající většina

dotázaných (53 %, n=179). Za zmínku stojí kategorie žen do 30 let, z níž se pouhých 33 % (29) žen domnívá, že jsou homosexuálové diskriminováni.

Velkým paradoxem byly výsledky v rámci projevů homosexuality. Prvním projevem bylo vodění homosexuálů za ruce, kdy 54,3 % (n=184) respondentů tento projev na veřejnosti vadí. Druhým projevem bylo líbání, kde můžeme spatřovat paradox v tom, že 68,7 % (n=228) osob tento projev nevadí. U dalšího projevu, kterým je partnerské vystupování, se přiklonilo 67,3 % (n=228) dotázaných, že jim vadí na veřejnosti. U posledního projevu, kterým byla přehnaná prezentace vlastní homosexuality, uvedlo 60,8 % (n=206) respondentů, že jim tento projev nevadí.

V oblasti registrovaného partnerství

Kdyby bylo přijetí zákona o RP na veřejnosti, tento zákon by přijalo 74 % (n=249) osob. Zajímavé výsledky z hlediska kategorií stojí za zmínku kategorie žen do 30 let, z níž s přijetím tohoto zákona souhlasilo 86,6 % (n=84) žen, u mužů nad 30 let s přijetím zákona souhlasilo pouhých 58,1 % (n=43) mužů. Z výsledků vyplývá, že tolerantnější jsou obě skupiny žen a skupina mužů do 30 let než skupina mužů nad 30 let.

Vlivem přijetí zákona o RP se postavení homosexuálů zlepšilo. Toto si myslí 83 % (n=280) respondentů. U obou kategorií žen byly hodnoty souhlasu vyšší než u mužů (ženy do 30 let – 93 %; ženy nad 30 let – 88 %; muži shodně 73 %).

Velkým paradoxem je, že 61,3 % (n=208) dotázaných souhlasí, aby homosexuální páry měly stejná práva a povinnosti jako manželé, oproti tomu 50,7 % (n=172) osob nesouhlasí, aby homosexuální pár měl právo vychovávat dítě a 53,1 % (n=180) jedinců nesouhlasí, aby homosexuální pár mohl získat dítě do vlastní péče.

61,3 % (208) respondentů zvolilo možnost, že homosexuální pár by měl mít stejná práva a povinnosti jako manželé, ale zároveň 36 % těchto respondentů uvedlo, že tyto páry by neměly mít stejná rodičovská práva a povinnosti. Paradoxem je, že veřejnost homosexuálům přiznává manželská práva, ale zároveň jim odpírá práva rodičovská.

V oblasti výchovy dětí homosexuály

54,6 % (n=185) dotázaných se domnívá, že v České republice žijí homosexuální páry vychovávající děti. Pouhých 3,3 % (n=11) osob si myslí, že nežijí a zbylých 42,2 % (n=143) jedinců o tom neví.

54,6 % (n=185) respondentů, kteří se domnívají, že v České republice žijí homosexuální páry vychovávající děti, zmínilo 40,5 % (n=75) osob, že s touto formou výchovy souhlasí, naopak 36,2 % (n=67) osob nesouhlasí. Zbylým 23,3 % (n=43) se tato problematika netýká.

Necelá polovina všech respondentů souhlasí, aby homosexuální pár měl právo vychovávat děti. Nejtolerantnější skupinou byly ženy pod 30 let – s tímto tvrzením souhlasilo 67 % (n=65) žen. Opačný názor zaujímá skupina mužů nad 30 let – s tímto tvrzením souhlasilo jen 37 % (n=14) mužů.

S tvrzením, zda by mohl homosexuální pár získat dítě do vlastní péče (osvojení či pěstounská péče), souhlasilo 47 % (n=159) jedinců. Z hlediska porovnávání skupin jsou opět nejtolerantnější ženy pod 30 let, kdy s tímto výrokem souhlasí až 67 % (n=65) žen. Obě skupiny nad 30 let nesouhlasí s tím, aby homosexuální pár mohl získat dítě do péče.

72 % (n=245) respondentů si myslí, že dítě vyrůstající v rodině homosexuálů může mít v budoucnu nějaké problémy. Je vidět, že o této problematice nemá veřejnost dostatek informací. Nejvíce překvapující výsledky vyšly u mužů pod 30 let, kdy se 83 % (n=66) těchto mužů domnívá, že tyto děti mohou mít v budoucnu problémy.

49 % (n=167) dotázaných se domnívá, že výchova dětí homosexuálními páry může mít vliv na sexuální orientaci dítěte.

79,4 % (n=269) respondentů by si nedokázalo představit situaci, že by byli vychovávaní jinými rodiči než heterosexuálními. To si myslí i homosexuálně orientované osoby.

Z výsledků, ke kterým jsme došli v průběhu zpracování dat, je třeba vyvodit několik doporučení.

Výchovně působit na děti již v mateřské škole a vštěpovat jim, že klasickou rodinu nemusí tvořit maminka, tatínek a děti, ale že ji mohou tvořit dvě maminky nebo dva tatínkové a děti.

Výchovně působit na děti co nejdříve, s cílem vštípit jim, že homosexualita je jednou z přirozených variant sexuální preference.

Toto působení na děti lze zařadit i do předmětu sexuální výchova nebo do různých přednášek či besed.

Spolupracovat s organizacemi lesbiček či gayů.

Významnou roli při osvětě mohou hrát centra prevence, která nabízejí různé preventivní programy pro školy. Tyto programy jsou určeny nejenom pro školy základní, ale i školy střední.

I pedagogové mohou pomoci. Mohou sloužit jako „prostředníci“, protože mají možnost přispět k objasnění homosexuality a také k odbourávání předsudků spojených s homosexualitou.

ZÁVĚR

Prostřednictvím diplomové práce jsem se snažila nastínit problematiku homosexuality, registrovaného partnerství a výchovy dětí homosexuály. Cela tato problematika spojená s homosexualitou může být chápána velkou částí veřejnosti chybně, a to prostřednictvím jednostranného pohledu. Tento pohled pak může pokazit životní podmínky homosexuálně orientovaným lidem v naší společnosti. I přesto, že je moje sexuální preference heterosexuální, jsem věřící a měla jsem možnost vyrůstat v úplné rodině, mi není lhostejné, jak se společnost staví k homosexuálům. V některých případech člověk ani nepozná, jakou sexuální orientaci daný člověk má.

Za osobní přínos považuji především to, že jsem se dozvěděla plno nových a zajímavých informací o této problematice. Ne že bych homosexuály nějak odsuzovala, ale díky tomu, že jsem měla možnost se s nimi osobně setkat a povídat si s nimi o tomto tématu, jsem si uvědomila, že jsou bez ohledu na sexuální orientaci rovnocennými lidmi jako ostatní.

V teoretické části práce byly popsány stěžejní problémy, které jsou s touto problematikou spjaty. Nejprve byly vysvětleny základní pojmy související s tímto tématem, dále bylo vysvětleno, co je homosexualita, jak byla chápána dříve a jak na ni nejenom veřejnost, ale i různé církve a náboženské instituce pohlížejí v dnešní době. Za zmínku stojí uvést také to, jaké existují teorie vzniku homosexuality, i to zda se homosexualita dá léčit. Významným bodem je proces coming outu, který je důležitý pro každého z nás bez ohledu na sexuální orientaci. Dále jsem se zabývala oblastí spojenou s registrovaným partnerstvím, přijetím zákona o registrovaném partnerství a také jeho podobou dnes. Důležitou částí práce byla kapitola s názvem Homosexuálové a výchova dětí, následně jak mohou homosexuální páry naplnit svoji touhu po dítěti a vytvoření rodiny. Následně s touto oblastí je spojena i diskriminace, která je v práci uvedena.

Jsem si plně vědoma, že tato práce v tomto rozsahu nemůže zahrnout celou složitou a problematiku týkající se homosexuality a jí blízkým tématům. Přesto si myslím,

že práce obsahuje a shrnuje základní informace o dané problematice. Jsem si vědoma i toho, že tyto výsledky práce nelze zobecňovat.

Při zpracování diplomové práce jsem se potýkala s problémem, který mě při sběru dat velmi překvapil. Tímto problémem byla neochota některých osob vyplnit dotazník jen kvůli tomu, že se jednalo o téma spojené s homosexualitou. I přesto, že respondenti byli ponaučeni o anonymitě při vyplňování dotazníku a byli ujištěni, že bude použit pouze pro účely práce, lze se domnívat, že tito jedinci měli obavu z toho, že o této problematice buď nemají příliš mnoho informací, nebo se styděli vyjádřit svůj názor či postoj. Naštěstí takovýchto lidí moc nebylo. Díky tomu se mi podařilo sehnat dostatečný počet respondentů.

Praktická část práce obsahovala kvantitativní šetření doplněné o kvalitativní údaje. Metodou dotazníku byly zjišťovány názory a postoje veřejnosti na homosexualitu, registrované partnerství a další, ale hlavně to, jaké povědomí má veřejnost o této problematice. Některé odpovědi z dotazníku byly porovnávány s různými výzkumy či studii. Pro lepší přehlednost a uchopitelnost některých dat při vyhodnocování dotazníku byly u škálových položek sloučeny možnosti souhlasím a spíše souhlasím do jedné možnosti, a to souhlasím. To samé platí i pro možnosti spíše nesouhlasím a nesouhlasím, tedy možnosti nesouhlasím.

Teoretická a praktická část diplomové práce měly své cíle. Domnívám se, že se mi podařilo cílů obou částí práce dosáhnout. Byly charakterizovány a popsány základní body týkající se této problematiky.

Za velký přínos práce považuji zjištění, že ne všichni lidé pohlíží na homosexuály negativně. Jak v mém šetření, tak i v různých výzkumech či studiích jsem se setkala s tím, že míra tolerance vůči homosexualitě se postupně zvyšuje. Lidé pomalu začínají homosexualitu brát jako přirozený jev.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

aj.	a jiné
apod.	a podobně
CVVM	Centrum pro výzkum veřejného mínění
č.	číslo
ČR	Česká republika
GI	Gay iniciativa v ČR
heterosex.	heterosexuální, heterosexuálním, heterosexuálních
HP	homosexuální pár či páry
HRHO	Hnutí za rovnoprávnost homosexuálních občanů
kol.	kolektiv autorů
LSD	droga: diethylamid kyseliny lysergové
LZPS	Listina základních práv a svobod
např.	například
odst.	odstavec
popř.	popřípadě, případně
RP	registrované partnerství
s.	strana
Sb.	Sbírka zákonů
SOHO	Sdružení homosexuálních občanů
tj.	to jsou/to je
tzv.	takzvaný
vl.	vlastní

SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ

Literatura:

AUGUSTYN, J., *Být otcem*. 1.vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2004. 235 s. ISBN 80-7192-581-0.

BECK, U., *Riziková společnost: na cestě k jiné modernitě*. 1.vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2004. 431 s. ISBN 80-86429-32-6.

BEŇOVÁ, K. a kol., *Analysis of the Situation of Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Minority in the Czech Republic*. Praha: Office of the Government of the Czech Republic, 2007. ISBN 978-80-87041-34-5.

BIBLE - Písmo svaté Starého a Nového zákona: Ekumenický překlad. Praha, 1985.

BOBEK, M., BOUČKOVÁ, P., KÜHN, Z., *Rovnost a diskriminace*. 1.vyd. Praha: C.H. Beck, 2007. 471 s. ISBN 978-80-7179-584-1.

BRZEK, A., PONDĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, J., *Třetí pohlaví?* 1. vyd. Praha: Scientia Medica, 1992. 128 s. ISBN 80-85526-03-4.

BRZEK, A., KŘÍŽKOVÁ, D., PROCHÁZKA, I., *Problematika homosexuálních vztahů* [online]. [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:U-5LpcSkkEJ:kocna.webzdarma.cz/sbor/homosex.pdf+PROBLEMATIKA+HOMOSEXU%C3%81LN%C3%8DCH+VZTAH%C5%AE&hl=cs&gl=cz&pid=bl&srcid=ADGEESi9EFVVveZiwYuI2iK3Qn68tVN6eCXpj4qwWgjPSwZ7w06ygKnhUJmzFaIKoQBQK6B8x2l5DwQ6SJVvMPoNT5ZGljsVw8iW-ziJJ0H-xpdVHuaJVtnfxPsC-LF83btUhhAF4B&sig=AHIEtbRpF7OqoPdj22lDIM4DX0Se_oOWFA.

ČOŽÍKOVÁ, M. a kol., *Rodina a náhradní rodinná péče*. 1.vyd. Olomouc: Hanex, 2008. 80 s. ISBN 978-80-7409-013-4.

DIMITROVÁ, M., *Jak jsou na tom Češi s tolerancí?* [online]. In: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický Ústav AV ČR, v.v.i. 2007. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a3403/f3/100676s_ov70413.pdf.

DIVIES, D. et al., *Pink Therapy*. 1.vyd. Buckingham: Open University Press, 1996. 246 s. ISBN 0-335-19145-2.

FAFEJTA, M., *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Věrovany: Jan Piskiewicz, 2004. 159 s. ISBN 80- 86768-06-6.

FIFKOVÁ, H., *O sexu s Hankou: výuková pomůcka pro studující středních a vyšších zdravotnických škol*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 1998. 120 s. ISBN 80-7169-673-0.

GAVORA, P., *Úvod do pedagogického výzkumu*. 1.vyd. Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6.

HARTL, P., HARTLOVÁ, H., *Psychologický slovník*. 1.vyd. Praha: Portál, 2000. 774 s. ISBN 80-7178-303-X.

HRDLIČKOVÁ, A., *Úvod do gender studies* [elektronický zdroj]. 1CD-ROM. České Budějovice: VŠERS, 2008. ISBN 978-80-86708-69-0.

HROMADA, J., *Historie SOHO a GI v ČR* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: <http://gay.iniciativa.cz/www/index.php?page=clanek&id=5>.

CHRÁSKA, M., *Metody pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 272 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

CHRÁSKA, M., *Úvod do výzkumu v pedagogice*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. 168 s. ISBN 80-244-1367-1.

JANOŠOVÁ, P., *Homosexualita v názorech současné společnosti*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2000. 218 s. ISBN 80-7184-954-5.

JANOŠOVÁ, P., *Dívčí a chlapecká identita: vývoj a úskalí*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing s.r.o., 2008. 285 s. ISBN 978-80-247-2284-9.

KÁBRT, T., *Vedení církve vyzývá k soucitu s homosexuály* [online]. 2012. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.casd.cz/index.php?ID=5828>.

KAŇKA, P., *Abeceda homosexuality* [online]. 2000. [cit. 2012-11-02]. Dostupné z: http://www.004.cz/storage/abeceda_homosexuality.pdf.

KATECHISMUS KATOLICKÉ CÍRKVE. Praha: Zvon, 1995. 574 s.

Křesťané a homosexualita. Praha: Logos, 1995. 22 s. (brož.)

LAUN, A., *Homosexualita z katolického pohledu*. 1. vyd. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2003. 334 s. ISBN 80-7266-138-8.

MAŘÍKOVÁ, H., *Trvalá nebo dočasná změna?* 1. vyd. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2007. 103 s. ISBN 978-80-7330-135-4.

MELCHIOROVÁ, A., *Mateřství*. 1.vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2009. 175 s. ISBN 978-80-7195-267-1.

MOŽNÝ, I., *Moderní rodina (mýty a skutečnosti)*. 1. vyd. Brno: Blok, 1990. 181 s. ISBN 80-7029-018-8.

MOŽNÝ, I., *Česká společnost: nejdůležitější fakta o kvalitě našeho života*. 1. vyd. Praha:Portál, 2002. 207 s. ISBN 80-7178-624-1.

MORUS, R., *Světové dějiny sexuality*. 2.vyd. Praha: Naše vojsko, 1992. 298 s. ISBN 80-206-0071-X.

NEČAS, C., *Holocaust českých Romů*. 1. vyd. Praha: Prostor, 1999. 173 s. ISBN 80-7260-022-2.

OAKLEYOVÁ, A., *Pohlaví, gender a společnost*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 171 s. ISBN 80-7178-403-6.

PAWELSKI, G.J. a kol., *The Effects of Marriage, Civil Union, and Domestic Partnership Laws on the Health and Well-being of Children* [online]. Pediatrics, 2006. [cit. 2013-01-24]. Dostupné z: <http://pediatrics.aappublications.org/content/118/1/349.full>.

PECHOVÁ, O., *Diskriminace sexuálních minorit v ČR*. In: Antidiskriminační vzdělávání a veřejná správa v ČR: příručka pro zaměstnance veřejné správy. Praha: Multikulturní centrum, 2006. 78 s. ISBN 80-239-7825.

POLÁŠKOVÁ, E., *Plánovaná lesbická rodina: klíčové aspekty přechodu k rodičovství*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2009. 249 s. ISBN 978-80-210-5013-6.

PONDĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, J., RABOCH, J., *O sexualitě a partnerských vztazích*. 1. vyd. Praha: Galén, 2005. 196 s. ISBN 80-7262-323-0.

PROCHÁZKA, I., *Coming out: Průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe*. Brno: STUD, 2002. 34 s. ISBN 80-238-8850-1.

PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J., *Pedagogický slovník*. 5. vyd. Praha: Portál, 2008. 322 s. ISBN 978-80-7367-416-8.

RENZETTI, C.M., CURRAN, J.D., *Ženy, muži a společnost*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2003. 642 s. ISBN 80-246-0525-2.

ŘEZNÍČKOVÁ, L., *Rodinný stav: registrované partnerství* [online]. [cit. 2013-01-20] Dostupné z: <http://www.penize.cz/18061-rodinny-stav-registrovane-partnerstvi>.

ŘÍČAN, P., *Cesta životem: vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2006. 390 s. ISBN 80-7367-124-7.

SEIDL, J. a kol., *Od žaláře k oltáři: emancipace homosexuality v českých zemích od roku 1867 do současnosti*. 1. vyd. Brno: Host, 2012. 584 s. ISBN 978-80-7294-585-6.

SEDLÁČEK, L., PLESKOVÁ, K., *Aktivní otcovství*. 1.vyd. Brno: Nesehnutí, 2008. 60 s. ISBN 978-80-903228-9-9.

SEDLÁČKOVÁ, A., *Psychologie dnes: časopis o lidech a vztazích mezi nimi. Máš radši maminku, nebo...maminku?* [online]. 5.vyd. 2011. [cit. 2013-03-15]. Dostupné z: <http://www.portal.cz/casopisy/pd/ukazky/mas-radsi-maminku--nebo----maminku-/44515/>.

STEHLÍKOVÁ, D., PROCHÁZKA, I., HROMADA, J. *Homosexualita, společnost a AIDS v ČR*. Praha: Sdružení organizací homosexuálních občanů (SOHO) v ČR, 1995. 140 s.

ŠKODOVÁ, M., *Češi o některých právech homosexuálních párů* [online]. In: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický Ústav AV ČR, v.v.i. 2008. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a3520/f3/100796s_ov80606.pdf.

ŠTĚPÁNKOVÁ, M., *Co je diskriminace?* In: Antidiskriminační vzdělávání a veřejná správa v ČR: příručka pro zaměstnance veřejné správy. Praha: Multikulturní centrum, 2006. 78 s. ISBN 80-239-7825.

TABERY, P., *Postoje veřejnosti k právům homosexuálů – květen 2012* [online]. In: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický Ústav AV ČR, v.v.i. 2012. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a6884/f3/ov120710.pdf.

TALANDOVÁ, J., *Sociální postavení lesbických žen a alternativní rodinné modely v kontextu heterosexuální společnosti*. 1. vyd. Praha: L-klub Lambda, 1997. 43 s.

TOMEŠ, P., *Široká vědecko-odborná shoda na výchově dětí stejnopohlavními páry* [online]. [cit. 2013-01-24]. Dostupné z: <http://www.glpartnerstvi.cz/rodicovstvi/siroka-vedecko-odborna-shoda-na-vychove-deti-stejnopohlavnimi-pary.html>.

TRAMPOTOVÁ, O., *Homosexuálové a adopce* [online]. 2011. [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://psychologie.cz/homosexualove-adopce/>.

VAN DEN AARDWEG, G. J. M., *Terapie homosexuality: Rádce pro postižené a poradce*. 1.vyd. Jihlava: Hnutí pro život, 2003. 110 s. ISBN 80-239-1403-0.

VAN DEN AARDWEG, G. J. M., *Homosexuální manželství a adopce homosexuály* [online]. [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.homosexualita.cz/?c=101>.

ZVĚŘINA, J., *Sexuologie (nejen) pro lékaře*. Brno: Cerm, 2003. 287 s. ISBN 80-7204-264-5.

WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY OF PENNSYLVANIA: *Otázky mladých lidí praktické odpovědi 2.díl* [online]. Volume 2, 2008. 324 s. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.jw.org/cs/co-rika-bible/rodiny/mladi-lide/otazky-mladych-lidi-2-dil/>.

Zákony a úmluvy:

Úmluva o právech dítěte č. 104/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje:

AMSTERODAMSKÁ SMLOUVA [online]. 1997. [cit. 2013-02-18]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/gallery/2/764-amsterdam.pdf>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, *Sčítání lidu, domů a bytů 2011* [online], 2011. [cit. 2013-02-16]. Dostupné z: [http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podletematu&tu=30719&th=&v=&vo=H4sIAAAAAAAAAAFvzloG1uIhBMCuxLFGvtCQzR88jsTjDN7GAlf3WwcNiCReZGZjcGLhy8hNT3BKTS_KLPBk4SzKKUosz8nNSKgrsHRhAgKecA0gKADF3CQNnaLBrUIBjkKNvcSFDHQMDhhqGCqCiYA__cLCiEgZGvxIGdg9_Fz__EMeCEgY2b38XZ89gIivLxTHEP8wx2NEFJM4ZHOIY5u_t7-MJ1OIP5IdEBkT5OwU5RgH5IUB9fo4ePq4uIDtZSxhYw1yDolzXstJzEvX88wrSU1PLRJ6tGDJ98Z2CyYGRk8G1rLEnNLUiiIGAYQ6v9LcpNSitjVTZbmnPOhmAjq44D8QIDDwAK10C_KF2coe4ugU6uPtWMLA4eni6hcSEAZ0Foe_k3OQmaGJcwUASlOnLFwBAAA.&vseuzemi=null&void=.](http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podletematu&tu=30719&th=&v=&vo=H4sIAAAAAAAAAAFvzloG1uIhBMCuxLFGvtCQzR88jsTjDN7GAlf3WwcNiCReZGZjcGLhy8hNT3BKTS_KLPBk4SzKKUosz8nNSKgrsHRhAgKecA0gKADF3CQNnaLBrUIBjkKNvcSFDHQMDhhqGCqCiYA__cLCiEgZGvxIGdg9_Fz__EMeCEgY2b38XZ89gIivLxTHEP8wx2NEFJM4ZHOIY5u_t7-MJ1OIP5IdEBkT5OwU5RgH5IUB9fo4ePq4uIDtZSxhYw1yDolzXstJzEvX88wrSU1PLRJ6tGDJ98Z2CyYGRk8G1rLEnNLUiiIGAYQ6v9LcpNSitjVTZbmnPOhmAjq44D8QIDDwAK10C_KF2coe4ugU6uPtWMLA4eni6hcSEAZ0Foe_k3OQmaGJcwUASlOnLFwBAAA.&vseuzemi=null&void=)

Evangelíci a katolíci – rozdíl? [online], 2008. [cit. 2013-02-16]. Dostupné z: <http://otazky.vira.cz/otazka/Evangelici-a-katolici-rozdil.html>.

EXODUS [online]. [cit. 2013-01-23]. Dostupné z: <http://www.homosexualita.cz/?m=1&mm=2>.

KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY, *Úvaha ohledně návrhu právního uznání svazků mezi homosexuály* [online]. Praha: Česká biskupská konference, 2003. [cit. 2013-01-25].

Dostupné z:

https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:M8p2zcMB7tIJ:www.cirkev.cz/cirkev-vesvete/dokumenty/cervenarada/?cmd%3Ddownload%26id%3D9946%26webSID%3D87c403764facdf1ff5db47612fb34d04+%C4%8CESK%C3%81+BISKUPSK%C3%81+KONFERENCE.+%C3%9Avaha+ohledn%C4%9B+n%C3%A1vrhu+pr%C3%A1vn%C3%ADho+uzn%C3%A1n%C3%AD+svazk%C5%AF+mezi+homosexu%C3%A1ly&hl=cs&gl=cz&pid=bl&srcid=ADGEESi87_CVgYWMnGMzUHcemNtUj6Z2WNHphfFcjRreOuP7k7YaihchOUSZwoer6OCifRKJ0Q4KJg5BhMVO95BwCh5CVRekYXBWCPCHzaNI1pl6cOsddtM1H0e88DIUITcanAlh9klk&sig=AHIEtbR76DxzCd3j250ECNUzo1K64KLMfA.

Prohlášení biskupů Pravoslavné církve v českých zemích k problematice homosexuálních svazků a k některým v současné době rozšířeným hříchům [online]. [cit. 2013-02-18]. Dostupné z: <http://www.pravoslavi.cz/info/prohlaseni-k-homosex.htm>.

RODIČOVSTVÍ. [online]. [cit. 2013-01-24]. Dostupné z: <http://lgbt.poradna-prava.cz/gay-a-lesbicke-rodicovstvi/rodicovstvi.html>.

Stanovisko Církve adventistů sedmého dne k homosexualitě [online]. 1999. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.casd.cz/wpimages/other/art5828/CASD%20a%20homosexualita.pdf>.

Unikátní archiv SOHO v ČR a GI v ČR vývoje boje za prosazení registrovaného partnerství [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: <http://gay.iniciativa.cz/www/index.php?page=clanek&id=74>.

Usnesení vlády č. 624 k věcnému záměru zákona, kterým se mění a doplňuje občanský zákoník, ze dne 8.11.1995 [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/DA184434300EE26CC12571B600701D7B.

Sněmovní tisk č. 359: Návrh zákona o registrovaném partnerství [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1996ps/tisky/t035900.htm>.

Usnesení vlády č. 189 ze dne 10.3.1999 k poslaneckému návrhu zákona o partnerském soužití osob téhož pohlaví a o změně a doplnění některých zákonů [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/dcc7d35c85c5f1e7c125741a004890df/77bef914e761847dc12571b6006bd12d?OpenDocument.

Sněmovní tisk 1075: Důvodová zpráva k návrhu zákona o partnerském soužití osob téhož pohlaví [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=3&CT=1075&CT1=0>.

Sněmovní tisk č. 650: Návrh na vydání zákona o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů [online]. [cit. 2013-01-23]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=650&CT1=0>.

Hlasování Poslanecké sněmovny č. 192 ze dne 11.2.2005 [online]. [cit. 2013-01-23]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?G=38209>.

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázky

- Obrázek č. 1 Rozložení sexuální orientace v populaci (s. 14)
Obrázek č. 2 Problematika homosexuality (s. 62)
Obrázek č. 3 Problematika homosexuality – ženy do 30 let (s. 146)
Obrázek č. 4 Problematika homosexuality – ženy nad 30 let (s. 147)
Obrázek č. 5 Problematika homosexuality – muži do 30 let (s. 148)
Obrázek č. 6 Problematika homosexuality – muži nad 30 let (s. 149)
Obrázek č. 7 Problematika RP (s. 77)

Tabulky

- Tabulka č. 1 Rozdělení respondentů podle pohlaví a věku (s. 54)
Tabulka č. 2 Sexuální preference (s. 121)
Tabulka č. 3 Bydliště (s. 121)
Tabulka č. 4 Otázka víry (s. 122)
Tabulka č. 5 Pojem homosexualita (s. 57)
Tabulka č. 6 Jak veřejnost chápe homosexualitu (s. 122)
Tabulka č. 7 Názor na medializaci (s. 59)
Tabulka č. 8 Pohlaví a tolerance (s. 139)
Tabulka č. 9 Věk a tolerance (s. 139)
Tabulka č. 10 Homosexuálně orientovaná osoba v mém okolí (s. 67)
Tabulka č. 11 Vztah k homosexuálně orientované osobě (s. 68)
Tabulka č. 12 Postoj veřejnosti k diskriminaci homosexuálů (s. 69)
Tabulka č. 13 Postoj veřejnosti k diskriminaci homosexuálů – ženy nad 30 let (s. 123)
Tabulka č. 14 Postoj veřejnosti k diskriminaci homosexuálů – ženy pod 30 let (s. 124)
Tabulka č. 15 Postoj veřejnosti k diskriminaci homosexuálů – muži pod 30 let (s. 125)
Tabulka č. 16 Postoj veřejnosti k diskriminaci homosexuálů – muži nad 30 let (s. 126)
Tabulka č. 17 Diskriminace a pohlaví (s. 140)
Tabulka č. 18 Diskriminace a pohlaví (s. 140)
Tabulka č. 19 Diskriminace (as. reprodukce) a pohlaví (s. 141)
Tabulka č. 20 Projev homosexuality (vodění za ruce) a věk (s. 141)
Tabulka č. 21 Projev homosexuality (líbání) a věk (s. 142)

- Tabulka č. 22 Projev homosexuality (partnerské vystupování) a věk (s. 142)
- Tabulka č. 23 Projev homosexuality (přehnaná prezentace vl. homosexuality) a věk (s. 143)
- Tabulka č. 24 Problematika RP – ženy pod 30 let (s. 127)
- Tabulka č. 25 Problematika RP – ženy nad 30 let (s. 127)
- Tabulka č. 26 Problematika RP – muži pod 30 let (s. 128)
- Tabulka č. 27 Problematika RP – muži nad 30 let (s. 129)
- Tabulka č. 28 Rodičovská práva homosexuálů a pohlaví (s. 143)
- Tabulka č. 29 HP žijící v ČR a vychovávající děti (s. 82)
- Tabulka č. 30 Souhlas s formou výchovy HP (s. 83)
- Tabulka č. 31 Vztah veřejnosti k problematice homosexuálů a výchovy dětí (s. 84)
- Tabulka č. 32 Vztah veřejnosti k problematice homosexuálů a výchovy dětí – ženy nad 30 let (s. 129)
- Tabulka č. 33 Vztah veřejnosti k problematice homosexuálů a výchovy dětí – ženy pod 30 let (s. 130)
- Tabulka č. 34 Vztah veřejnosti k problematice homosexuálů a výchovy dětí – muži pod 30 let (s. 131)
- Tabulka č. 35 Vztah veřejnosti k problematice homosexuálů a výchovy dětí – muži nad 30 let (s. 131)
- Tabulka č. 36 Homosexuálové a výchova dětí a pohlaví (s. 144)
- Tabulka č. 37 Získání dítěte do vl. péče a pohlaví (s. 144)
- Tabulka č. 38 Problémy dětí a pohlaví (s. 145)
- Tabulka č. 39 Vliv na sexuální orientaci dítěte a pohlaví (s. 145)
- Tabulka č. 40 Představa výchovy homosexuálními rodiči (s. 89)
- Tabulka č. 41 Představa veřejnosti být vychováván homosexuálními rodiči (s. 90)

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Dotazník a jeho finální podoba

Příloha č. 2 Dotazník a jeho průběžný vznik

Příloha č. 3 Tabulky

Příloha č. 4 „Psaná forma rozhovoru“

Příloha č. 5 První rozhovor

Příloha č. 6 Druhý rozhovor

Příloha č. 7 Tabulky výpočtů testu dobré shody chí-kvadrátu

Příloha č. 8 Obrázky

Příloha č. 1

Dobrý den,

jmenuji se Hana Vejmelková a jsem studentkou II. ročníku navazujícího magisterského oboru na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Chtěla bych Vás touto cestou poprosit o vyplnění tohoto dotazníku, který je podkladem pro moji diplomovou práci s názvem „Homosexuálové a výchova dětí“.

Dotazník je anonymní a skládá se z 15 otázek. Zodpovězení těchto otázek by Vám nemělo zabrat více než 20 minut.

Pokyny k vyplnění dotazníku: Jedna otázka je otevřená, u některých vybíráte jednu možnou odpověď, která nejvíce odpovídá Vašemu názoru, a u některých vybíráte odpověď na hodnotící škále, kterou máte vždy uvedenou u dané otázky.

Hodnotící škála: 1 – souhlasím, 2 – spíše souhlasím, 3 – spíše nesouhlasím, 4 – nesouhlasím

Děkuji za Váš čas, který jste věnovali k vyplnění tohoto dotazníku.

1. Co se vám vybaví pod pojmem homosexualita?

- a) sexuální preference
- b) módní vlna
- c) nemoc
- d) jiné.....

2. Vyjádřete Váš souhlas/postoj k následujícím výrokům vztahujícím se k problematice homosexuality.

Tvrzení	Hodnotící škála
	Souhlasím - nesouhlasím
Homosexualita mi nevadí a toleruji ji.	1 2 3 4
Homosexualita by měla být trestná.	1 2 3 4
Homosexualita je v dnešní době naprosto přirozený jev.	1 2 3 4
Homosexualita je něco nepřirozeného a nemorálního.	1 2 3 4

U této tabulky vyjádřete souhlas/postoj, který podle Vás zaujímají Vaši přátelé.

Tvrzení	Hodnotící škála Souhlasím - nesouhlasím
Homosexualita jim nevadí a tolerují ji.	1 2 3 4
Homosexualita by měla být trestná.	1 2 3 4
Homosexualita je v dnešní době naprosto přirozený jev.	1 2 3 4
Homosexualita je něco nepřirozeného a nemorálního.	1 2 3 4

3. Znáte osobně nějakou osobu, která je homosexuálně orientována?

- a) ano, znám
- b) ne, neznám
- c) nevím o tom

Pokud jste zvolil/a možnost ano, jaký je Váš vztah k ní?

- a) tolerantní
- b) neutrální
- c) odsuzující
- d) jiný

4. Jak chápete homosexualitu?

- a) je vrozená, jedinec ji nemůže ovlivnit vůlí
 - b) je to nemoc, je ovlivnitelná (např. terapií, farmaky...)
 - c) je to módní trend
 - d) je to vlastnost, která může být získána výchovou
 - e) jiný
-

5. Jaký máte názor na medializaci homosexuality?

.....

.....

.....

6. Vyjádřete souhlas/postoj k následujícím výroky vztahujícím se k problematice diskriminace homosexuálů.

Tvrzení	Hodnotící škála Souhlasím - nesouhlasím
Homosexuálové jsou společností diskriminováni.	1 2 3 4
Diskriminováni jsou více muži (gayové) než ženy (lesbičky).	1 2 3 4
Vadilo by mi mít v kolektivu (pracovním, školním) homosexuála.	1 2 3 4

Vadí mi veřejný projev homosexuality – vodění za ruce.	1	2	3	4
Vadí mi veřejný projev homosexuality – líbání.	1	2	3	4
Vadí mi veřejný projev homosexuality – partnerské vystupování.	1	2	3	4
Vadí mi veřejný projev homosexuality – přehnaná prezentace vlastní homosexuality.	1	2	3	4
Diskriminační je to, že v České republice je asistovaná reprodukce umožněna pouze párům heterosexuálním, a to i neseszdaným.	1	2	3	4

7. Vyjádřete souhlas/postoj k následujícím výrokům vztahujícím se k problematice registrovaného partnerství.

Tvrzení	Hodnotící škála			
	Souhlasím - nesouhlasím			
Souhlasím s přijetím zákona o registrovaném partnerství.	1	2	3	4
Schválením zákona o registrovaném partnerství se zlepšilo postavení homosexuálů.	1	2	3	4
Homosexuální páry by měly mít stejná práva a povinnosti jako manželé (heterosexuálové).	1	2	3	4
Homosexuální páry by měly mít stejná rodičovská práva a povinnosti.	1	2	3	4
Homosexuální pár může plnit rodičovské povinnosti stejně dobře jako pár heterosexuální.	1	2	3	4
Dovolil/a bych lesbickým párům asistovanou reprodukci.	1	2	3	4

8. Vyjádřete souhlas/postoj k následujícím výrokům vztahujícím se k problematice homosexuálů a výchovy dítěte.

Tvrzení	Hodnotící škála			
	Souhlasím - nesouhlasím			
Souhlasím s tím, aby homosexuální pár měl právo vychovávat dítě.	1	2	3	4
Souhlasím s tím, aby homosexuální pár mohl získat dítě do vlastní péče, ať už formou osvojení nebo pěstounské péče.	1	2	3	4
Dítě, které vyrůstá v rodině homosexuálů, může mít v budoucnu nějaké problémy ve vlastním sociálním prostředí.	1	2	3	4
Výchova dítěte homosexuálním párem může mít vliv na sexuální orientaci dítěte.	1	2	3	4

9. Domníváte se, že v České republice žijí homosexuální páry, které vychovávají děti?

- a) ano, žijí
- b) ne, nežijí
- c) nevím

Pokud jste zvolil/a odpověď a), souhlasíte s touto formou výchovy?

- a) ano, souhlasím
- b) ne, nesouhlasím
- c) je mi to jedno

10. Dokázal/a byste si představit, že Vás vychovávají homosexuální rodiče?

- a) ano, dokázal/a
- b) ne, nedokázal/a

Pokud jste zvolil/a odpověď b), tak proč?

- a) problém v oslovení „mami nebo tati“
- b) pohled společnosti
- c) jiný

11. Jaké je Vaše pohlaví?

- a) muž
- b) žena

12. Jaký je Váš věk?

.....

13. Vaše sexuální preference je

- a) heterosexuál
- b) homosexuál
- c) bisexuál

14. Kde bydlíte?

- a) menší obec (vesnice)
- b) město
- c) jiné

15. Jste věřící?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne
- e) jiné

Příloha č. 2

Dobrý den,

jmenuji se Hana Vejmelková a jsem studentkou II. ročníku navazujícího magisterského oboru na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Chtěla bych Vás touto cestou poprosit o vyplnění tohoto dotazníku, který je podkladem pro moji diplomovou práci s názvem „Homosexuálové a výchova dětí“.

Dotazník je anonymní a skládá se z 20 otázek. Zodpovězení těchto otázek by Vám nemělo zabrat více než 15 minut.

Pokyny k vyplnění dotazníku: Označte takovou variantu, která nejvíce odpovídá Vašemu názoru.

Předem Vám děkuji za vyplněný dotazník a vynaložený čas.

1. Jste?

a) žena

b) muž

2. Váš věk?

.....

3. Studujete?

a) ano

b) ne

4. Vaše sexuální orientace?

a) heterosexuální

b) homosexuální

c) bisexuální

- 5. Co se Vám vybaví, když se řekne slovo homosexualita?**
- a) sexuální odchylka
 - b) módní trend
 - c) nemoc
 - d) nevím
- 6. Jaký je Váš osobní názor na homosexualitu?**
- a) homosexualita mi nevadí a toleruji ji.
 - b) homosexualita by měla být trestná.
 - c) homosexualita je v dnešní době naprosto přirozený jev.
 - d) homosexualita je něco nepřirozeného a nemorálního.
- 7. Jak si myslíte, že na homosexualitu pohlíží Vaši kamarádi?**
- a) homosexualita jim nevadí a tolerují ji.
 - b) homosexualita by podle nich měla být trestná.
 - c) homosexualitu berou v dnešní době jako přirozený jev.
 - d) homosexualita je pro ně něco nepřirozeného a nemorálního.
- 8. Znáte osobně nějakou osobu, která je homosexuálně orientovaná?**
- a) ano, znám.
 - b) ne, neznám.
 - c) nevím o tom.
- 9. Kdyby rozhodnutí bylo jen na Vás, souhlasil/a byste s přijetím zákona o registrovaném partnerství?**
- a) ano, souhlasil/a.
 - b) ne, nesouhlasil/a.
 - c) nevím.
- 10. Myslíte si, že schválením zákona o registrovaném partnerství, se postavení homosexuálů zlepšilo?**
- a) ano, myslím.
 - b) ne, nemyslím.

11. Myslíte si, že je správné, aby osoby stejného pohlaví (již registrované) měly podobné práva a povinnosti jako manželé?

- a) ano, je.
- b) ne, není.

12. Myslíte si, že homosexuální pár může plnit rodičovské povinnosti, stejně dobře jako pár heterosexuální?

- a) ano, může.
- b) ne, nemůže.

13. Souhlasíte s tím, aby homosexuální pár měl právo vychovávat děti?

- a) ano, souhlasím.
- b) ne, nesouhlasím.

14. Souhlasíte, aby homosexuální pár mohl získat dítě do vlastní péče, ať už osvojením, nebo pěstounskou péčí?

- a) ano, souhlasím.
- b) ne, nesouhlasím.

15. Myslíte si, že dítě, které vyrůstá v rodině homosexuálů, může mít v budoucnu nějaké problémy ve svém sociálním prostředí?

- a) ano, může.
- b) ne, nemůže.

16. Domníváte se, že v České republice žijí homosexuální páry, které vychovávají děti?

- a) ano, žijí.
- b) ne, nežijí.

Pokud jste zvolil/a odpověď a), souhlasíte s touto formou výchovy?

- a) ano, souhlasím.
- b) ne, nesouhlasím.
- c) je mi to jedno.

17. Dokázal/a byste si představit, že Vás vychovávají homosexuální rodiče?

a) ano, dokázal/a.

b) ne, nedokázal/a.

Pokud jste zvolil/a odpověď b), tak proč?

a) problém v oslovení „mami nebo tati“

b) pohled společnosti

c) jiný

18. Dovolil/a byste lesbickým párům asistovanou reprodukci?

a) ano, dovolil/a.

b) ne, nedovolil/a.

19. Je podle Vás diskriminační to, že v České republice je asistovaná reprodukce umožněna pouze párům heterosexuálním, a to i neseszdaným?

a) ano, je.

b) ne, není.

20. Myslíte si, že výchova dítěte homosexuálním párem, může mít vliv na sexuální orientaci dítěte?

a) ano, myslím.

b) ne, nemyslím.

c) nejsem si jistý/á.

Příloha č. 3

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Sexuální preference					
Heterosexuální	96 (28,3)	88 (26)	78 (23)	74 (21,8)	336 (99,1)
Homosexuální	1 (0,3)	- (0)	2 (0,6)	- (0)	3 (0,9)
Bisexuální	- (0)	- (0)	- (0)	- (0)	0 (0)
Σ	97 (28,6)	88 (26)	80 (23,6)	74 (21,8)	339 (100)

Tabulka č. 2 Sexuální preference

Zdroj: Vlastní

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Bydliště					
Menší obec (vesnice)	46 (13,6)	60 (17,7)	48 (14,1)	57 (16,8)	221 (62,2)
Město	46 (13,6)	25 (7,4)	31 (9,1)	16 (4,7)	118 (34,8)
Jiné	5 (1,5)	3 (0,9)	1 (0,3)	1 (0,3)	10 (3)
Σ	97 (28,7)	88 (26)	80 (23,5)	74 (21,8)	339 (100)

Tabulka č. 3 Bydliště

Zdroj: Vlastní

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Otázka víry					
Ano	34 (10)	47 (13,8)	25 (7,4)	25 (7,4)	131 (38,6)
Spíše ano	13 (3,8)	11 (3,2)	13 (3,8)	15 (4,4)	52 (15,2)
Spíše ne	11 (3,2)	8 (2,4)	9 (2,7)	16 (4,7)	44 (13)
Ne	35 (10,3)	21 (6,2)	31 (9,1)	16 (4,7)	103 (30,3)
Jiné	4 (1,2)	1 (0,3)	2 (0,6)	2 (0,6)	9 (2,7)
Σ	97 (28,6)	88 (26)	80 (23,6)	74 (21,8)	339 (100)

Tabulka č. 4 Otázka víry

Zdroj: Vlastní

Věk a pohlaví	Ženy do 30 let	Ženy nad 30 let	Muži do 30 let	Muži nad 30 let	Σ
Chápání homosexuality					
Je vrozená, jedinec ji nemůže ovlivnit vůlí	83 (24,5)	74 (21,8)	59 (17,4)	59 (17,4)	275 (81,1)
Je to nemoc, je ovlivnitelná (např. terapií..)	2 (0,6)	8 (2,4)	6 (1,7)	7 (2,1)	23 (6,8)
Je to módní trend	1 (0,3)	- (0)	6 (1,7)	5 (1,5)	12 (3,5)
Je to vlastnost, která může být získána výchovou	4 (1,2)	2 (0,6)	6 (1,7)	1 (0,3)	13 (3,8)
Jiné	7 (2,1)	4 (1,2)	3 (0,8)	2 (0,6)	16 (4,7)
Σ	97 (28,7)	88 (26)	80 (23,4)	74 (21,9)	339 (100)

Tabulka č. 6 Jak veřejnost chápe homosexualitu
Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Diskriminace homosexuálů					
Homosexuálové jsou společností diskriminováni.	5 (5,7)	24 (27,3)	24 (27,3)	35 (39,7)	88 (100)
Diskriminováni jsou více muži (gayové) než ženy (lesbičky).	8 (9,1)	17 (19,3)	24 (27,3)	39 (44,3)	88 (100)
Diskriminační je, že v ČR je asistovaná reprodukce umožněna pouze párům heterosex. i nesezdaným.	8 (9,1)	9 (10,2)	21 (23,9)	50 (56,8)	88 (100)
Vadilo by mi mít v kolektivu (pracovním, školním) homosexuála.	16 (18,2)	21 (23,9)	17 (19,3)	34 (38,6)	88 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – vodění za ruce.	34 (38,6)	16 (18,2)	15 (17,1)	23 (26,1)	88 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – líbání.	17 (19,3)	18 (20,5)	24 (27,3)	29 (32,9)	88 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – partnerské vystupování.	38 (43,2)	17 (19,3)	25 (28,4)	8 (9,1)	88 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – přehnaná prezentace vl. homosexuality.	11 (12,5)	16 (18,2)	19 (21,6)	42 (47,7)	88 (100)

Tabulka č. 13 Postoj veřejnosti k diskriminaci homosexuálů z pohledu žen nad 30 let
Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Diskriminace homosexuálů					
Homosexuálové jsou společností diskriminováni.	6 (6,2)	47 (48,5)	30 (30,9)	14 (14,4)	97 (100)
Diskriminováni jsou více muži (gayové) než ženy (lesbičky).	18 (18,6)	35 (36,1)	25 (25,8)	19 (19,5)	97 (100)
Diskriminační je, že v ČR je asistovaná reprodukce umožněna pouze párům heterosex. i nesezdaným.	- (0)	2 (2,1)	14 (14,4)	81 (83,5)	97 (100)
Vadilo by mi mít v kolektivu (pracovním, školním) homosexuála.	5 (5,1)	10 (10,3)	25 (25,8)	57 (58,8)	97 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – vodění za ruce.	19 (19,6)	20 (20,6)	33 (34)	25 (25,8)	97 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – líbání.	4 (4,2)	7 (7,2)	30 (30,9)	56 (57,7)	97 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – partnerské vystupování.	22 (22,7)	39 (40,2)	23 (23,7)	13 (13,4)	97 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – přehnaná prezentace vl. homosexuality.	14 (14,4)	42 (43,3)	18 (18,6)	23 (23,7)	97 (100)

Tabulka č. 14 Postoj veřejnosti k diskriminaci homosexuálů z pohledu žen pod 30 let
Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Diskriminace homosexuálů					
Homosexuálové jsou společností diskriminováni.	9 (11,3)	35 (43,7)	27 (33,7)	9 (11,3)	80 (100)
Diskriminováni jsou více muži (gayové) než ženy (lesbičky).	37 (46,3)	25 (31,3)	5 (6,2)	13 (16,2)	80 (100)
Diskriminační je, že v ČR je asistovaná reprodukce umožněna pouze párům heterosex. i nesezdaným.	4 (5)	10 (12,5)	21 (26,2)	45 (56,3)	80 (100)
Vadilo by mi mít v kolektivu (pracovním, školním) homosexuála.	13 (16,2)	14 (17,5)	22 (27,5)	31 (38,8)	80 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – vodění za ruce.	31 (38,8)	16 (20)	17 (21,2)	16 (20)	80 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – líbání.	12 (15)	14 (17,5)	18 (22,5)	36 (45)	80 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – partnerské vystupování.	36 (45)	24 (30)	12 (15)	8 (10)	80 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – přehnaná prezentace vl. homosexuality.	8 (10)	24 (30)	22 (27,5)	26 (32,5)	80 (100)

Tabulka č. 15 Postoj veřejnosti k diskriminaci homosexuálů z pohledu mužů pod 30 let
Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Diskriminace homosexuálů					
Homosexuálové jsou společností diskriminováni.	7 (9,4)	27 (36,5)	18 (24,3)	22 (29,8)	74 (100)
Diskriminováni jsou více muži (gayové) než ženy (lesbičky).	18 (24,3)	18 (24,3)	12 (16,2)	26 (35,2)	74 (100)
Diskriminační je, že v ČR je asistovaná reprodukce umožněna pouze párům heterosex. i nesezdaným.	8 (10,8)	8 (10,8)	19 (25,7)	39 (52,7)	74 (100)
Vadilo by mi mít v kolektivu (pracovním, školním) homosexuála.	23 (31,1)	15 (20,3)	17 (22,9)	19 (25,7)	74 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – vodění za ruce.	32 (43,2)	16 (21,6)	13 (17,6)	13 (17,6)	74 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – líbání.	24 (32,4)	10 (13,5)	19 (25,7)	21 (28,4)	74 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – partnerské vystupování.	41 (55,3)	11 (14,9)	11 (14,9)	11 (14,9)	74 (100)
Vadí mi veřejný projev homosexuality – přehnaná prezentace vl. homosexuality.	4 (5,4)	14 (18,9)	18 (24,3)	38 (51,4)	74 (100)

Tabulka č. 16 Postoj veřejnosti k diskriminaci homosexuálů z pohledu mužů nad 30 let
Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Problematika RP					
Souhlasím s přijetím zákona o RP.	63 (65)	21 (21,6)	6 (6,2)	7 (7,2)	97 (100)
Schválením zákona o RP se zlepšilo postavení homosexuálů.	40 (41,2)	50 (51,5)	4 (4,1)	3 (3,1)	97 (100)
HP by měly mít stejná práva a povinnosti jako manželé.	41 (42,3)	30 (30,9)	14 (14,4)	12 (12,4)	97 (100)
HP by měly mít stejná rodičovská práva a povinnosti.	29 (29,9)	34 (35,1)	15 (15,5)	19 (19,5)	97 (100)
HP může plnit rodičovské povinnosti stejně dobře jako pár heterosexuální.	36 (37,1)	35 (36,1)	11 (11,3)	15 (15,5)	97 (100)
Dovolil/a bych lesbickým párům asistovanou reprodukci.	28 (28,9)	34 (35,1)	15 (15,5)	20 (20,5)	97 (100)

Tabulka č. 24 Problematika RP dle kategorie žen do 30 let
Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Problematika RP					
Souhlasím s přijetím zákona o RP.	41 (46,6)	22 (25)	4 (4,5)	21 (23,9)	88 (100)
Schválením zákona o RP se zlepšilo postavení homosexuálů.	45 (51,1)	33 (37,5)	4 (4,5)	6 (6,9)	88 (100)
HP by měly mít stejná práva a povinnosti jako manželé.	30 (34,1)	22 (25)	12 (13,6)	24 (27,3)	88 (100)
HP by měly mít stejná rodičovská práva a povinnosti.	17 (19,3)	16 (18,2)	19 (21,6)	36 (40,9)	88 (100)
HP může plnit rodičovské povinnosti stejně dobře jako pár heterosexuální.	19 (21,6)	20 (22,7)	16 (18,2)	33 (37,5)	88 (100)
Dovolil/a bych lesbickým párům asistovanou reprodukci.	14 (15,9)	23 (26,1)	10 (11,4)	41 (46,6)	88 (100)

Tabulka č. 25 Problematika RP dle kategorie žen nad 30 let

Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Problematika RP					
Souhlasím s přijetím zákona o RP.	35 (43,8)	24 (30)	10 (12,5)	11 (13,7)	80 (100)
Schválením zákona o RP se zlepšilo postavení homosexuálů.	18 (22,5)	40 (50)	16 (20)	6 (7,5)	80 (100)
HP by měly mít stejná práva a povinnosti jako manželé.	32 (40)	22 (27,5)	9 (11,3)	17 (21,2)	80 (100)
HP by měly mít stejná rodičovská práva a povinnosti.	15 (18,8)	21 (26,2)	22 (27,5)	22 (27,5)	80 (100)
HP může plnit rodičovské povinnosti stejně dobře jako pár heterosexuální.	16 (20)	22 (27,5)	15 (18,8)	27 (33,7)	80 (100)
Dovolil/a bych lesbickým párům asistovanou reprodukci.	13 (16,2)	23 (28,8)	21 (26,2)	23 (28,8)	80 (100)

Tabulka č. 26 Problematika RP dle kategorie mužů do 30 let

Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Problematika RP					
Souhlasím s přijetím zákona o RP.	27 (36,5)	16 (21,6)	8 (10,8)	23 (31,1)	74 (100)
Schválením zákona o RP se zlepšilo postavení homosexuálů.	28 (37,8)	26 (35,1)	7 (9,5)	13 (17,6)	74 (100)
HP by měly mít stejná práva a povinnosti jako manželé.	15 (20,3)	16 (21,6)	13 (17,6)	30 (40,5)	74 (100)
HP by měly mít stejná rodičovská práva a povinnosti.	12 (16,2)	10 (13,5)	10 (13,5)	42 (56,8)	74 (100)
HP může plnit rodičovské povinnosti stejně dobře jako pár heterosexuální.	14 (18,9)	9 (12,1)	9 (12,1)	34 (45,9)	74 (100)
Dovolil/a bych lesbickým párům asistovanou reprodukci.	12 (16,2)	11 (14,8)	11 (14,8)	32 (43,2)	74 (100)

Tabulka č. 27 Problematika RP dle kategorie mužů nad 30 let
Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Problematika homosexuálů a výchovy dětí					
Dovolila/a bych lesbickým párům asistovanou reprodukci.	14 (15,8)	23 (26,1)	10 (11,4)	41 (46,5)	88 (100)
Souhlasím s tím, aby homosexuální pár měl právo vychovávat dítě.	18 (20,5)	18 (20,5)	17 (19,3)	35 (39,7)	88 (100)
Souhlasím s tím, aby HP mohl získat dítě do vl. péče (osvojení, pěstounská péče).	16 (18,2)	15 (17,1)	16 (18,2)	41 (46,5)	88 (100)
Dítě vyrůstající v rodině homosexuálů, může mít v budoucnu problémy ve vl. sociálním prostředí.	36 (40,8)	27 (30,7)	15 (17,1)	10 (11,4)	88 (100)
Výchova dítěte HP může mít vliv na sexuální orientaci dítěte.	27 (30,7)	17 (19,3)	22 (25)	22 (25)	88 (100)

Tabulka č. 32 Vztah veřejnosti k problematice homosexuálů a výchovy dětí z pohledu žen nad 30 let

Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Problematika homosexuálů a výchovy dětí					
Dovolila/a bych lesbickým párům asistovanou reprodukci.	28 (28,8)	34 (35,1)	15 (15,5)	20 (20,6)	97 (100)
Souhlasím s tím, aby homosexuální pár měl právo vychovávat dítě.	34 (35,1)	31 (31,9)	16 (16,5)	16 (16,5)	97 (100)
Souhlasím s tím, aby HP mohl získat dítě do vl. péče (osvojení, pěstounská péče).	36 (37,1)	29 (29,9)	16 (16,5)	16 (16,5)	97 (100)
Dítě vyrůstající v rodině homosexuálů, může mít v budoucnu problémy ve vl. sociálním prostředí.	37 (38,1)	29 (29,9)	27 (27,8)	4 (4,2)	97 (100)
Výchova dítěte HP může mít vliv na sexuální orientaci dítěte.	19 (19,6)	20 (20,6)	30 (30,9)	28 (28,9)	97 (100)

Tabulka č. 33 Vztah veřejnosti k problematice homosexuálů a výchovy dětí z pohledu žen pod 30 let

Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Problematika homosexuálů a výchovy děti					
Dovolila/a bych lesbickým párům asistovanou reprodukci.	13 (16,4)	23 (28,7)	21 (26,2)	23 (28,7)	80 (100)
Souhlasím s tím, aby homosexuální pár měl právo vychovávat dítě.	20 (25)	19 (23,7)	15 (18,8)	26 (32,5)	80 (100)
Souhlasím s tím, aby HP mohl získat dítě do vl. péče (osvojení, pěstounská péče).	18 (22,6)	20 (25)	19 (23,7)	23 (28,7)	80 (100)
Dítě vyrůstající v rodině homosexuálů, může mít v budoucnu problémy ve vl. sociálním prostředí.	33 (41,2)	33 (41,2)	12 (15)	2 (2,6)	80 (100)
Výchova dítěte HP může mít vliv na sexuální orientaci dítěte.	22 (27,5)	21 (26,2)	23 (28,7)	14 (17,6)	80 (100)

Tabulka č. 34 Vztah veřejnosti k problematice homosexuálů a výchovy dětí z pohledu mužů pod 30 let

Zdroj: Vlastní

Hodnotící škála	1	2	3	4	Σ
Problematika homosexuálů a výchovy děti					
Dovolila/a bych lesbickým párům asistovanou reprodukci.	12 (16,2)	11 (14,9)	19 (25,7)	32 (43,2)	74 (100)
Souhlasím s tím, aby homosexuální pár měl právo vychovávat dítě.	14 (19)	13 (17,6)	15 (20,2)	32 (43,2)	74 (100)
Souhlasím s tím, aby HP mohl získat dítě do vl. péče (osvojení, pěstounská péče).	7 (9,5)	18 (24,3)	13 (17,6)	36 (48,6)	74 (100)
Dítě vyrůstající v rodině homosexuálů, může mít v budoucnu problémy ve vl. sociálním prostředí.	31 (41,9)	19 (25,7)	10 (13,5)	14 (18,9)	74 (100)
Výchova dítěte HP může mít vliv na sexuální orientaci dítěte.	25 (33,8)	16 (21,6)	13 (17,6)	20 (27)	74 (100)

Tabulka č. 35 Vztah veřejnosti k problematice homosexuálů a výchovy dětí z pohledu mužů nad 30 let

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 4

Dobrý den,

jmenuji se Hana Vejmelková a jsem studentkou II. ročníku navazujícího magisterského oboru na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Chtěla bych Vás touto cestou poprosit o zodpovězení několika otázek, které budou podkladem pro moji diplomovou práci s názvem „Homosexuálové a výchova dětí“.

Vyplněné otázky zasílejte prosím na mail: HankaVejmelkova@seznam.cz

Za zodpovězené otázky předem děkuji.

Věk a pohlaví jsou nepovinné údaje. (Jejich uvedení však uvítám.)

.....

1. Jak jste zjistil/a, že jste homosexuál?
2. Vadí Vám, že jste homosexuál? Smířil/a jste se s tím?
3. Jaký máte názor na medializaci homosexuality?
4. Setkali jste se někdy s diskriminací, že jste homosexuál? Popřípadě s jakou.
5. Chcete v budoucnu založit rodinu?
6. Chcete, aby Vám byla umožněna výchova (osvojení) dětí se stejnými právy jako heterosexuálním párům?
7. Myslíte si, že lidem homosexualita vadí? Pokud ano, proč?
8. Hovořili jste někdy s rodiči o této problematice?
9. Znájí rodiče Vaši sexuální orientaci?
10. Jaký postoj zaujali Vaši rodiče, když se dozvěděli, že jste homosexuál?
11. Pokud máte jakákoliv jiná sdělení, ke kterým se konkrétně nevztahovaly uvedené otázky, můžete se vyjádřit zde.

Příloha č. 5

Věk: 24

Pohlaví: Muž

1. Jak jste zjistil/a, že jste homosexuál?

Poměrně složitá otázka, na kterou snad i nejde napsat jednoduchou odpověď.

Úplně první seznámení s homosexuálními muži (i když nekontaktní), jsem prožil tuším v 15ti – 16ti letech. Tehdy kluci z vesnice donesli jeden košilatý časopis, ve kterém si listovali. Stáli nad časopisem jako zhyponotizovaní a koukali do něj jako na výherní tiket ke Sportce. Častovali ho slovy: „To je bohr,...“ přiznávám, tehdy jsem netušil, co ona oslovení znamenají – no tak se fotili s bobrem no, přece kvůli tomu nespadne svět... Jenže chvíli na to se ozvaly výkřiky snad až afektovaného zděšení a nuceného zhnusení. To mě velice upoutalo a tak jsem se odlepil od země a své aktivity hraní si s autodráhou a šel se podívat, co se děje. „Fuj, buzeranti,...“ pokračovali. A tehdy jsem poprvé spatřil dva muže ‚v sobě‘ (lépe řečeno – vůbec dva lidi v sobě). Kluci vyšilovali, chápali se zapalovačů, že onu růžovou stránku musí spálit,... a tehdy mnou zahýřily neskutečné emoce lítosti a nepochopení – proč jim chtějí tak ‚ubližít‘. A i když jsem tehdy nebyl vzrušený, neuvědomoval jsem si plně, o co vlastně jde, byl to jeden z nejsilnějších zážitků, o kterém věřím, že mě asi hodně ovlivnil.

Pak mé zkušenosti na delší dobu utichly a probudili se o pár let později – konkrétně v druháku na gymplu, kdy jsem se beznadějně zamiloval do spolužáka, o němž jsem později zjistil, že je docela homofóbní... A tehdy jsem prozřel a pochopil, že je něco jinak. A tato láska přišla víceméně z ničeho nic.

2. Vadí Vám, že jste homosexuál? Smířil/a jste se s tím?

Jednoznačně nevadí ☺ Mrzí mě trochu, že mám pramalou šanci pochovat si v náručí své vlastní dítě, ale i tak bych neměnil – ne po tom, čím vším jsem si musel projít a po tom, co všechno mi to dalo za zkušenosti. Holt – každá cesta má to svoje ☺

3. Jaký máte názor na medializaci homosexuality?

Je chycená za špatný konec. Nárazová akce naše z větší části konzervativní společnost nechápe (i když podobné nárazové akce se dějí docela často – demonstrace atp. A ty

lidem kupodivu nevadí,...) Mnohem lepší by byla méně agresivní forma, ale zato permanentní.

Například v Německu je památník homosexuálním obětem II sv. války, kde je obrazovka, kde se líbají nepřetržitě dva muži (nebudu komentovat to, že do dvou týdnů po otevření se tento památník stal terčem vandalů), ale je tu něco, co se začíná lidem dostávat do podvědomí a není to: „násilné lámání přes koleno“.

4. Setkali jste se někdy s diskriminací, že jste homosexuál? Popřípadě s jakou.

Tak to se setkal asi každý. Nikdo mě zatím bohudík nezbil, v podstatě šlo jen slovní narážky a urážky. „Prasata, buzeranti,...“ atp.

5. Chcete v budoucnu založit rodinu?

Bude-li možné – určitě ☺

6. Chcete, aby Vám byla umožněna výchova (osvojení) dětí se stejnými právy jako heterosexuálním párům?

Samozřejmě – s přítelem uvažujeme i o možnosti odstěhování se do zemí, kde jsou loajálnější práva.

7. Myslíte si, že lidem homosexualita lidem vadí? Pokud ano, proč?

Myslím, že v dnešní době a našem státě už moc ne. Je sice pár nepřizpůsobivých jedinců, ale je jich minimum – větší pravděpodobnost je, že na ulici narazíme na nějakého blbce, co nám zkaží celý den.

8. Hovořili jste někdy s rodiči o této problematice?

Mnohokrát.

9. Znájí rodiče Vaši sexuální orientaci?

Ano.

10. Jaký postoj zaujali Vaši rodiče, když se dozvěděli, že jste homosexuál?

Mamka mi řekla: „I kdybys šuk** slepice, mě je to jedno, pořád budeš můj syn.“ ☺

Je jasné, že ze začátku je to všechny velice mrzelo a bylo potřeba o tom mluvit a vyjasnit si postoje, ale teď už mě berou jako dřív, máme se velice rádi a mají rádi i mého přítele.

11. Pokud máte jakákoliv jiná sdělení, ke kterým se konkrétně nevztahovaly uvedené otázky, můžete se vyjádřit zde.

Myslím, že zajímavý je i konflikt s náboženstvím, který dělá v srdcích mnohých homosexuálů a jejich bližních neskutečný bordel. ☹

Náboženství a má orientace je to nejtěžší, s čím se budu muset v životě poprat – dvě víry, dvě části mé duše tak promíchané, že je nelze od sebe oddělit,... dvě filosofie, které se, dle některých, vylučují... Konflikt, kdy podle papeže bych měl vzít kámen a ukamenovat sám sebe. A jak z toho ven?

Příloha č. 6

Věk: 23

Pohlavie: muž

.....

1. Jak jste zjistil/a, že jste homosexuál?

To, že som homosexuál som zistil podľa toho, že v mojich erotických predstavách, prianiach, víziách a plánoch do budúcnosti jednoducho absentovali ženy. Uvedomil som si že ma vzrušuje a priťahuje jednak mužská anatómia a takisto vzorce chovania typické pre mužov. Naopak, ženy ako erotické objekty mi prišli prinajmenšom neatraktívne.

2. Vadí Vám, že jste homosexuál? Smířil/a jste se s tím?

To, že som homosexuál mi nevadí ani trochu. Opak je pravdou. Som veľmi rád, že som homosexuál. Dokonca keby som mal možnosť si zvolit' medzi homo- a heterosexualitou, volil by som opäť homosexualitu.

3. Jaký máte názor na medializaci homosexuality?

Podľa mňa je homosexualita pomerne málo medializovaná. Myslím že hlavne pozitívnu medializáciu. Osobne by som sa potešil napr. zavedeniu reklám s gay tematikou v televízií či rádiu.

4. Setkali jste se někdy s diskriminací, že jste homosexuál? Popřípadě s jakou.

Osobne ešte nikdy.

5. Chcete v budoucnu založit rodinu?

Určite áno.

6. Chcete, aby Vám byla umožněna výchova (osvojení) dětí se stejnými právy jako heterosexuálním párům?

Samozrejme.

7. Myslíte si, že lidem homosexualita vadí? Pokud ano, proč?

No zo skúsenosti viem, že niektorým evidentne áno, ale prečo je mi stále záhadou. Osobne to pripisujem ich nedostatočnej informovanosti o homosexualite a z toho vyplývajúcim predsudkom, zníženej schopnosti prijímať odlišnosti (zlá adaptačná schopnosť), silnému napr. náboženskému presvedčeniu.

8. Hovořili jste někdy s rodiči o této problematice?

Že niektorým ľuďom vadí homosexualita ? Nie ale predpokladám, že im jasné, že to nie úplne také jednoduché.

9. Znájí rodiče Vaši sexuální orientaci?

Moju sexuálnu orientáciu pozná moja mama a verím, že keby moji rodičia neboli rozvedený a môj otec nežil niekde inde, poznal by ju i on.

10. Jaký postoj zaujali Vaši rodiče, když se dozvěděli, že jste homosexuál?

Moja drahá maminka mi dala jasne najavo, že ma na ulicu rozhodne nehodlá vyhodit', pretože som stále jej syn, ktorého miluje a nevidí dôvod, prečo by to, to že som gay, malo nejako zmeniť. Po mojom priznaní, nasledoval ešte dlhý rozhovor o všetkých tých veciach medzi matkou a synom a o živote, po ktorom som mal pocit, že sa náš vzťah ešte väčšmi utužil.

Příloha č. 7

	Ano	Ne	Σ
Ženy	164 (156,6)	21 (28,4)	154
Muži	123 (130,4)	31 (23,6)	185
Σ	287	52	339

Tabulka č. 8 Pohlaví a tolerance

Zdroj: Vlastní

P – pozorované četnosti (čísla v tabulce bez závorek)

O – očekávané četnosti, které odpovídají nulové hypotéze (čísla v závorkách)

$$x^2 = \frac{(123-130,4)^2}{130,4} + \frac{(164-156,6)^2}{156,6} + \frac{(31-23,6)^2}{23,6} + \frac{(21-28,4)^2}{28,4} = 5$$

	Ano	Ne	Σ
Věk pod 30 let	156 (149,9)	21 (27,1)	177
Věk nad 30 let	131 (137,1)	31 (24,9)	162
Σ	287	52	339

Tabulka č. 9 Věk a tolerance

Zdroj: Vlastní

$$x^2 = \frac{(156-149,9)^2}{149,9} + \frac{(131-137,1)^2}{137,1} + \frac{(21-27,1)^2}{27,1} + \frac{(31-24,9)^2}{24,9} = 3,38$$

	Ano	Ne	Σ
Ženy	82 (87,3)	103 (97,7)	185
Muži	78 (72,7)	76 (81,3)	154
Σ	160	179	339

Tabulka č. 17 Diskriminace a pohlaví
Zdroj: Vlastní

$$x^2 = \frac{(82-87,3)^2}{87,3} + \frac{(78-72,7)^2}{72,7} + \frac{(103-97,7)^2}{97,7} + \frac{(76-81,3)^2}{81,3} = 1,35$$

	Ano	Ne	Σ
Ženy	78 (96,05)	107 (88,95)	185
Muži	98 (79,95)	56 (74,05)	154
Σ	176	163	339

Tabulka č. 18 Diskriminace a pohlaví
Zdroj: Vlastní

$$x^2 = \frac{(78-96,05)^2}{96,05} + \frac{(98-79,95)^2}{79,95} + \frac{(107-88,95)^2}{88,95} + \frac{(56-74,05)^2}{74,05} = 15,55$$

	Ano	Ne	Σ
Ženy	83 (72,6)	102 (112,4)	185
Muži	50 (60,4)	104 (93,6)	154
Σ	133	206	339

Tabulka č. 19 Diskriminace (asistovaná reprodukce) a pohlaví
Zdroj: Vlastní

$$x^2 = \frac{(83-72,6)^2}{72,6} + \frac{(50-60,4)^2}{60,4} + \frac{(102-112,4)^2}{112,4} + \frac{(104-93,6)^2}{93,6} = 5,4$$

	Ano	Ne	Σ
Věk pod 30 let	42 (61,1)	135 (115,9)	177
Věk nad 30 let	75 (55,9)	87 (106,1)	162
Σ	117	222	339

Tabulka č. 20 Projev homosexuality – vodění za ruce a věk
Zdroj: Vlastní

$$x^2 = \frac{(42-61,1)^2}{61,1} + \frac{(75-55,9)^2}{55,9} + \frac{(135-115,9)^2}{115,9} + \frac{(87-106,1)^2}{106,1} = 19$$

	Ano	Ne	Σ
Věk pod 30 let	86 (96,1)	91 (80,9)	177
Věk nad 30 let	98 (87,9)	64 (74,1)	162
Σ	184	155	339

Tabulka č. 21 Projev homosexuality – líbání a věk
Zdroj: Vlastní

$$x^2 = \frac{(86-96,1)^2}{96,1} + \frac{(98-87,9)^2}{87,9} + \frac{(91-80,9)^2}{80,9} + \frac{(64-74,1)^2}{74,1} = 4,86$$

	Ano	Ne	Σ
Věk pod 30 let	37 (55,3)	140 (121,7)	177
Věk nad 30 let	69 (50,7)	93 (111,3)	162
Σ	106	233	339

Tabulka č. 22 Projev homosexuality – partnerské vystupování a věk
Zdroj: Vlastní

$$x^2 = \frac{(37-55,3)^2}{55,3} + \frac{(69-50,7)^2}{50,7} + \frac{(140-121,7)^2}{121,7} + \frac{(93-111,3)^2}{111,3} = 18,5$$

	Ano	Ne	Σ
Věk pod 30 let	121 (119,04)	56 (57,96)	177
Věk nad 30 let	107 (108,96)	55 (53,04)	162
Σ	228	111	339

Tabulka č. 23 Projev homosexuality – přehnaná prezentace vlastní homosexuality a věk
Zdroj: Vlastní

$$x^2 = \frac{(121-119,04)^2}{119,04} + \frac{(107-108,96)^2}{108,96} + \frac{(56-57,96)^2}{57,96} + \frac{(55-53,04)^2}{55,04} = 0,21$$

	Ano	Ne	Σ
Ženy	96 (84,04)	89 (100,96)	185
Muži	58 (69,96)	96 (84,04)	154
Σ	154	185	339

Tabulka č. 28 Rodičovská práva homosexuálů a pohlaví
Zdroj: Vlastní

$$x^2 = \frac{(96-84,04)^2}{84,04} + \frac{(58-69,96)^2}{69,96} + \frac{(89-100,96)^2}{100,96} + \frac{(96-84,04)^2}{84,04} = 6,78$$

	Ano	Ne	Σ
Ženy	101 (91,1)	84 (93,9)	185
Muži	66 (75,9)	88 (78,1)	154
Σ	167	172	339

Tabulka č. 36 Homosexuálové a výchova dětí a pohlaví

Zdroj: Vlastní

$$x^2 = \frac{(101-91,1)^2}{91,1} + \frac{(66-75,9)^2}{75,9} + \frac{(84-93,9)^2}{93,9} + \frac{(88-78,1)^2}{78,1} = 4,67$$

	Ano	Ne	Σ
Ženy	96 (86,8)	89 (98,2)	185
Muži	63 (72,2)	91 (81,8)	154
Σ	159	180	339

Tabulka č. 37 Získání dítěte homosexuály do vlastní péče a pohlaví

Zdroj: Vlastní

$$x^2 = \frac{(96-86,8)^2}{86,8} + \frac{(63-72,2)^2}{72,2} + \frac{(89-98,2)^2}{98,2} + \frac{(91-81,8)^2}{81,8} = 4,04$$

	Ano	Ne	Σ
Ženy	129 (133,7)	56 (51,3)	185
Muži	116 (111,3)	38 (42,7)	154
Σ	245	94	339

Tabulka č. 38 Problémy dětí a pohlaví
Zdroj: Vlastní

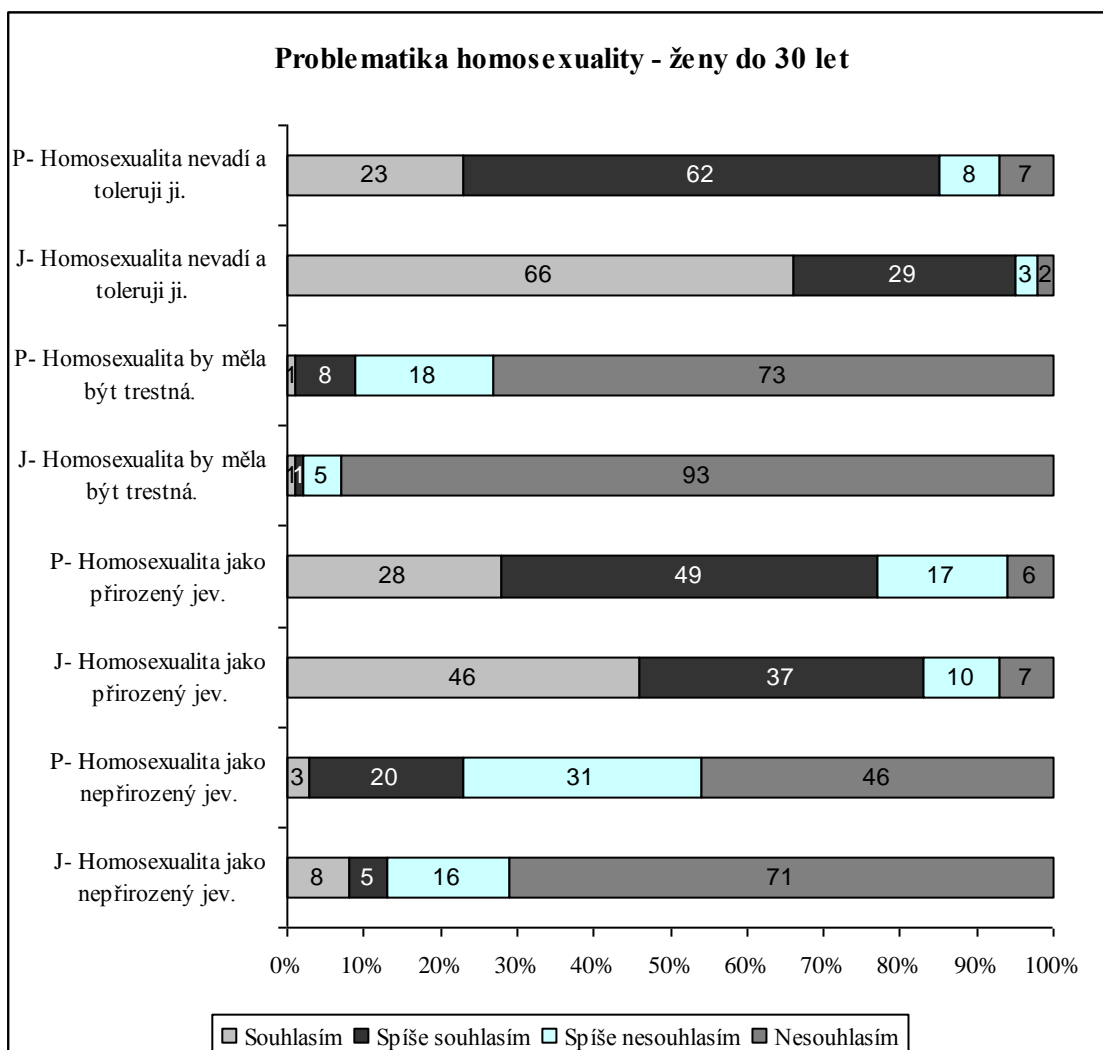
$$x^2 = \frac{(129-133,7)^2}{133,7} + \frac{(116-111,3)^2}{111,3} + \frac{(56-51,3)^2}{51,3} + \frac{(38-42,7)^2}{42,7} = 1,32$$

	Ano	Ne	Σ
Ženy	83 (91,1)	102 (93,9)	185
Muži	84 (75,9)	70 (78,1)	154
Σ	167	172	339

Tabulka č. 39 Vliv na sexuální orientaci dítěte a pohlaví
Zdroj: Vlastní

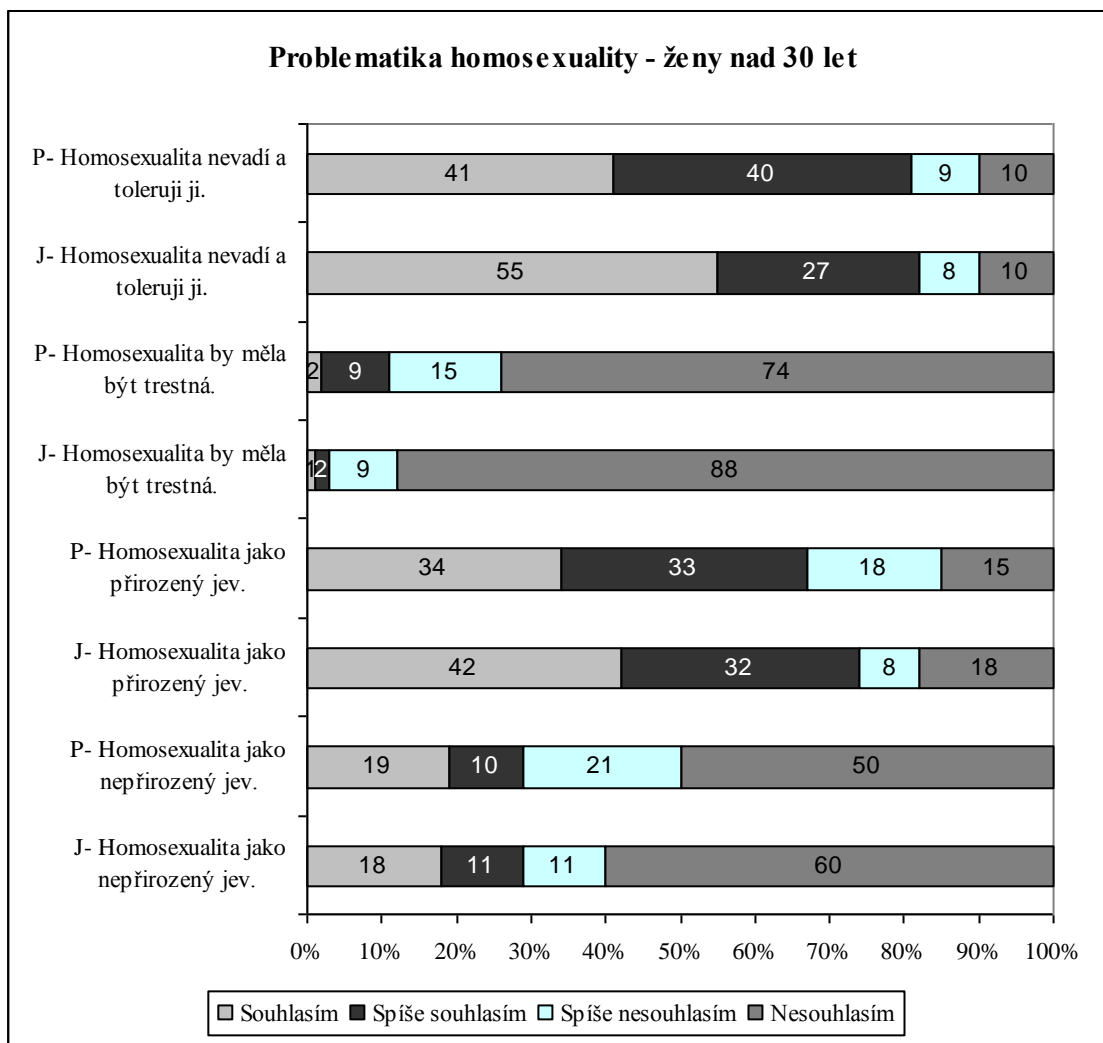
$$x^2 = \frac{(83-91,1)^2}{91,1} + \frac{(84-75,9)^2}{75,9} + \frac{(102-93,9)^2}{93,9} + \frac{(70-78,1)^2}{78,1} = 3,12$$

Příloha č. 8

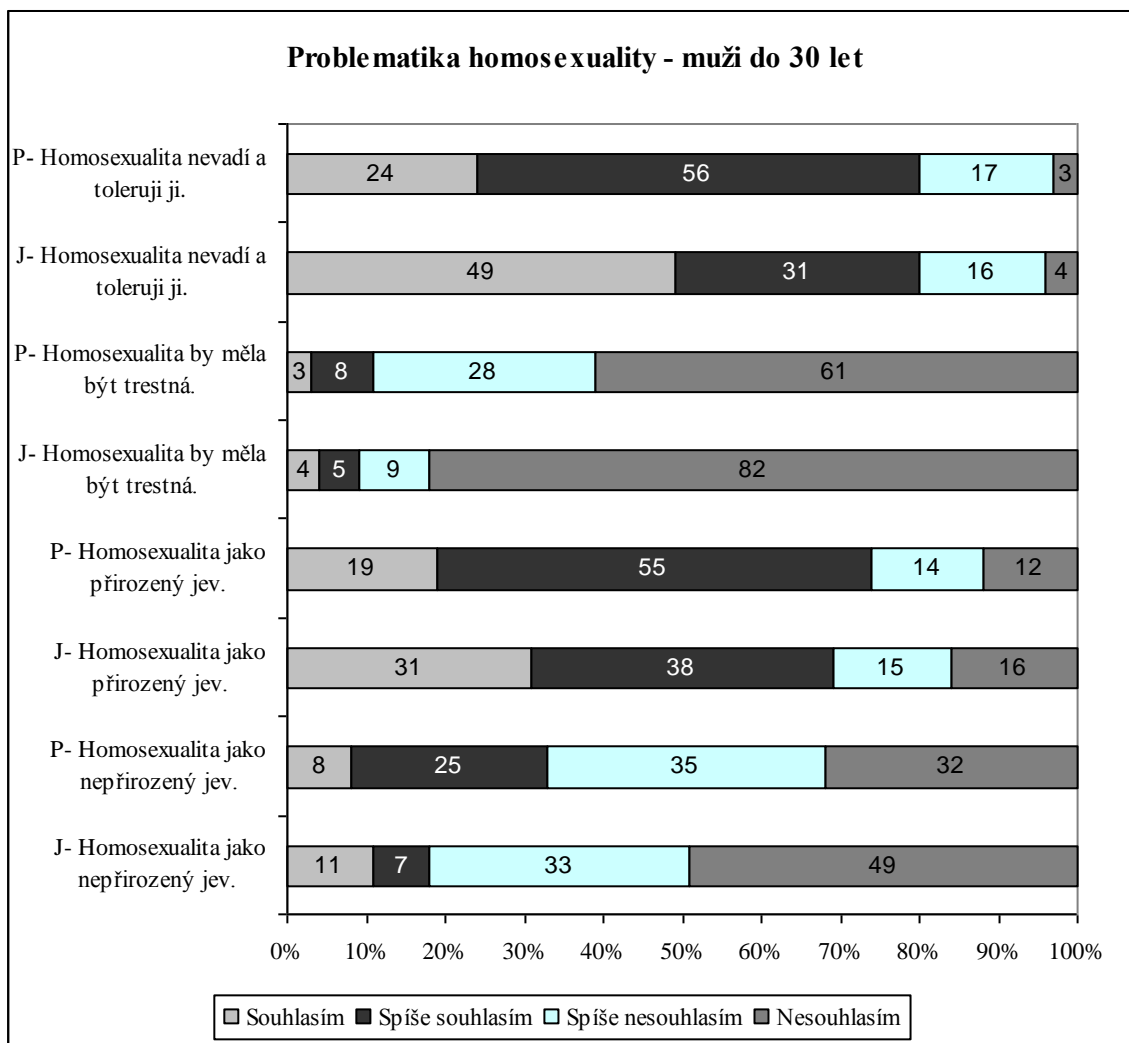

Obrázek č. 3 Problematika homosexuality – ženy do 30 let

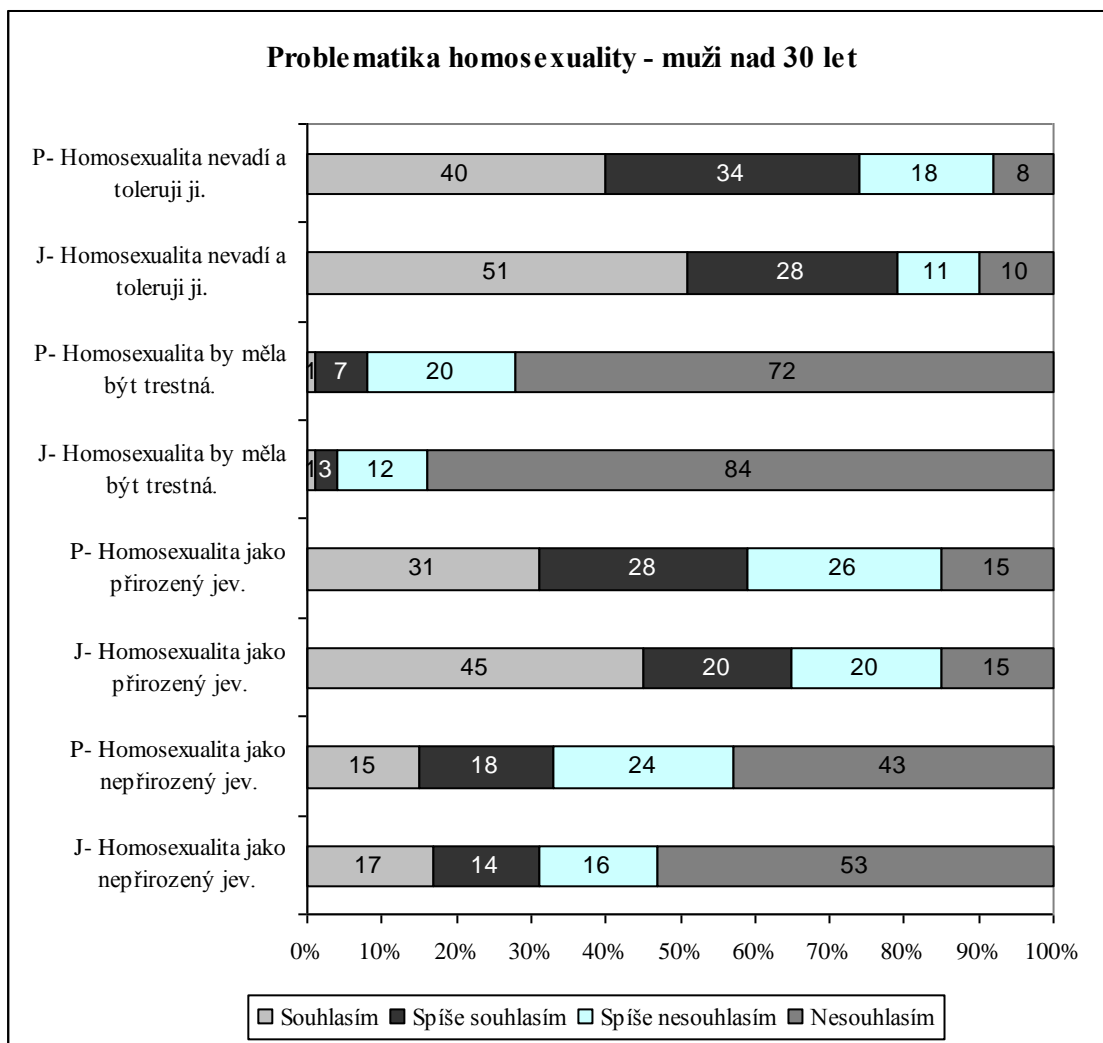
Zdroj: Vlastní

Obrázek č. 4 Problematika homosexuality – ženy nad 30 let
Zdroj: Vlastní

Obrázek č. 5 Problematika homosexuality – muži do 30 let
Zdroj: Vlastní

Obrázek č. 6 Problematika homosexuality – muži nad 30 let
Zdroj: Vlastní